

Ijitān n-inəmmuṣal

n-Yisa Ąlmaseṣ

Ąṣajəṣ

1 A-wa nəkk hin-iktabān i-enəssemyār-in Tāyofil:
Dāy-əlkəttab-in wa āzzarān, āssoylāy-ak isālan n-a-wa s-issəntā
Yisa iji-net d-a-wa issāyṛa iket-net ²hundāy har aṣāl wa d-imməḍkāl
s-iṣənnawān, ḍarāt a-s āsimātār inəmmuṣal wi āsnāfrān s-tārna n-
Unfas Šāddijān.* ³Ēntāneḍ-en-dāy a-s dd-āsnāfalāl iman-net s-tizarāt
ḍarāt tamāttant-net i-ad-tān-isəlməd s-timtār ājjootnen a-s iddar. Ija
ḍarāt tanākra-net jer-inəmmuttan əkkəzāt timərwen n-aṣāl izzay jer-
inəṭṭulab-net, itajj'-asān isālan n-Təmmənəya n-Māssināy.*

Ārkāwāl wa ija Māssināy i-aratān-net

⁴Aṣāl iyyān, ohar dār-sān amənsi har šik-dāy, inn'-asān: «Wār
felām aṣrəm wa n-Yārussālam, əqqələt i-a wa s-hi-təslām saṣrey-t
s-hawān-ijjāš Abba ārkāwāl-net; ⁵tidət, Exya, aman a dāy-issəlmāy
āddināt māšan kāwāneḍ, dāy-hārāt n-išilan, ad-tətwəsəlmāyām
dāy-Unfas Šāddijān*-i dd-e-izzubben fālla-wān.»

(Marqas 16:19–20; Luqa 24:50–53)

⁶Ąžziimmāyān dihen-dāy a-s t-əssəstānān, ənnān-as: «Emāli, ajān
āzzāman wa dāy-dd-taqqāl təmmənukəla Iṣrayil, osā-dd?» ⁷Inn'-asān:
«Wādden kāwāneḍ a iwar almud n-tāqqān wāla āssayāt wa iytās Abba
dāy-ālxikmāt-net; ⁸kāwāneḍ, ad-təjrəwām tārna, ad-fālla-wān dd-
izzubbət Unfas Šāddijān, tumasām tjuhawen-in dāy-aṣrəm wa n-
Yārussālam, dāy-teje ta n-Ālyāhudəyāt iket-net d-ta n-Sāmari təkkəm
har diha dd-təmda āddunya.»

⁹Inn'-asān a-wen ɣas, imməḍkāl data-sān s-iṣənnawān; əbdadān,
əswaḍān dāy-s har hasān-t tənjar tejārākt. ¹⁰Ājožāyān iṣənnawān-i
s-imməḍkāl a-s hasān-dd-ānfalālān əssin meddən əssiimlālān, ənnān-
asān: ¹¹«Ya kāl-Galila, ma s-təbdadām tājožāyām iṣənnawān? Yisa wa
imməḍkālān jere-wān s-iṣənnawān, ilkam a dd-iqqəl s-əmmək-wa-dāy
s-t-tənhāyām ikk'-en.»

¹²Fālān inəmmuṣal ḍarāt-a-wen taḍayt ta n-əzzāytunitān,
əqqālān aṣrəm wa n-Yārussālam-i hasān-t-illān əḍḍəkud n-tāzune

n-ässayāt n-rājjoš. ¹³Ɓwwāḍān-in aṣrəm, əkkān soro n-ehān-wa s-əzzāyān aẓəmmāy dāy-s. A-wen: Bəṭrus, Exya, Yaqub, Idris, Fəlibb, Tomi, Bartālamma, Mātti, Yaqub əgg Ālfa, Simyon wa s-itawānna Āššaẓey, Hudd wa n-əgg Yaqub. ¹⁴Ɓjlayān iket-dāy-nāsān dāy-a-wa hān, oharān iyyān n-ulh dāy-temādilt n-Māssināy əntāneḍ d-tiḍeḍen təha Māryāma ta n-ma-s n-Yisa d-ayətma-s n-Yisa.

Ānāṭṭalib wa ijjašān edāgg n-Yāhudəs Isxaryut

¹⁵ Āẓziimmāyān dihen-dāy, āmoosān temede n-āwadəm d-sānatāt timərwen a-s dd-ibdād Bəṭrus jere-sān, inn'-asān: ¹⁶ «Ayətma-y, a-wa innā Unfas Šāddijān s-emm n-ānnābi Dawəd, dāy-isālan n-Yāhudəs-i dd-āslālān āddināt wi ārmāsnen Yisa, ijā; ¹⁷ kāla dāy-nāy āḍḍiin, kāla t-illa ijraw folāt-net dāy-āmašal wa hanāy-issāylāf Māssināy.

¹⁸ Azrəf-wa xāramān irmās i-ad-āmašāl abākkaḍ wa ofa, iẓẓənšā sār-s ašəkrəš wa dāy-dd-iha āsikāṭṭāy fāll-eṣāf-net, āsfātāqqāt iman-net, āzun dāy-ammās, ābrāẓẓāt-dd a-wa ihān tāsa-net iket-net fāll-ākall; ¹⁹ wār t-illa ere izzayān Yārussālam s-wādden han-t isālan n-a-wen-dāy, əglān āddināt fāw har ašəkrəš-wen-dāy dāy-t-āba, əjān-as isəm dāy-tawalt-nāsān: 'Hāqqāldāma', a-wen ālmāyna-net: 'Ašəkrəš wa n-ašni'.

²⁰ Āmāra, iktab dāy-əlkəttab wa n-Āẓẓābur a-s:

'Iqqəlet ehān-net timšar,
wār t-itiləset āwadəm uzāy.'

Iktab dāy a-s:

'Ijjəšet iyyān edāgg-net.'

²¹ Ilzam āmāra ad-nəsənnəfrən iyyān dāy-meddēn wi hanāy-hānen s-alkum i-Yisa dāy-takliwen-net d-uylawān-net dāy-a-wa ikkās Emāli Yisa ill'-e jere-nāy, ²² a-wen, yur-ašāl wa t-issəlmāy Exya dāy-aman har ašāl wa dd-inkār jer-inəmmuttan təkəkəd ašāl wa d-imməḍkāl jere-nāy s-išənnawān.»

²³ Āsnāfrānān-dd əssin meddēn, iyyān Yusəf wa s-itawānna Bārsabas, jannen-as iyyāḍ Istus, wa iyyāḍān Matiyas.

²⁴ Dālān Māssināy ḍarāt-a-wen, ənnān: «Emāli, kāyy a issanān a-wa ihān ulh n-e d t-illām əgg-adəm, səlməd-anāy wa tāsnāfrānād jer-meddēn-wi-dāy n-əssin ²⁵ i-ad-ijjəš edāgg wa n-tənnəmušəla irfāḍ Yāhudəs, ikk' edāgg wa ija i-iman-net.» ²⁶ Jān tisāyeren ḍarāt-a-wen, oḍānāt fāll-Matiyas, āḍḍin ya fāll-inəmmuṣal wi n-māraw d-iiyyān.

Āzabbu wa dd-ija Unfas Šāddijān fāll-inəṭṭulab

2 A-s dd-iwwāḍ ašāl n-āmudd n-kāl-Ālyāhud wa s-itawānna Fantākawt,* āẓziimmāyān inəṭṭulab iket-dāy-nāsān dāy-iiyyān n-edāgg.

²Wāla a hin-əjrāhān a-s dd-ifāl emāsli iyyān olāhān d-i n-tamāḍalt tāšsoohet išənnawān, ānhāynāhāy edāgg-ənnin-dāy dāy-āqqiimān iket-net; ³ibdād-dd fäll-hak iyyān dāy-sān a olāhān d-ilsawān n-imāmmālān n-efew əbḍanen, ⁴iḍnāy-tān Unfas Šāddijān* ālwāqq-wen-dāy, ad-tamājradān awalān āynaynen s-əmmək wa s-hasān-issāryās Unfas turhajāt n-a-wen.

⁵A-s itājj a-wen-dāy, āhhujjājān-dd kāl-Ālyāhud ājjootnen āddinnen s-Yārussālam, wār t-illa ākall s-wādden falān-t-dd. ⁶Təslā tamətte n-ayrəm i-emāsli wa ijān, tošāl-dd iket-net s-edāgg wa dāy-ija, təjraw-tāt tākunt n-emāsli-wa-dāy d-a-wa s-hak āwadəm-dāy, isall i-inəmmuṣal āmmijradān tawalt n-ākall-wa-dāy dd-ifāl.

⁷Eqqālān-dd āddināt ʔas, oran imawān, təjraw-tān tākunt, jannen: «Kāhh! Wi āddināt hanāy-āmmiijradnen, ajān wādden teje ta n-Galila a tān-lāt? ⁸Ma n-əmmək n-a-s hasān-nəsall āmmiijradān tawalen-nānāy?

⁹Han-anāy āddināt dd-falnen Bartas, Midyas, Ilam, Mizəbbuṭamya, Ālyāhudəyāt, Kafadusya, Fon, Azya; ¹⁰Frižya, Banfilya, Mišra, Libya, Qərwan, Roma, ¹¹iiyāḍ dāy-nāy kāl-Ālyāhud s-alāšāl, iiyāḍ inalkimān n-āddin wa n-kāl-Ālyāhud, iiyāḍ dāy-nāy kāl-Kritus, iiyāḍ Arabān; māšan, nəsall'-asān iket-dāy-nānāy tiimələn tihusay n-ijitān n-Māssināy dāy-tawalen-nānāy.»

¹²Eqqālān-dd āddināt ʔas oran imawān, iqqan a-wa ijān iyāfawān-nāsān, tinmənnin: «Ma āmoos ālmāyān n-a-wa-dāy?»

¹³Eggādān-dd iiyāḍ, jān inəṭṭulab tekāškāšt, ad-jannen: «A-di, asməd a dāy-āyyiwānān.»

Ālxuṭbat wa ija Bəṭrus ašāl wa n-Fantākawt

¹⁴Ibdād-dd Bəṭrus jer-imidiwān-net wi n-māraw d-iyyān, iḍkāl emāsli-net, innā i-tamətte: «Meddən, kāwāneḍ-i n-iməhhujjaj, kāwāneḍ-i n-kāl-Ālyāhud əzzāyān Yārussālam, sājdāt-ahi iket-dāy-nāwān, təjrāhām a-wa hawān-e-ānnāy dāy-ālmāyān n-a-wa ijān jere-wān ašāl-i-dāy. ¹⁵Wādden a-wa tordām a ijan, meddən wi hannāyām, wār-əswen asməd dāy-sān ikkasān ənniyāt, wār-āmmukkān a-wen ed agdəlset-dāy iket ija. ¹⁶A-wa ijān ašāl-i-dāy, wār-āmoos ʔas ar tasəṭbat n-a-wa inn' ānnābi Yuwil[†] āzzāman wa d-ālolāy, innā; innā Māssināy:

¹⁷‘Ənta da a-wa ilkāmān dāy-išilan wi dd-malənen,

A dd-zəzzubbuṭ Unfas-in fäll-e d t-illām āgg-adəm,

ad-ākfāy mājrad-in mədda-wān d-ešše-wān,

[†]2:16 A-wa ānnābi dd-āzzarān i-Yisa, ālolāy dāy-isālan-net səmmosāt timaḍ n-awātay dat-tiwit-net.

səssiwəḏān-t-in dāgg-adəm,
ad-dd-ənfilələn hārātān attunkälnen i-imawaḏān-nāwān,
əhhərjun imyarān-nāwān tikunen;

18 iṣilan-en, a dd-zəzzubbuy Unfas-in
fäll-eklan-in d-tiklaten-in,
əluləyān iket-nāsān.

19 Ad-dd-əjmāḏān hārātān əssuksāḏnen iṣənnawān,
ājāy ijitān n-Mässināy fäll-ārori n-ākall,
inyəl ašni, ərṽ efew, inkār āho s-iṣənnawān.

20 Ad-tāmayāy tāfukt, əjənāt tihay,
iṣway ewār šund ašni təzzar,
ass-dd ašāl wa māqqārān n-əlxurmāt iytās Emāli.

21 Ašāl-en, ere iyrān isəm n-Emāli i-tinahāyen, ad-iyłəs. >

22 Ya käl-Iṣrayil, səjdāt i-isālan-wi-dāy: Yisa wa n-Nāširāt, təssanām
kāwāneḏ iman-nāwān a-s āhaləs əsināfrān Mässināy a āmoos, issətbāt
a-wen dat-tiṭṭawen-nāwān s-tikunen d-tiṣuṣab d-ijitān n-Mässināy wi
ija jere-wān, 23 dāy-a-wa itājj Mässināy d-təlluləya-net, oyy'-iwān
tārmāsām-t, jam iman-net s-ifassān n-inəzzulam† wi t-əṣlābnen fäll-
tajəttewt; 24 tidət, əmmut māšan, ikkās-t-dd Mässināy dāy-taməttant ta
t-təzbābāt, ed wār t-illa əmmək s-t-təṭṭāf dāy-tiṣəm-net. 25 Isālan n-a-
wen-dāy a dāy-əlöləy ānnābi Dawəd a-s innā:

‘Hannāyāy hak əssayāt Emāli dat-i;
iwar aṽil-in i-ad-ozja ənniyāt-in.

26 Āsidāwāt a-wen ulh-in,
olwa iləs-in ed jarāy āṭṭāma
n-ad-tāns tafəkka-nin dāy-əlṽer,

27 wār-e təyyəd iman-in ənsan dāy-ider n-ākall,
wār-e təyyəd Eməššeddəj-nāk
rakkāh tafəkka-net dāy-aṽəkka.

28 Kāyy a hi-issəknān tabarāt ta ha tā mudre,
səmmeḏ ulh-in, əddiwāt ed talled-t edes-in. >

29 Meddēn, kāwāneḏ-i n-ayətma-ṽ, əkkasāy āššāk dāy-a-wa hawān-
janney: Amyar n-amāzzay Dawəd, āba-t, iṽka; aṽəkka-net dāy har
ašāl-i-dāy, ill'-e diha-dāy jere-nāy. 30 Ēnta-i n-ānnābi, issan fäll-
ārkwāl wa has-ihāḏ Mässināy a-s has-innā:

‘Ilkam ad-isəbdəd dāy-edāgg-net iyyān
dāy-ihāyawān-net dāy-təmmənukəla. >

†2:23 — Yur-käl-Ālyāhud, ere wārān āmoos āgg-Ālyāhud s-alāšāl meṽ ere
wārān ilkem i-əddin-nāsān, iket-net, ānāzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl
tiwsaten ti iyyāḏnen iket-nāsān, ti n-inəzzulam.

— Ašāl-i-dāy, ānāzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Mässināy).

³¹ A-s ijānna Dawəd a-wen, ihannāy dāy-ijəj tanākra n-Ālmasex* jer-inəmmuttan ed āru d-ālölāy Dawəd dāy-isālan n-a wa s-ilkam ad-āj. Ēnta-en-dāy a dāy-āssewāl Dawəd a-s innā:

‘Wār-e təyyəd tafəkka-nin təjar-in dāy-azəkka,
wār-e təyyəd tafəkka-nin rakkāh dāy-azəkka.’

³² Yisa-i s-hawān-hey isālan-net, nājjəyha i-asənkār wa t-dd-ija Mässināy jer-inəmmuttan təzzar ³³ idkāl-t s-išənnawān, āsyāym’e daw-a-yil-net i-ad-immukəl, ikf’e Abba Unfas Šāddijān* wa s-ijjāš ārkāwāl-net, āzzābbāt-t-dd dāy fälla-nāy, āsnāflāy-anāy dāy-s, ənta-den-dāy a-wa dd-orāwān a-wa s-sāllām d-a-wa hannāyām ašāl-i-dāy.

³⁴ Ānnābi Dawəd ya, təssanām a-s wār-imməḍkāl s-išənnawān ed ənta iman-net a innān:

‘Innā Emāli Mässināy i-Emāli-nin:
Ēyyāw, yəyəm, təxkəməd daw-a-yil-in

³⁵ hundāy har ājāy išənja-nāk isəkkukal daw-iḍarān-nāk.’

³⁶ Ašāl-i, əlmədnet kāl-Işrayil iket-dāy-nāsān a-s Yisa wa təşlābām fäll-tajəttewt, ənta a ija Mässināy Emāli d-Ālmasex!»

Ālməssexitān wi āzzarnen

³⁷ Idās mājrad wa ija Bəṭrus ulhawān n-āddināt wi has-āsijādnen, ənnān-as ənta d-inəmмуšal wi iyyāḍnen: «Ayətma-nāy, ma hanāy-iwarān?»

³⁸ Inn’-asān Bəṭrus: «Utabāt, tətəwəsəlmāyām iket-nāwān dāy-aman s-isəm n-Yisa Ālmasex, i-ad-təjrəwān tenāšše n-ibākkāḍān-nāwān, ākf’-iwān Mässināy Unfas Šāddijān,* ³⁹ ed ārkāwāl wa ijjāš Mässināy, kāwāneḍ d-ihāyawān-nāwān d-āddināt wi əzzāyūnen dāy-ijəj, d-e d t-illām ere dd-iyra Emāli-nānāy Mässināy s-iman-net a-s t-ija.»

⁴⁰ Ij’-asān Bəṭrus isālan ājjootnen, isatbat hārātān data-sān, isamātar-tān, ijann’-asān: «Agəzāt iman-nāwān dāy-əzzurəyāt-ta-dāy təfrāyāt.»

⁴¹ Āddināt wi omānnen s-a-wa ātwānnān, ātwāsālmāyān dāy-aman; āmoos a-s, kāraḍ afḍān n-āwadəm ašāl-wen-dāy a dd-əwwāḍnen fäll-imumənān.

Anməṭṭaf wa t-illān jer-imumənān

⁴² Ēkfān imumənān iket-dāy-nāsān iman-nāsān i-a-wa tān-sāyren inəmмуšal, oharān ittus, tuzanān amənsi wa šāddijān n-tasāktot, təddalān Mässināy. ⁴³ Təjjāš tuksəḍa n-Mässināy tamətte iket-net, fāl-a-s tamašalān inəmмуšal tišušab d-ijitān n-Mässināy āqqannen eyāf.

⁴⁴ Ānimāṭṭafān imumənan iket-dāy-nāsān jer-iman-nāsān, əzzayān iyyān n-edāgg, tihəran a-wa əṭṭāfān, ⁴⁵ žāns'-en-in a-wa lān dāy-ehäre, ad-tuzānān ālqim-net s-a-wa dār-ogdāhnāt timyutar n-hak iyyān dāy-sān.

⁴⁶ Ākoyādān hak ašāl s-iiyān n-ənniyāt dāy-ažəmmāy dāy-təfərre n-ehān n-āmudd wa māqqārān,* tihəran imənsiwān dāy-ihānan-nāsān s-iman āddiwātne; a-wa tājjān iket-net, il' əmmək, ⁴⁷ tiimələn Māssināy, āssiimyārān-tān āddināt iket-nāsān. Isawaḍ-dd Emāli hak ašāl fāll-ālžāmayāt-nāsān āddināt wi iyallās.

Anābdon wa āzozāyān inəmmušal

3 Ašāl iyyān, ikka Bəṭrus ehān n-āmudd wa māqqārān,* āddeew d-Exya i-āmudd wa n-tezzar. ² Ālwāqq-wen-dāy dāy, ad-dd-āmewāy s-emm n-ehān n-āmudd wa s-itawānna: «Tihusay», āhaləs s-a-s dd-iwadāy ibdan. Hak ašāl dihen-dāy a t-sānsen āddināt-net i-ad-itattār takute dāy-āddināt wi dd-tajjāšnen ehān n-āmudd. ³ Inhāy Bəṭrus d-Exya ābokān ujəš n-ehān n-āmudd yas, izzāl-asān āfuss.

⁴ Ikn'-e Bəṭrus d-Exya azəjjəzz təzzar, inn'-as Bəṭrus: «Əkən dāy-nāy akāyad.»

⁵ Iknā dāy-sān āhaləs akāyad, ijar āṭṭāma n-ad-t-əkfen hārāt ⁶ māšan, inn'-as Bəṭrus: «Wār ley orāy wāl' azrəf māšan, a-wa ley, hakkāy-ak-t s-isəm n-Ÿisa* Ālmasex* wa n-Nāširāt: əbdəd, ārjəš.»

⁷ Āshātāl-as-dd Bəṭrus s-āfuss-net wa n-aṽil, issəbdād-t. Iqqāl-dd āššahāt idarān-net d-timzəzzəden-net āssayāt-wen-dāy; ⁸ ijā-dd tiyyāt teggedt, irjāš, ānmājjaš dār-sān ehān n-āmudd, itaggād a-wa-dāy has-təja tedāwit, itiiməl Māssināy.

⁹ Ənhāyān-t āddināt iket-nāsān irjaš, itiiməl Māssināy, ¹⁰ əzzāyān-t yas, ad-jannen: «Ak, wa wādden emādāl wa s-hārkuq āqqiima dat-emm wa āhusken n-ehān n-āmudd wa māqqārān.»

Ənhāyān a-wa dāy-s ijān yas, āqqānān iyāfawān-nāsān, tof-en tākunt n-a-wa ijān.

Iffəssār Bəṭrus i-tamətte ālmāyna n-azuzi wa jān i-ānabdon

¹¹ İltāy āhaləs-ənnin Bəṭrus d-Exya, unjāy fāw dār-sān ibḍa. Tošāl-dd tamətte iket-net s-edāgg wa dāy-əbdādān s-itawānna tisudaf n-ehān wa n-Sulāyman, āylāyālayān-tān-dd āddināt tufa tākunt n-a-wa ijān. ¹² Inhāy Bəṭrus awnaf wa hasān-āmoosān yas, inn'-asān: «Kāl-İşrayil, ma s-dāy-nāy təkyaḍām s-əmmək-wa-dāy šund a-s nākkāneḍ d-iman-nānāy, mey s-iqqud-nānāy dat-Māssināy a-s nāzozāy āhaləs-i-dāy? ¹³ Māssināy wa n-İbrahim d-İsxaqq d-Yaqub, ənta-i n-Māssi-s n-abbatān-nānāy, ənta a idkālān s-ālxurmāt-net, akli-net Ÿisa-wa

tästärmäsām təzzar, tākkuddälām-t dat-Bilatəs-i a-s itäjǵ a-wen-däy, äbook ad-t-in-isəwwəyy māšan, ¹⁴kāwāneḍ tākkuddälām Eməššeddəǵ d-Ämaydal, təttārām däy-ämānokāl ad-hawān-dd-isəwwəyy emäjǵ n-iman, ¹⁵jām iman n-ämānokāl wa ihakkān tāmudre māšan, issənkār-t-dd Mässināy jer-inəmmuttan, näkkāneḍ a-s tijuḥawen-net.

¹⁶Əlmədāt a-s s-tārna n-isəm n-Ÿisa d-təssəba n-immun wa sār-s nəja, a fāl hannāyām ähaləs-wa-däy təzzayām, har t-dd-iqqāl äššahāt-net data-wān; immun s-isəm n-Ÿisa a äzozäyān ähaləs-i-däy hannāyām ibdād data-wān.

¹⁷Ämära ayətma-Ÿ, əssanāy a-s a-wa təjām kāwāneḍ d-imizārān-nāwān, älzāhalāt a däy-t təjām, ¹⁸a-wa ijān, a otas Mässināy i-ad-isətbət a-wa s-äru d-äloläyān ännābitān däy-isālan-net, a-s ənnān a-s Älmasex,* ad-inhəy aŸāna təzzar imnukəl. ¹⁹A-wa ənnān, ijā, a-wen-däy a fāl ämära, mujrəzāt ibākkaḍān-nāwān, tutabām i-ad-hin-aməs Mässināy ibākkaḍān-nāwān, ²⁰izəzzubbət-dd fälla-wān išilan n-älxer, i-ad-hawān-dd isuyəl Ÿisa-i n-Älmasex äsnāfrān-i s-ämāra-däy, ²¹ih' iənnawān har ašāl wa d-mad-isəynəy Mässināy härāt iket-net, s-əmmək wa s-äru tən-innā s-imawān n-ännābitān-net wi n-iməššeddəǵān.

²²Däy-isālan n-a-wen-däy, ad-inn' ännābi Mosa:

‘Ad-hawān-dd-isəssiwəy Emāli Mässināy
ännābi dār-toharām temiḍt, dār-i olāhān,
säjdāt i-a-wa hawān-e-änn iket-net.

²³Ere unjäyān s-asjəd-has,

ad-äbas äḍḍiin däy-tamətte n-Mässināy, ämmätet. ›

²⁴Ämära, ännābitān iket-nāsān, Ÿur-Sumäyla har wi t-dd-əšräynen, äloläyān iket-däy-nāsān däy-isālan wi s-hanāy-sallām nəttajǵ'awān-tān ašāl-i-däy. ²⁵Kāwāneḍ a-s iməkkusa n-ännābitān-win-däy ed tākosām ärkāwāl wa ohār Mässināy d-abbatān-nānāy ašāl wa d-innā i-Ibrahim:

‘S-isəm n-əzzurəyāt-nāk a-s mad-ijjəš
älbāraka tiwsaten n-ākall iket-nāsnāt. ›

²⁶Təssəba-nāwān kāwāneḍ, s-tizarāt, a fāl dd-issənkār Mässināy akli-net, Ÿisa Älmasex, äšmašāl-t-dd sār-wān i-ad-däy-wān äǵ älbāraka, təbḍəwām d-erk imojjan-nāwān. »

4 Ämmiirād Bətrus d-Exya härwa i-tamətte a-s tən-dd-osān härāt däy-kāl-tikutawen,* äddewān d-emännähäḍ n-ehān n-ämudd wa māqqārān* d-kāl-sadus.* ²Äšyāf-tān asəŸār wa təjjān inəmmuṣal i-tamətte ed, jannen i-äddināt a-s Ÿisa Älmasex,* inkār-dd jer-inəmmuttan, ³ärmäsān-tān, jān-tān däy-takärmut har äffāw ed a-s itäjǵ

a-wen-däy, ijaš-dd ehäḍ. ⁴Omānān äddināt äjjootnen əslanen i-mäjräd wa jän, a-wa ätubān däy-ašäl-wen-däy, iwwäḍ səmmos afdän n-äwadəm.

⁵Äffaw ɣas, əžžəmmäyān-dd imizārān n-käl-Älyāhud d-inuṣāmān d-älyulam n-Äṭṭāwrāt wi hānen Yārussālam ⁶d-Hənnan wa n-āmānokāl n-käl-tikutawen d-Qayāf d-Exya d-Älxaḍer d-käl-ehān n-āmānokāl n-käl-tikutawen iket-nāsān. ⁷Əssəbdādān-dd Exya d-Bəṭrus jere-sān, ənnān-asān: «Kāwāneḍ, ma tāmoos tārna d-isəm wa s-täjjām a-wa täjjām?»

⁸Äzzubbāt-dd Unfas Šäddijān s-əṣṣahāt fäll-Bəṭrus əssayāt-wen-däy, inn'-asān: «Imizārān n-käl-Älyāhud, kāwāneḍ-i n-inuṣāmān, ⁹asəstan a hanāy-täjjām ašäl-i-däy, däy-isālan n-a-wa ähusken ätwäjjān i-anəbdon d-əmmək wa s-iyläs. ¹⁰Nārha ad-təlmədām iket-nāwān, kāwāneḍ hakd käl-Iṣrayil wi iyyāḍnen a-s tārna n-isəm n-Yisa Älmasex wa n-Nāširāt təṣlābām fäll-tajəttewt māšan, issənkār t-dd Mässināy jer-inəmmuttan, tārna-net ənta-en-däy a tāzozäyāt ähaləs wa hannāyām ibdad data-wān.

¹¹Yisa, ənta a-s tāhunt ta hin-järām

kāwāneḍ-i n-älbännatān māšan,

tāmoos-dd tāhunt ta n-aymār fäll-insa ehān iket-net.

¹²Wār t-illa əlyəllas ar s-isəm wa-net fäl-a-s wār t-illa isəm ikfa Mässināy daw-išənnawān i-əlyəllas n-dägg-adəm sāl wa-net.»

¹³Islä älzāmayāt i-əṣṣuhu n-mäjräd wa hasān-ija Bəṭrus d-Exya ɣas, tof-en tākunt-nāsān, ed jan-tān äddināt əžhalnen wāren əyra māšan, əlmādān a-s Bəṭrus d-Exya, əmoosān inalkimān n-Yisa.

¹⁴Ḍarāt-a-wen däy, anəbdon-wa izzāyān, ənta-da-däy ibdādān edes-hasān, ābas əssanān a mad-ənnən.

¹⁵Əzzəzjārān Bəṭrus d-Exya ehān wa däy-ɣattāsān äššəreya iket-di d-tamānhayān əntāneḍ. ¹⁶Däy-tayimit-nāsān, ənnān: «Wi äddināt, ma hasān-e-nāj? Iji n-Mässināy wa ijān, wār t-iha äššāk ed əssanān sār-s käl-Yārussālam iket-däy-nāsān, wār nəddoobāt akuddəl-net. ¹⁷Ämāra, i-ad-wār səməlsin isālan-wi-däy fäll-tamətte, nə səmmähəḍet fälla-sān i-ad-ābas ilkam ad-jan isālan n-isəm n-Yisa i-äwadəm wāl' iyyān, olasān ɣas, ämmiñānhayān d-iman-nāsān.»

¹⁸Əssāyrān-dd Bəṭrus d-Exya ḍarāt-a-wen, äsmäqqān fälla-sān i-ad-ābas ilkam ad-äyran wāla ässiyrān isəm n-Yisa i-äwadəm wāl' iyyān. ¹⁹Äwwežābān-asān, inn'-asān Bəṭrus d-Exya: «Əssənāt kāwāneḍ iman-nāwān kunta ma ufān asjəd-hawān kāwāneḍ, mey asjəd i-Mässināy? ²⁰Däy-a-wa hanāy-dd-iqqälān näkkāneḍ, wār nəddobāt asusəm fäll-isālan nəñhay, nəsl'-asān.» ²¹Oläs älzāmayāt asəmmähəḍ däy-sān təzzar, oyyān-tān-in ed wār t-illa uḍlem fälla-

sān əjrawān. Tāqqāl-dd tamətte iket-net, tiiməl Mässināy fāl təssəba n-a-wa ija. ²² Anābdon-wa izzāyān, āhaləs ilan a okāyān əkkoḻāt timərwen n-awātay.

Tittar ti jān imumənān ḍarāt a-s dd-ātiwāyya Exya d-Bəṭrus

²³ Ātwāyyān-in inəmмуšal ʔas, əkkān imidiwān-nāsān, əjān dāy-sān isālan n-a-wa ənnān imānokālān n-kāl-tikutawen d-inušāmān.

²⁴ Ēslān i-isālan-en-dāy ʔas, əṭṭāfān iyyān n-emm, ad-təddalān Mässināy s-afālla, jannen: «Emāli, kāyy a dd-ixlākān išənnawān d-ākall d-ejārew wa səmmān d-a-wa tān-ihān iket-net, ²⁵ kāyy a innān s-tārna n-Unfas Šāddijān s-emm n-abba-nānāy Dawəd-i n-akli-nāk:

‘Ma dāy-ədgaḻnāt tiwsaten?

Ma ijan āddināt dāy-a wāren infa hārāt?’

²⁶ Ma āsihālān imānokālān əššənju-nāk,

tihərən d-imānnāhāḍān emm fāll-Emāli d-Ālmasex-net.

²⁷ Itbat a-s ijāḍ Bunəs Bilatəs d-Harudəs akli-nāk ʔisa Wa n-Eməššeddəj təsnāfrānād i-ad-umas Ālmasex.* Ohārān fālla-s emm əntāneḍ d-tiwsaten ti n-inəḻḻulam[†] d-kāl-Išrayil dāy-Yārussālam.

²⁸ A-wen jān-t i-ad-itbat erhet-nāk d-a-wa s-āru t-dd-tāyṭāsād.

²⁹ Āmāra Emāli, aḡəḻ-anāy dāy-āššar-nāsān, təkḑəd eklan-nāk ənniyāt ozjan s-āxtābān mājrad-nāk. ³⁰ Ilal-anāy s-tārna n-āfuss-nāk i-ad-nəzizuy āddināt, nāj tikunen d-tišuṣab s-isəm n-akli-nāk ʔisa Wa Šāddijān.»

³¹ Diha-dāy d-əssəmdān tamādilt n-Mässināy, ad-āškāḑkāḑ edāgg-wənnin-dāy dāy-āzziimmāyān, iḑnay-tān Unfas Šāddijān iket-nāsān, ad-xaṭṭābān mājrad n-Mässināy s-ənniyāt ozjan.

Tassayt ta t-təllāt jer-ālməssexitān

³² Itṭaf ālžāmayāt wa n-imumənān iyyān n-ulh d-iyyān n-ənniyāt, wār tān-ihā fāw ere ijannen a-wa i-nin wāla a-wa i-nin, ānn-ak tihərən a-wa lān iket-net jer-iman-nāsān. ³³ Tajāyhen inəmмуšal s-tārna tāšsohet, xaṭṭābān i-āddināt tanākra-ta dd-ija Emāli ʔisa jer-inəmmuttan, āssinsa dāy Mässināy ānnuymāt-net s-āšṣahāt fālla-sān iket-nāsān. ³⁴ Wār tān-ihā fāw ere āmiyatārān s-hārāt, žānš'-en-in dāy-sān wi lānen išəkraš d-ihānan, ³⁵ tiwəyən-dd ālqim n-a-wa tān-in-əžžənšān, sans'-en-t dat-inəmмуšal i-ad-t-uḻanān jer-imumənān. Hak āwadəm, ijraw s-a-wa dār-ogdāhnāt timyutar-net.

[†]4:27 — ʔur-kāl-Ālyāhud, ere wārān āmoos āgg-Ālyāhud s-alāšāl mey ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāḻḻalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḑnen iket-nāsnāt, ti n-inəḻḻulam.

— Ašāl-i-dāy, ānāḻḻalim, ākafār (ere wārān issen s-Mässināy).

³⁶Osā-dd Yusəf wa n-ahāya n-Lewi, il' ākall wa n-Qəbrus, yarrān-t inəmмуšal s-isəm Bārnābbas, a-wen ālmāyna-net: enəssesməḍ n-talyiwen. Ižžənša-hin ašəkrəš-net, ³⁷iwwāy-dd a-wa t-in-ižžənša, ikf-e inəmмуšal.

A-wa ija Ānanyas d-hānne-s Sāfiya

5 Dāy-a-wen-dāy a dd-iggād Ānanyas ənta d-hānne-s Sāfiya, ižžənša-hin ašəkrəš-net ²māšan, ānmānnāk d-hānne-s fäll-ad-hin-ittəf ayil n-ālqim n-ināzzan-net, awəy-dd a-wa iyyādān i-inəmмуšal.

³Osā-dd yas, inn'-as Bəṭrus: «Ānanyas! Mafāl təyyəd Iblis itajj erk ənniyāt ogdāhān d-a-wa-dāy dāy ulh-nāk? Ma kāy-isawānnen bahu i-Unfas Šāddijān* a-s hin-tattāfād ayil n-ālqim n-ašəkrəš-nāk? ⁴Mi kāy-āšhāššālān ināzzan-net? Ajān wādden jer-inša-hin wāla, i n-nāk yas, tāddobed ad-has-təjəd a-wa s-tārhed. Ma dd-orāwān sār-k erk əššāyəl-wa-dāy? Əlməd a-s wādden dāgg-adəm a-s tənned bahu, Māssināy a-s tāt-tənned.»

⁵Islā Ānanyas i-tifer-tin-dāy yas, oḍa, əjmāḍān-t iman. Āmoos a-wen isəksaḍ i-āddināt wi əslānen i-a-wen-dāy. ⁶Osān-dd hārāt dāy-imawaḍān, əssəlsān-in tafəkka-net, əglān dār-s, ənbālān-t-in.

⁷Okāy a iwwāḍān kārāḍ əssayātān ḍarāt-a-wen yas, tosā-dd hānne-s n-Ānanyas, wār tāt-təha tijya n-a-wa ijan. ⁸Təjjāš-dd yas, issəstān-tāt Bəṭrus, inn'-as: «Sāfiya, lāyāt-ahi, ak ajān ālqim-wa-dāy a-s hin-təžžənšām ašəkrəš mey? » Tənn'-as: «Əyya! » ⁹Inn'-as Bəṭrus: «Ma sār-wān dd-orāwān tanmənnakt šund-ta-dāy, tiirəməm Unfas Šāddijān? Ənhəy adəriš n-āddināt wi s-iket hin-ənbālān āhaləs-nām, əqqalān-dd, əbdadān dat-emmm n-ehān i-ad-kām-awəyān kāmmdāy.» ¹⁰Toḍā ālwāqq-wen-dāy daw-iḍarān n-Bəṭrus, tāmmut ənta-dāy s-iiyyāt. Əḍkālān-tāt imawaḍān, əzkān-tāt edes i-āhaləs-net.

¹¹Orāw-dd a-wen-dāy taksāḍt-i-dāy māqqārāt fäll-ālkānisāt* iket-net d-āddināt wi iyyāḍnen əslānen i-a-wa ijan.

¹²Əjan inəmмуšal ijitān n-Māssināy d-hārātān əssuksāḍnen əjjootnen dat-āddināt. Tazāmmayān imumənān n-Yisa hak ašāl dāy-ehān n-āmudd wa māqqārān* edes i-tāfala ta s-itawānna ta n-Sulāyman. Əknan tassayt, əṭṭafān iyyān n-emmm, ¹³wādden ere dd-iggādān-dāy, ad-fālla-sān dd-iwwaḍ, əssiimyarān-tān āddināt. ¹⁴Tiwwaḍān-dd fālla-sān meddān d-tiḍeḍen əjjootnen omannen s-Emāli. ¹⁵Tiwəyān-dd sār-sān āddināt imarhinān, sāns'-en-tān fäll-isəftay dāy-ittus n-ad-tān-tāls kud-dāy tele n-Bəṭrus afāl okāy, ed ere təlsa tele-net dāy, ad-izzəy. ¹⁶Təffalān-dd āddināt iyārman wi ohāznen, tišələn-dd s-Yārussālam āwwayān imarhinān d-iməlšan, zizuyān-tān inəmмуšal iket-dāy-nāsān.

¹⁷Iggād-dd ämänokal n-käl-tikutawen,* osām hullan ənta d-iiyyäð sār-s oraknen n-taggayt ta təglāt fäll-tidət n-iman-net, s-itawānna ta n-käl-sadus,* änmännakān i-ad-əjrəwān əmmək s-äyşädān hārāt i-inəmмуšal. ¹⁸Ästärmäsān-tān, əjān-tān dāy-takārmuṭ ta māqqārāt. ¹⁹Māšan, osā-dd änjālos dd-äšimašāl Mässiñäy s-ehäð, ora tishar n-takārmuṭ, izzəzjār-tān-dd təzzar, inn'-asān: ²⁰«Äkkāt ehān n-ämudd wa māqqārān, täxtəbām i-tamətte isālan n-tämudre ta täylälāt.»

²¹Əjān inəmмуšal a-wa hasān-ätwānnān, ənšäyān ehān n-ämudd wa māqqārān ad-dāy-s sayren äddināt. Älwāqq wa dd-osa ämänokal n-käl-tikutawen ənta d-äddināt wi sār-s oraknen, issäyrā-dd käl-Sinhidrin wi n-imizārān n-käl-Älyāhud yattāsnen äššāreya, d-inušāmān n-käl-Işrayil wi iyyāðnen, omārān s-ad-dd-ättälwäyān inəmмуšal dāy-takārmuṭ.

²²Əglān əssärdusa māšan wār tān-in-ogezān dāy-səllul-nāsān, əqqälān-dd, əjān isālan dāy-älzāmayāt wa äqqimān, ənnān-asān: ²³«A-s hin-nosa takārmuṭ, ättubben imawān-net, əbdadān əssärdusa wi tät-äylāfnen dāy-idäggan-nāsān māšan, älwāqq wa d-nora səllul, wār t-təha tiṭṭ.»

²⁴Islā kumānda wa ännihäðān dāy-əssärdusa wi jānen ənniyāt i-ehān n-ämudd wa māqqārān* d-ämänokal n-käl-tikutawen* i-a-wen yas, äqqānān iyāfawān-nāsān har ābas əssanān a mad-ənnən. ²⁵Osā-dd ämaway n-isālan, inn'-asān: «Meddēn wi jān dāy-takārmuṭ, han ehān n-ämudd wa māqqārān, sayren dāy-s tamətte.» ²⁶Iggād-dd kumānda äddew d-əjhān n-əssärdusa, əlwäyān-dd inəmмуšal s-tiläqqad, ed äksuðān ad-fälla-sān dd-təggəd tamətte əntāneð-en-dāy, täkf-en sāmājori n-tihun. ²⁷Osān-dd yas, äššəjāşān-tān ehān wa dāy-äqqiima älzāmayāt wa n-imānokālān. İdkāl ämänokal n-käl-tikutawen mājrad, innā i-inəmмуšal: ²⁸«Ajān wādden āru d-fälla-wān nāsmāhāð i-ad-ābas ilkam ad-tässiyrām āwadəm wāl' iyyān s-isəm-wa-dāy? Ənhəywāt yas a-wa jān ämāra, tədkārām-anäy Yārussālam iket-net teyəre-nāwān, tārham dāy ðarāt-a-wen, ad-hanäy-səwərəm iman n-āhaləs wa s-jannem.»

²⁹Äwwežāb-asān Bətrus d-inəmмуšal: «Ufa amişəl n-a-wa innā Mässiñäy uhən əsjəd i-a-wa jānnen dāgg-adəm. ³⁰Mässi-s n-abbatān-nāñäy, ad-dd-issənkārān Yisa wa s-jām iman-net a-s t-təşlābām fäll-tajəttewt, ³¹təzzar idkāl-t s-iman-net, äsyāym'-e daw-a-yil-net i-ad-imnukəl, umas Ämaylas fäll-hārāt iket-net. A-wen ij'-e Mässiñäy i-ad-utabān käl-Işrayil, əjrəwān tenäşše n-ibākkaðān-nāsān. ³²A-wen, nājyēyh'-as iket-net, äjjēyh'-as dāy Unfas Şäddijān*-i ikfä äddināt wi tamaşalnen erhet-net.»

³³Äfðāndərräy älzāmayāt dāy-älhām a-s islā i-a-wen-dāy, ad-tattārān əmmək s-tān-in-olāmān fäll-ārori n-äkall.

³⁴Kittəwān a-wen-däy a-s, dd-ibdəd jere-sān iyyān däy-sān la taggayt ta n-kāl-faris* s-isəm-net Gamālyāl, ālyalim āzizābben alāmār wa n-ānnābi Mosa a āmoos, tässiimȳār-t day tamətte iket-net. Omār s-ad-zəzjārān inəmmuṣal i-hārāt n-āssayāt təzzar, inn'-asān: ³⁵«Kāl-Iṣrayil, ājāt ənniyāt i-a-wa s-tābokām ad-t-təjəm i-meddən-wi-däy; ³⁶əktəwāt-dd ȳas Tadi wa s-a ilan āzzāman dd-osa, iji iman-net hārāt dat-āddināt, āslāl ɖara-s a iwwāɖān əkkozāt timaɖ n-āwadəm māšan, wār-āhoja a-s ātwājjān iman-net, əmmāhāšān inalkimān-net, ābā-dd isālan-nāsān ɖarāt-a-wen. ³⁷ɖara-s day, däy-āzzāman wa n-tāɖint n-āddināt, osā-dd Yāhudəs wa n-Galila, āslāl ənta-däy tamətte tājjeet ɖara-s māšan, əmmut ənta-däy, əmmāhāšān inalkimān-net.

³⁸Āmāra, äyyāt-ahi ad-hawān-ājäy āddābara: əjmāɖāt isālan n-āddināt-wi-däy, ākfāt-tān ālyafyāt, təyyəm-tān ad-əglun fāl-a-s tiyyāt-i-däy, kunta a-wa tān-išlān, erhet n-āgg-adəm meȳ a dd-ifalān dāgg-adəm, adiš, ad-t-in-iba ³⁹māšan, kunta Māssināy ad-dd-ifal a-wa tān-išlān, adiš, wār has-lem tārna. He kāwāneɖ! Wār-itumaset a-s Māssināy a dār-tāt-jam.» Āsjād ālžāmayāt iket-net i-āddābara-wen-däy hasān-ija Gamālyāl.

⁴⁰Əssāȳrān-dd inəmmuṣal, āswājjān däy-sān tiwit s-ibärtākān, āsmāhāɖān däy-sān i-ad-ābas ilkam ad-āmmijrādān s-isəm n-ȳisa təzzar, āswāȳyān-tān-in.

⁴¹A-s fālān inəmmuṣal ehān-en-däy, əknān däy-tedāwit fāl təssəba n-turhajāt ta tān-ikfa Māssināy n-ad-ənhəyān erk əmmək šund wa-däy, däy-idəm n-ȳisa. ⁴²Tāžāmmayān ɖarāt-a-wen hak ašāl däy-ehān n-āmudd wa māqqārān,* d-ihānan n-imumənān wi iyyāɖnen. Wār t-illa edāgg s-wādden xattābān däy-s, saȳren däy-s Ālənžil* n-ȳisa* Ālmasex.*

Əssa inuṣāmān wi ənnəfrānnen

6 Āzzāman-en, hak ašāl tiwwāɖān-dd imaksāɖān n-Māssināy däy-wi əlkamnen i-ättābeyā wa n-kāl-Ālyunan† fäll-ālžāmayāt wa n-imumənān. Däy-a-wen-däy, ad-ikka mājrad jer-kāl-Ālyāhud wi əzzāȳnen jer-kāl-Ālyunan d-kāl-Ālyāhud wi sawalnen Yābranəyya. Ənnān wi n-kāl-Ālyunan, timəddun wi n-ȳābranitān tinuɖāfen-nāsān däy-isālan n-tizunawen n-tadhəlt ta tājjan hak ašāl.

²Əssāȳrān-dd inəmmuṣal wi n-māraw d-əssin tamətte ta n-inəttulab, ənnān-asān: «Wār-ānhājja ad-näyy ālxuṭbāt n-isālan n-Māssināy, nəqqəl-dd nānnuṭṭāf d-tizunawen n-imənsiwān. ³A-wen-däy a fāl, sənnəfrənāt jere-wān əssa meddən ātiwāsāmyārnen, iɖnay Unfas

† 6:1 Itawann'-asān: Gəriktān. (Les Grecs däy-Təfrānsit). Əzzaȳān Erobbā däy-ākall wa itawānna: Gəris (La Grèce däy-Təfrānsit). Tawalt-nāsān: Tālyunanit.

Šāddijān* n-iməssorha, ānnuṭṭāfnen d-əššāyəl-wen-dāy, ⁴dihen, nākkāneḍ, ad-nākf iman-nānāy tamādilt n-Māssināy d-ālxuṭbāt hak ašāl n-mājrād-net.»

⁵Ijrāz āddābara-wen-dāy i-ālžamayāt iket-net, innəfrān-dd Stifan,† a-wen āhaləs n-immun imdan, iḍnay Unfas Šāddijān d-Fəlibb d-Brukurus d-Nikanur d-Timun d-Bärmenas d-Nikola wa n-teje ta n-Intyuš s-kāla ilkam i-āddin wa n-kāl-Ālyāhud. ⁶Meddēn-win-dāy a dd-issəbdād ālžamayāt dat-inəmmuṣal, əttārān-asān s-Māssināy təzzar, āswārān-tān ifassān-nāsān, jān dāy-sān ālbāraka.

⁷Ad-xaṭṭābān əntāneḍ mājrād n-Māssināy, tijatān-dd fälla-sān hak ašāl imumənān āynaynen dāy-Yārussālam. Omānān fāw kāl-tikutawen* ājjootnen, ad-tamašalān əntāneḍ-dāy, a-wa innā mājrād n-Māssināy.

Ajəyh wa ija Stifan dat-tamətte

⁸Stifan, āmoos āhaləs s-tidət-dāy, fäll-āssinsa Māssināy ānnuymāt-net d-tārna-net, itamašal hārātān āqqannen eyāf d-ijitān n-Māssināy dat-tamətte iket-net. ⁹Egğādān-dd meddēn ila ehān n-āddin wa n-kāl-Ālyāhud s-itawānna «Idārfan», əntāneḍ d-iyyəḍ dd-falnen Qərwan d-İskāndərya d-təjiwen ti n-Silisi d-ti n-Azya, ad-tamāzaqān d-Stifan, ¹⁰māšān indār-asān ad-t-siḍəwən dāy-mājrād fāl tihusay n-sārho wa t-ikfa Unfas Šāddijān.

¹¹Egğlān, əžžənšān imawān n-āddināt iyyəḍ i-ad-t-səḍləmān, ənnān, əslan-asān har āskafar, innā dāy a lābasān fäll-ānnābi Mosa d-Māssināy. ¹²Əntājān-dd s-a-wen-dāy tamətte d-imizārān-net d-ālyulam n-Āṭṭāwrāt. Wāla a hin-ijrāh Stifan a-s fälla-s oḍān āddināt, əwwāyān-t s-kāl-Sinhidrin wi n-imizārān n-kāl-Ālyāhud yattāsnen āššāreyā. ¹³Āwwāyān-dd dāy tijuḥawen n-bahu ənnānen: «Āhaləs-i-dāy, wār kāla okāy ašāl d-wār-innā a lābasān fāl ehān n-Māssināy wa šāddijān d-alāmār wa n-Mosa.» ¹⁴Təhhaḍān, jannen: «Ijmaḍ-t āššāk a-s nəsl'-as har innā a-s ilkam, ad-ārz Yisa wa n-Nāširāt ehān n-āmudd wa māqqārān,* isəmməskəl ālyadatān wi hanāy-dd-oyya ānnābi Mosa.»

¹⁵Iqqāl-dd ālžamayāt iket-net āsibālalāy dāy-Stifan, iqqāl-dd sār-sān a-s ānjālos a dāy-əkyadān fāl tihusay-i-dāy dd-ija idəm-net.

Ālxuṭbāt wa ija Stifan i-kāl-Ālyāhud i-ad-tān-dd-isəktəw a-wa innā Māssināy

7 Issəstān āmānokāl n-kāl-tikutawen* wa māqqārān Stifan ḍarāt-a-wen, inn'-as: «Kāyy, a-wa ātwānnān fälla-k, ak tidət mey bahu?»

²Inn'-asān Stifan:

†6:5 Jannen-as iyyəḍ: Ālmuṣtafa.

«Ayətma, abbatān, säjdāt-ahi: Mässināy-i ilān ālxurmāt iket-net, ənta a dd-ānfalālān i-abba-nānāy Ibrahim hārwa izzay ākall wa n Mizəbbuṭamya, hārwa wār dd-iddek ākall wa n-Haran. ³A-s has-dd-ānfalāl Mässināy, inn'-as:

‘Əfəl ākall-nāk d-imārawān-nāk,
tāhanəd s-ākall wa kāy-mad-sāknāy.’

⁴Āhona ya Ibrahim, ifāl ākall wa n-Kāldāyān, iddāk wa n-Haran.
⁵Āba abba-net dihen yas, inn'-as Mässināy, ad-āhan s-ākall-wa-dāy, təzzayām ašāl-i-dāy. Ākall-en, wār dāy-s ikfa Mässināy Ibrahim tākasit n-wāla edəgg dāy-ässinsa adār-net māšan, ijjāš-as ārkāwāl n-ad-t-ākf ākall-en-dāy ənta d-ihāyawān-net. A-s has-ijānna Mässināy a-wen-dāy, wār-ila Ibrahim ara.

⁶Inn'-as Mässināy äzzāman-en:

‘Ihāyawān-nāk ad-umasān imājarān dāy-ākall wār len,
ad-ākkālen, ənhəyān aṡāna har əkkožāt timad n-awātay

⁷māšan, ad-hasān-əkkəsāy tekāriḍt,

əšrāyāy ākall-en tən-āskālen,

zəzjārāy-asān-t-dd, āṡbədān dāy-edəgg wa-dāy tən-əkfeṡ.’

⁸Ijjāš Mässināy ārkāwāl n-tassayt* i-Ibrahim, ārkāwāl-en, amili a-s tamātart-net. A-wen-dāy a fāl ikrāš Ibrahim Isxaqq, āsmalāy-t ašāl wa s-əttam; a-wen-dāy day a ija Isxaqq i-rure-s Yaqub, ij'-e day Yaqub i-məddana-s wi n-māraw d-əssin i n-imyarān n-imāzzayān n-tiwsaten-nānāy ti n-mārawāt d-sānatāt.

⁹Osāmān ḍarāt-a-wen məddana-s n-Yāqub wi n-imyarān n-imāzzayān fäll-Yusəf-i n-āṡṡa-sān, əžžənšān-t-in i-ad-ākkālāt dāy-Mişra māšan, issān Mässināy dāy-Yusəf dāy-ākall-wen-dāy. ¹⁰Wār t-illa erk əmmək dāy-wār t-dd-ikkəs Mässināy, issənsā fälla-s ānnuymāt-net d-sārho i-ad-ikrāš idəm dat-Firyāwna-i n-āmānokāl n-Mişra-i has-ijān tafləst-ta-dāy fāl t-āsmānakāl dawa-s fäll-ākall d-a-wa ihān eyewən-net iket-net. ¹¹Dāy-a-wen-dāy a dd-oḍa laṡ lābasān fäll-Mişra d-Xāna, āmyatārān əddināt hullan har ābas əṡṡafān imārawān-nānāy a əksān. ¹²Isla Yaqub a-s ih' əttāyām Mişra yas, āšmašāl sār-s məddana-s wi hanāy-āshāyāwnen. ¹³Osān-dd, əqqālān, šāmad dd-jan asikəl wa s-əssin a tən-āzozāy Yusəf iman-net, ilmād day Firyāwna s-a-wen-dāy, tumast n-Yusəf. ¹⁴Āssotār Yusəf ti-s d-imārawān-net iket-nāsān, āmoos a-wen-dāy əssayāt timərwen n-āwadəm d-səmmos. ¹⁵Iddāk-dd ya Yaqub Mişra, āba-t day dihen-dāy ənta d-imārawān-nānāy wi hanāy-āshāyāwnen. ¹⁶Əmməḍkālānāt tifəkwen-nāsān ḍarāt tamāttant-nāsān s-aṡrəm wa n-Sišām i-ad-ənḅəlān dihen dāy-təfārre ta ižžənša Ibrahim fäll-məddana-s n-Hāmmār dāy-Sišām. ¹⁷A-s dd-tāwwāḍ tāqqān n-ārkāwāl wa ijjāš Mässināy i-Ibrahim, təkna tamətte-nānāy əjut dāy-

Miṣra. ¹⁸Ināy-dd āzzāman-en Firyaṭwna āynayān wārān izzey Yusəf. ¹⁹Ijjāš sār-nāy erk ālxal, issəknā tumast-nānāy ayaṭna, ijā a wārān ijreḷ i-imārawān-nānāy, āsmādrāy-tān hullan s-ālxidmāt wa dāy-tān-ijā, iglā dāy-tāllābāst-net har hasān-innā ad-hin-əndəwān aratān-nāsān wi n-eyyan i-ad-āmmātān.

²⁰Āzzāman-en-dāy ad-iwa Mosa-i ikrāšān idəm dat-Māssināy; kāraḷ orān yaṣ a jān imārawān-net ətṭafān-t, təzzar, āšhāššāl-tān a-wa inna Firyaṭwna tābədḍawt dār-s. ²¹Jārān-t-in yaṣ, təkkəmət-t-dd elle-s n-Firyaṭwna, təj'-e-hi-dd s-iman-net, təj'-as asədwal wa mad-tāj i-ara n-tāsa-net. ²²Āmoos Mosa ere iḡran dāy-təlyuləma d-musnāt wa n-kāl-Miṣra, ikf'-e Māssināy āšṣahāt dāy-mājrād hakd dāy-timašalen.

²³Ikrāš əkkəzāt timərwen n-awātay yaṣ, ijjās-t-dd ənniyāt n-ad-əkk ayətma-s wi n-Iṣrayil, idhəl-tān, əntāneḷ-i n-tumast-net. ²⁴Ašāl iyyān, inhāy iyyān dāy-sān isalmaḷ u-Miṣra t-irnan yaṣ, ohāy-as tinahāyen, ijā iman n-wa n-u-Miṣra. ²⁵Āyēl afāl ija a-wen, ad-əjrāhān ayətma-s a-s Māssināy a t-dd-āšmašālān sār-sān i-ad-tān-ikkəs dāy-əkkəlu wa hān māšan, wār əjrehān a-wen.

²⁶Ašāl wa ilkamān i-wen, inhāy əssin meddān n-kāl-Ālyāhud əknasnen, ittār ad-əkk jere-sān, ibḍəw-tān, əjən ālxer. Inn'-asān: 'Imidiwān, kāwāneḷ wādden ayətmatān a tāmoosām, mafāl tinməjjim a lābasān jer-iman-nāwān.'

²⁷Iggād-dd sār-s wa irnān, imhāl-t-in, inn'-as: 'Kāyy, mi kāy-ijān āmizār d-ālqallī-hanāy, ²⁸əyya, a tārhed ad-hi-tānyəd šund a wa jed i-u-Miṣra wa s-jed iman-net əndəšel.' ²⁹Islā Mosa i-mājrād-wen-dāy yaṣ, irmāy, əjewāḷ ālwāqq-wen-dāy s-əkall wa n-Mādyan, izzāy, ādobān ya dihen-dāy, ikrāš əssin ilyadān.

³⁰Šāmad okaynāt əkkəzāt timərwen n-awātay ad-has-dd-ānfalāl ānjālos n-Māssināy dāy-tenere fāl-aḍay wa n-Sāynay dāy-tabsāyt ta tāhijāljalāt wār rāqq. ³¹Tāqqān tānāfalilt-ta-dāy ihannāy eyāf-net, iknā-dd ihəḷ n-tabsāyt i-ad-ikən asənnəfli dāy-a-wa ihannāy māšan, izjār-tāt-dd eməsli n-Emāli has-innān:

³²'Nākk a-s Māssināy n-imyaṣān wi kāy-āshāyāwnen, nākk a-s Māssināy wa n-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub.'

Ihā-dd yaṣ Mosa āšikāḷkād a-wa-dāy has-ja tarəmmeyt har ābas ihāl wāla-dāy ad-iḷkəl idəm-net, ikyəd. ³³Inn'-as Emāli dāy:

'Əkkəs tifādelen-nāk fāl-a-s

edāgg wa dāy-təbdadād, edāgg šaddiijān,

³⁴ənhāyāy tisanant ta tārmāsāt tamətte-nin dāy-Miṣra,

əsley i-tihnəffa-nāsān,

a-wen-dāy a fāl dd-āzzubbey i-ad-tān-səddārfey.

Āmāra, əgləw, kāyy a he-šəmməsəlay s-əkall wa n-Miṣra.'

³⁵ Wādden hannāyām a-s Mosa-wa-dāy ākkuddālān a-s has-ənnān: ‘Mi kāy-ijān āmizār d-ālqalli-hanāy?’ Ənta-en-dāy a dd-āšmašāl Māssināy i-ad-izar i-kāl-Iṣrayil, isəddār^f-en-dd s-tārna n-ānjālos wa has-dd-ānfalālān dāy-tabsāyt ta tāhijāljalāt wār rāqq.
³⁶ Ənta-en-dāy a tān-dd-izzəzjārān Mišra itajj s-tārna n-Māssināy hārātān āqqannen eyāf d-ijitān n-Māssināy har əjlāyān ejārew wa səmmān šəggāyān, əjān ɖarāt-a-wen əkkozāt timərwen n-awātay āhonān dāy-tenere.

³⁷ Mosa, ənta a-s kāla innā i-kāl-Iṣrayil:

‘Ilkam ad-sār-wān dd-iṣəmmišəl Māssināy
 ānnābi dār-i olāhān,
 ānnābi dār-wān oharān temiḏt.’

³⁸ Ənta-en-dāy day a ibdādān dāy-tenere ta n-Sāynay jer-ānjālos wa has-āmmiijrādān fāl-afālla n-aḏay wa n-Sāynay d-tamətte, ikf-e Māssināy mājrad wa ihakkān tāmudre i-ad-hanāy-t-dd isəssiwāḏ
³⁹ māšan, unjāyān abbatān-nānāy s-asjəd-has, āsyārān-as ulhawān-nāsān, ənnāḏān fālla-s, ad-sadārhanān uyəl n-Mišra-i dd-əzjārān.

⁴⁰ Dāy-a-wen-dāy, a dd-təggād tamətte s-Harun, tənn’-as:

‘Āj’-anāy imālan āynaynen ārjāšnen data-nāy fāl-a-s

Mosa wa hi-hanāy-dd-izzəzjārān Mišra, ābas nəssan a ija.’

⁴¹ Əṣṣəwwārān-dd ɖarāt-a-wen i-iman-nāsān ehādāl n-orāy, ad-tajjān tikutawen i-āṣṣānām wa jān s-ifassān-nāsān, ad-t-ṡabbādān, tiimələn-t, sānkarān izəjraz d-isudal dat-a-wa dd-əknān ifassān-nāsān.

⁴² Əssəksānān iman-nāsān Māssināy s-a-wen-dāy tān-išlān, oyy’-en ənta-dāy s-āṣṣānām-nāsān d-ālyibadāt wa tājjān i-ajhanān wi n-iṣənnawān: tāfukt, ewār d-etran; āmoos a-wen a āssiitbātān a-wa innā ānnābi Yāmmosa[†] a-s inna dāy-əlkəttab-net, innā Māssināy:

‘Ya kāl-Iṣrayil!

Əkkozāt timərwen n-awātay a jām dāy-tenere,
 yarrāsām i-taysiwen, təkkatām-tānāt,
 ak āssistānāy-kāwān, ajān nākk a-s tānāt-kātām?

⁴³ Wādden ehāket n-āṣṣānām wa s-isəm-net Molax d-atār wa s-isəm-net Rufan-i jām emāli-nāwān, tahanem dār-s siha d-siha, a-s tānāt-kātām, tāqqālām-dd ṡabbādām-tān.

Dāy-təssəba n-a-wen-dāy tāmešālām

a fāl mad-ārṡən kāl-Bābilun ākall-nāwān,

tākkālem dāy-ikallān wi hasān-in-əllanen.’

[†]7:42 A-wa ānnābi ālölāyān dāy-isālan n-Yisa, a okāyān səmmosāt timaḏ n-awātay dat-tiwit-net.

⁴⁴A-s hān imyarān-nānāy tenere, ətṭafān ehāket wa n-tāmuqquest n-Māssināy āmoosān tajuhe i-ārkwāl n-tassayt* wa ijjāš Māssināy i-Mosa a-s, has-innā, ad-ikrəs ehāket-en s-əmmək wa s-has-omār s-a-wen. ⁴⁵Ehāket-en, togāz-t-dd əzzurəyāt ta hasān-təlkāmāt har əzzāman wa d-hasān-əzzar Yešwa, əjjāšān d-ehāket ākall wa tən-ikfa Māssināy, ohāyān dāy-əddəwəlān wi iyyādnen; ətṭafān ehāket-en dāy-ākall-en-dāy har əzzāman wa n-Dawəd-i ⁴⁶ijrāwān idəm d-ənnuymāt dat-Māssināy. Ənta-en-dāy a ittārān dāy-Māssināy turhajāt n-ad-isəkrəs ehān i-Māssi-s n-Yaqub ⁴⁷māšan, turhajāt-ten-dāy, Sulāyman-i n-rure-s n-Dawəd a tāt-ijrāwān. ⁴⁸Ikrəs ehān-en māšan, issəlmād-t Māssināy s-hārāt iyyān, ⁴⁹inn'-as Emāli:

‘İšənnawān a-s tasāqqaymut-in,

ākall a-s isəkkukal n-iḍarān-in.

Ma āmoos ehān wa s-tāddobem

a hi-t-tədəyəm i-ad-hi-awəy, sunfāy dāy-s?

⁵⁰Ajān wādden āfuss-in a dd-ixlākān hārāt iket-net.’ »

⁵¹Olās dāy inn'-asān Stifan: «Ya meddēn-i-dāy n-iyəfawān āqqurnen n-ulhawān wāren ātub s-āttubbātnāt timəzzujen-nāsān, tunjayām s-Unfas Šāddijān* šund a-wa jān abbatān-nāwān, ⁵²ijmaḍ-t āššāk a-s a-wa əjān abbatān-nāwān ʔas a kāwān-išlān kāwāneḍ-dāy, wār t-illa ānnābi s-wādden āqquzzāben-t, jān iman n-wi hasān-ālolāynen n-a-s ilkam a dd-ass wa n-iyyān n-Āmaydal āsnāfrān Māssināy, təttəlālm-tān kāwāneḍ-dāy ed təssāyḍārām-t ənta-dāy təzzar, tānyām-t kərəf, ⁵³āzzābbāt-dd Māssināy fālla-wān alāmārān-net, əmməjrādān-awān sār-sān ānjālosān māšan, tunjāyām s-asjəd-hasān.»

Tamāttant n-Stifan

⁵⁴Islā āmānokāl n-ālžāmayāt wa iyattāsān āššāreya i-a-wen-dāy ʔas, ad-isamādad ənta d-āddināt-net, ʔimkārkəwežān isenān, fāll-ālḥām-i-dāy māqqārān tən-ijjāšān fāll-Stifan. ⁵⁵Ənta ālwāqq-wen-dāy, iḍnāy-t Unfas Šāddijān, iḍkāl asāwaḍ-net s-išənnawān, inhāy ālxurmāt n-Māssināy d-ʔisa ibdad daw-aḡil n-Māssināy. ⁵⁶Iḍkāl emāslī-net ālwāqq-wen, innā i-ālžāmayāt: «Sājdāt, ənhəywāt išənnawān, āmerān, ibdad Āgg-āgg-adəm* daw-aḡil n-Māssināy.» ⁵⁷Əslān i-a-wen ʔas, āsyāyyān dāy-išənnawān, hārān timəzzujen-nāsān, ošālān-dd šund iyyān n-āwadəm sār-s iket-dāy-nāsān, oḍān fālla-s, ⁵⁸āšrāwrāwān-t har dār-s əzjārān ayrəm, ad-t-hakkān sāmājori n-tihun har t-ānyān kərəf. Āddināt wi jānen a-wen-dāy, āmawaḍ s-isəm-net Sawəl a əssāylāfān isəlsa-nāsān təzzar āšewājān s-Stifan. ⁵⁹Hakkān-t sāmājori n-tihun wār dd-išrey, itəddal ənta Māssināy, ijanna: «Emāli ʔisa, āssiylāfāy-kāy iman-in.» ⁶⁰Irkāy

ḡarāt-a-wen, iḡkāl emāsli-net s-afälla, innā: «Emāli, wār tāt-swārād abākkaḡ-wa-dāy.» Innā a-wen-dāy ḡas, əjmāḡḡān-t iman.

Ālyizabāt d-amšānḡu n-imumənān āzzāman-wen-dāy

8 A-wa ijan ašāl-wen-dāy iket-net issan-as Sawəl hārāt, iqqās i-tamāttant ta ija Stifan.[†] Yur-ašāl-wen-dāy, ad-intā ālyizabāt səmmān fäll-ālkānisāt* ta təhāt Yārussālam, əmmāhāšān imumənān dāy-tajiwen ti n-Ālyāhudəyāt d-Sāmari, inəmmuṣal ḡas a dd-āqqimānen dāy-Yārussālam.² Osān-dd meddēn āddinnen, əṣṡārān-in Stifan, əṡṡāfān iba-net dāy-tisnant.³ Iggād-dd Sawəl dāy-a-wen-dāy, ad-itammāy i-əmmək s-hin-olām ālkānisāt edāgg t-təlla-dāy, wār t-illa ehān wār-ijješ, isatārmas āddināt wi omānnen s-Yisa jer-āmoosān meddēn wāla tiḡeḡen, itəjjar-tān-in dāy-tikārmuten.

Ālxuṡbāt wa ija Fəlibb dāy-Sāmari

⁴ Imumənān wi dd-əzjārnen Yārussālam, əmmāhāšān ḡas, āllilān ākall iket-net, xatṡṡābān Ālənžil* i-āddināt.⁵ Dāy-a-wen-dāy ad-ikkā Fəlibb aṡrəm iyyān ihan teje ta n-Sāmari ad-dāy-s ixatṡṡāb i-tamətte isālan n-Ālmasex.*⁶ Sajadān-as āddināt ājjootnen s-ijraz mājrad wa itājj d-ijitān n-Māssināy wi itamašal data-sān, ⁷ itakkās alšinān naḡḡāwnen iḡāran dāy-āddināt, izizuy dāy inayyabān d-inəbdan ājjootnen.⁸ Ja tedāwit māqqoorāt dāy-aṡrəm-wen-dāy.

⁹ Izzaṡ dihen āhaləs n-emāssāxār s-isəm-net Simon, āmoos a-wa itājj awnaḡ i-kāl-Sāmari, āssimṡār iman-net hullan, ¹⁰ əltayān-t wi māḡroynen hakd wi wāššānen, jannen fälla-s: «Wa āhaləs, tārna ta tojārāt n-Māssināy a itṡṡaf.» ¹¹ Əltayān-t ya āddināt ājjootnen dāy-təssəba n-əssāxār wa itājj, itaqqān iḡāfawān-nāsān. ¹² Inhāy Simon a-s omānān āddināt s-Ālənžil wa hasān-ixatṡṡāb Fəlibb fāl Təmmənəya n-Māssināy* d-Yisa* Ālmasex ḡas, ad-titwəsəlmiyān meddēn hakd tiḡeḡen dāy-aman, ¹³ omān ənta-dāy, ātwəsālmāy dāy-aman. İltāy ya Fəlibb ḡarāt-a-wen fāl təssəba n-ijitān n-Māssināy d-tikunen ti s-t-ihannāy itājj'-enāt, āqqānnen eyāf-net ənta-dāy.

Ajāraw wa jān kāl-Sāmari i-Unfas Šāddijān

¹⁴ Əslān inəmmuṣal wi hānen Yārussālam a-s kāl-Sāmari-dāy omānān s-mājrad n-Māssināy ḡas, āšmašālān-dd sār-sān Bəṡrus d-Exya. ¹⁵ Əwwāḡḡān-in ḡas, dālān Māssināy i-ad-dd-izəzzubbət Unfas Šāddijān* fäll-āddināt wi ātubnen dihen ¹⁶ ed, dat-a-wen-dāy, wār

[†]8:1 Jannen-as iyyāḡ: Ālmuṡtafa.

tān-iha-i fäll-dd-äzzubbāt Unfas Šaddijān, atwəsəlmay ɣas a ātwājjān dāy-aman s-isəm n-Emāli Yisa. ¹⁷ Āswār-tān Bəṭrus d-Exya ifassān-nāsān, äzzubbāt-dd fälla-sān Unfas Šaddijān.*

¹⁸ Inhāy Simon a-s šāmad tān-āsiwārān inəmmuṣal ifassān-nāsān, ad-fälla-sān dd-äzzubbāt Unfas Šaddijān ɣas, ittār ad-tān-ākf azrəf, ijann'-asān: ¹⁹ «Ākfāt-ahi nākk-dāy tādabit-ta-dāy i-ad-umas a-s ere āswārāy ifassān-in nākk-dāy, ad-fälla-s dd-izzubbāt Unfas Šaddijān.»

²⁰ Inn'-as Bəṭrus: «Təksāfād, kāyy hakd azrəf-nāk ed torded a-s a-wa ikfa Mässināy bānna, tādooobed azənš-net. ²¹ Šāmad kāyy ənniyāt-nāk da-dāy, əlməd a-s a-wa ijān, ābas t-ihā folāt-nāk ed ifray ulh-nāk dat-Mässināy. ²² A-wen-dāy a fāl utab dāy-amsud-nāk iket-di, tədəlād Emāli kunta əmmukkān a-wen, ad-hak-ānš erk ənniyāt wa innāhādān dāy-ulh-nāk ²³ ed, hannāyāy a-s ulh-nāk, wār-idney a sāl tāllābāst d-iba n-iqqud.»

²⁴ Āwwežāb Simon, inn'-asān: «İttārāt-ahi-in kāwāneḍ-di-dāy dāy-Emāli i-ad-wār hi-irəmməs a-wa s-tənnām.»

²⁵ Ājjəyhān inəmmuṣal, äxtābān məjrād n-Emāli i-āddināt ājjootnen təzzar, əqqālān Yārussālam. Dāy-asikəl-nāsān, tājjan isālan n-Ālənžil* dāy-tidbi ājjootnen n-Sāmari.

Mənistār n-Ityobyā wa omānān s-Yisa Ālmasex

²⁶ Imməjrād ɗarāt-a-wen ānjālos n-Emāli i-Fəlibb, inn'-as: «Fəlibb, tārur, təjəd tabarāt ta fālāt Yārussālam təkka Gaza ed wār dāy-s əjjətān iməssukal āmāra-dāy.» ²⁷ Iglā, wār-āhoja a-s āhaləs iyyān n-āmudāš n-minəstār-da-dāy, ənta a ānnihādān dāy-a-wa la Kāndas ta n-tāmānokalt n-ākall wa n-Ityobyā. Āhhujjājj-dd ənta-dāy s-Yārussālam i-ad-dāy-s iybəd Mässināy. ²⁸ Issəmda āhujjəj ɣas, iqqāl ākall-net dāy-turāft-net əlwayān ibəjwan. Āsookal minəstār-di iɣarr əlkəttab wa n-ānnābi Saya† a-s dār-s əmmuqqās Fəlibb.

²⁹ Innā Unfas Šaddijān i-Fəlibb ad-hin-ahəz turāft-net. ³⁰ Ošāl Fəlibb har dār-s əmsadāy, isl'-as iɣarr əlkəttab wa n-ānnābi Saya ɣas, inn'-as: «Āhaləs, ak a-wa ɣarrād, təjrahād ālmāyṇa-net mey?» ³¹ Inn'-as āhaləs: «Əndek a-wa he-ājāy əjrāhāy-t a-s wār t-illa ere hi-t-iffəssārān.» ³² Āsnāy-t-dd āhaləs edes-has ad-has-iɣarr edəgg wa dāy-iktāb a-s:

«Olāh ɣas d-tiyse tāttilwāyāt s-asāyṛəs,
olāh d-takəndəmt s-təllasān āddināt,
wār t-illa eməsli dd-izjarān emm-net,

³³ imməḍṛāy bānna,

wār has-ātwājjā āššāreya wa dār-ānnihājja.

†8:28 A-wa ānnābi dd-āzzarān i-Yisa, ālolāy dāy-isālan-net əssayāt timaḍ n-awātay dat-tiwit-net.

Mi s-ilkam ad-dd-iḍkal isālan-net i-ihāyawān-net
ed tārza tayrəst-net dāy-āddunya?»

³⁴Issəstān āhaləs wa n-āmudāš n-Ityobyā Fəlibb, inn'-as: «Lāyāt-ahi, mi s-ihā ānnābi ti-net dāy-edāgg-wa-dāy? Ak iman-net a dāy-āmmijrād meḡ isālan n-ere s-ilkam ad-dd-ass a-s iha ti-net?»

³⁵Irmās-as-dd Fəlibb tifer-ti-dāy, ad-has-itafāssar a-wa inna Ālənžil* n-Ÿisa.*

³⁶Ėglaḥ har dd-əkkān edes i-edāgg han aman ḡas, inn'-as āhaləs wa n-āmudāš: «Aman da, ma igdalān ad-ətwəsəlmāyāy?» [³⁷Inn'-as Fəlibb: «Amən ḡas s-ulh imdan.>] Inn'-as āhaləs wa n-āmudāš: «Omanāy a-s Ÿisa Ālmasex a-s Rure-s n-Māssināy.*» ³⁸Omār ālwāqq-wen-dāy i-ad-təbdəd turāft, ijjāš dār-s Fəlibb aman, issəlmāy-t. ³⁹Diha-dāy dd-əzjārān aman ad-iḍkāl Unfas n-Emāli Fəlibb, wār t-oles āmudāš-ənnin-dāy ahānay, iglā ənta dāy-zābo-net, ikna tedāwit.

⁴⁰A-s hin-ijrāh Fəlibb iman-net ḍarāt-a-wen, iha ākall wa n-Ašdud, ifāl dihen, ikk' aḡrəm wa n-Qāyšāra. Tadābayt immār-dāy, ad-dāy-s āj isālan n-Ālənžil.

Tātubt n-Sawəl

(Ijitān 22:6–16; 26:12–18)

9 Āzzāman-en-dāy, a dd-iggād Sawəl, isamādad, isamāhaḍ, wār t-illa anəzjum ila sāl wa n-iji n-iman n-inəṭṭulab n-Ÿisa. Dāy-isālan n-a-wen-dāy a dāy-ikka āmānokāl n-kāl-tikuṭawen* ²i-ad-t-ākḍ tikaṛḍiwen issəknā dāy-ihānan n-āddin wi n-kāl-Ālyāhud* hānen Dāmašāq i-ad-ijrəw s-asəttārməs n-e d t-illām ere āllilān tabarātten-dāy n-Emāli, jer-āhaləs wāla tamāḍt, i-ad-t-dd-awəy dāy-tišəm s-Ÿarussālam.

³Assookāl Sawəl dāy-a-wen a-s hin-ohāz aḡrəm wa n-Dāmašāq. A əndārrān, āmlāwlāw ānnur-i-dāy āšsoohen dd-ifalān išənnawān; ⁴ihā-dd oḍa, isl' ālwāqq-wen-dāy i-emāsli has-innān: «Sawəl, Sawəl, ma kāy-orāmān sār-i tiyəzzəbud-ahi?» ⁵Inn'-as Sawəl: «Mi tāmoosād Emāli?» Inn'-as Emāli: «A-wa nākk Ÿisa wa tiyəzzəbud, ad-hak-indār amzəzzaj dār-i hārkuk. ⁶Āmāra, əbdəd, əjjəš aḡrəm wa n-Dāmašāq, ad hak-itwənn dihen a-wa s-led s-ad-t-təjəd.» ⁷Ėqqālān-dd ḡas meddən wi d-Sawəl oran imawān, ābas əssanān a he-ənnən ed əslan i-emāsli-wənnin-dāy māšan, wār t-illa ere hannāyān. ⁸Ibdād Sawəl ḍarāt-a-wen fāl-iman-net, ittār ad-arr tiṭṭawen-net māšan, wār t-illa a ihannāy. Ėlwāyān-t imidiwān-net har dār-s əjjāšān aḡrəm wa əkkān. ⁹Ija kāraḍ išilan ḍarāt-a-wen dāryal, wār-ikša, wār-iswa. ¹⁰Aḡrəm wa n-Dāmašāq, ih'-e ānāṭṭalib n-Ÿisa s-isəm-net Ānanyas, ānfalāl-as-dd Māssināy, inn'-as: «Ānanyas!» Inn'-as Ānanyas: «Nākk da Emāli.»

¹¹Inn'-as Emäli: «Äkk täšarrit ta s-itawänna 'ta toḡäddät', tējǰäšād ehän wa n-Yähudəs, səstənād d-ähaləs n-tayrəmt ta n-Tarša s-isəm-net Sawəl.» A-s itäjj a-wen-däy, itəddal Sawəl Mässinäy, ¹²änfaläl-as-dd däy-a-wen-däy a-s ikk'-e-hi-dd ähaləs s-isəm-net Änanyas-i t-madän-isəwār ifassän-net i-ad-t-dd-iqqəl ahänay-net. ¹³Innä Änanyas: «Emäli, əsley a äjjeen fäll-ähaləs-i-däy, əlläyən-ahi äddinät äjjootnen erk əmmək wa issəkna iməššeddəjän wi hānen Yārussālam, ¹⁴wāla Dəmašāq-i dd-ikka, ikk'-et-dd əwway tikarḏiwen t-dd-əkfan imānokālän n-kāl-tikutawen* has-əjrawnen ad-isəttārməs e d t-illām ere iyarrän isəm-nāk.» ¹⁵Inn'-as Emäli: «Əgləw, ähaləs-di, nākk a t-äsnāfränän i-ad-awəy isəm-in, isəlməd tiwsaten ti n-inəzzulam† d-imānokālän d-kāl-lšrayil a-wa əmoosäy, ¹⁶ad-t-säknäy ayāna wa mad-inhəy däy-təssəba-nin.» ¹⁷Igl' Änanyas, ikk' ehän wa s-has-ätwänna ih'-e Sawəl, os'-in, əswār-t ifassän-net, inn'-as: «Äŋŋa-y Sawəl, Emäli Yisa-i hak-dd-änfalälän däy-tabarät ta dd-jed, ənta a hi-dd-äšmašälän sār-k i-ad-käy-dd-iqqəl ahänay-nāk, iḏnəy-käy Unfas Šəddijän.»

¹⁸Taməzäyyat-ten-däy a däy-dd-äträkkät a olähän d-tifrənkawen däy-tittawen n-Sawəl təzzar iqqäl-t-dd ahänay-net, ¹⁹ibdəd ɖarät-a-wen, ätwäsälmaḡ däy-aman, immənsəw, iqqäl-t-dd äššahät-net, izzäy Sawəl yur-inəttulab wi n-ayrəm-en-däy har yur-sän əssakäy a län išilan.

Ämoos Sawəl ämära tajuhe n-Yisa Älmasex

²⁰Wär-ähoja a-s issəntä axätab n-isälan n-Yisa* däy-ihānan n-äddin wi n-kāl-Älyähud, isatbat dat-tamətte iket-net a-s, Yisa a-s, Rure-s n-Mässinäy.* ²¹Äkunän äddinät wi has-sallānen, əqqälän-dd yas, jannen: «A-wa, wädden Sawəl wa izzänän s-wi yarrānen isəm wa n-Yisa hānen Yārussālam? Äjän wädden ass-net i-ayrəm-wa-däy, i n-təssəba n-ad-tän-isəttārməs, äj'-en däy-ifassän n-ämānokāl n-kāl-tikutawen?» ²²Sawəl ənta, itiisuhut immun-net s-Mässinäy hak ašäl, isimxəlxił käl-Älyähud wi əzzäyən Dəmašāq, isikus-tän äššāk a-s Yisa a-s Älmasex.* ²³Okäy äzzāman yas, änmānnakän käl-Älyähud fäll-əmmək wa s-t-mad-säydärän, änyən-t kərəf. Əssəbdädan ɖarät-a-wen meddän däy-imawän n-ayrəm iket-net i-ad-äqqaymən has-äytafän i-ad-əjrəwän əmmək s-t-änyän ²⁴māšan, əjjäšän-t isälan n-tayḏärt ta s-äbokän ad-has-tät-əjən. ²⁵Ənkārän inəttulab s-ehäd, jän Sawəl däy-deke hərəwän, ästārārän-t s-ašrut n-äyalla wa iyyäḏän iyläyän ayrəm, əssəjmäḏän-t,

†9:15 — Yur-kāl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl meḡ ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḏnen iket-näsän, ti n-inəzzulam.

— Ašäl-i-däy, änəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

ikkā Yārussālam. ²⁶Iwwāḍ-in ƣas, ikkā inəṭṭulab wi iyyāḍnen i-ad-dār-sān irtāy māšan, āksuḍān-t iket-nāsān ed wār-əflesān hārwa a-s iyyān dāy-sān a āmoos. ²⁷Irmās-t-dd Bārnābbas s-iman-net, ilwāy-t s-inəmмуšal, illāyāt-asān əmmək wa s-inhāy Sawəl Emāli Yisa* dāy-tabarāt ta n-Dāmašāq d-əmmək wa s-has-imməjrād Māssināy d-turhajāt ta t-ikfa n-ad-əmməjrād s-ənniyāt ozjan dāy-ihānan n-āddin wi n-kāl-Ālyāhud i-ad-ājjāyḥ a-s Yisa a-s Ālmasex.* ²⁸Āsbārrākān-t ālwāqq-wen-dāy, irtāy dār-sān; edāgg əkkān dāy-Yārussālam-dāy, āddeew dār-sān, itajāyha s-ənniyāt ozjan ənta-dāy fāll-isəm n-Emāli, ²⁹itidwənnit, itamāzay d-kāl-Ālyāhud wi sawalnen Tālyunanit māšan, əggādān-dd sār-s, ad-tammāyān əntāneḍ-dāy i-tašləlt s-əjān iman-net. ³⁰Īslān ayətma-s dāy-āddin i-a-wen ƣas, əssəjmāḍān-t s-ayrəm wa n-Qāyṣāra təzzar, ikkā ḍarāt-a-wen wa n-Tarša.

Ikkā Bəṭrus ālkānisāt ta n-teje ta n-Ālyāhudəyāt

³¹Āzzāman-en, təjraw ālkānisāt* ālyafyāt dāy-tajiwen ti n-Ālyāhudəyāt d-Galila d-Sāmari, tiṣuhun inəṭṭulab dāy-immun-nāsān, tinməkfin tayətte, tamašalān hārāt iket-net dāy-tuksəḍa n-Emāli, idhal-tān Unfas Šāddijān, isawaḍ-dd fālla-sān hak ašāl āddināt wi iylās Māssināy.

³²Ālliil Bəṭrus ənta ākall iket-net har dd-osa iməššeddəjān wi əzzāyṇen tadābayt ta n-Ludd. ³³Ill'-e dihen āhaləs s-isəm-net Inyas s-a ilan əttam iwətyan ibdan, wār kāla ifāl asəftāy-net. ³⁴Os'-e-hi-dd Bəṭrus, inn'-as: «Inyas, āzozāy-kāy Yisa Ālmasex, əbdəd, aḍḥ asəftāy-nāk.» Ibdād Inyas āssayāt-wen-dāy. ³⁵Ənhāyān kāl-Ludd əntāneḍ d-āddināt wi əzzāyṇen telāmse ta n-Sarun a-wen ƣas, omānān s-Emāli iket-dāy-nāsān.

³⁶A-s itājj a-wen-dāy, təzzay tānāṭṭalibt s-isəm-net Tābita ayrəm wa n-Žafa, tawāyra dāy s-isəm wa n-Dorkas, a-wen ālmāyṇa-net: «Tašənkāḍt.» Tāmoos tamāḍt n-wālāt-ālḫer, tāj imārkedān ājjootnen, təkkat. ³⁷Īsilan-en-dāy ad-tārḫin, āba-tāt, əknān āddināt tafəkka-net, əssənsān-tāt dāy-ehān n-soro.

³⁸Īslān inəṭṭulab wi hānen tayrəmt-en wārāt tānmājjaj d-Ludd a-s dd-ijjaš Bəṭrus ākall ƣas, āšmašālān sār-s əssin meddēn i-ad-dār-sān dd-idaw šik.

³⁹Āddeew dār-sān Bəṭrus, əwwāḍān-dd ƣas, əlwāyān-t s-soro wa dāy-tənsa tafəkka n-tamāḍt, əlkāḍnāt-as-dd tinuḍāfen əṭṭafnāt iba-net, hallānāt, saknenāt isəlsa wi hasnāt-təzzəzmāy Dorkas dāy-a-wa təkkās təll'-e jere-snāt. ⁴⁰Izzəzjār-tānāt əntānāteḍ d-tamətte iket-net, irkāy ḍarāt-a-wen jənnəj-s, idāl Māssināy. Issəmdā tittar ƣas, innāḍ-dd sār-s, inn'-as: «Tābita, ənkār-dd!» Torā-dd tiṭṭawen-net ālwāqq-wen-dāy,

tənhāy Bəṭrus, təqqimā-dd. ⁴¹ Āshātāl-as-dd s-āfuss-net, issəbdād-tāt, iyrā-dd iməššeddəjan d-tinuḍāfen ɖarāt-a-wen, issəkn'-asən-tāt, təddar.

⁴² Šik-dāy a-s dd-əssāylāyān isālan n-a-wen-dāy ayrəm wa n-Žafa iket-net, omānān əddināt əjjootnen s-Emāli. ⁴³ Ija Bəṭrus əzzāman dāy-Žafa izzay dāy-ehān n-Simyon wa isafalān ilāmawān.

Ikka Bəṭrus ehān wa n-Kārnəlyus

10 Ayrəm wa n-Qāyşāra, izzay-t kābtān n-kāl-Roma s-isəm-net Kārnəlyus, ānnihād dāy-ejhān n-əssārdusa wi hānen taggayt ta s-itawānna: Itali. ² Āhaləs əddinān a āmoos ənta hakd kāl-eyewən-net, itəkkat, infā tamətte s-a əjjeen, hārkuk dāy itəddal Māssināy. ³ Ašāl iyyān, ebre n-tezzar, yur əssayāt wa s-kāraɖ, ānfalāl-as-dd ānjālos n-Māssināy dāy-ehān-net s-ālmāyna əsisājrāhān, inn'-as: «Kārnəlyus!» ⁴ Issəjrāh Kārnəlyus dāy-ānjālos dāy-a-s irmaɣ, inn'-as: «Emāli, nākk-da, ma tənneɖ?» Inn'-as ānjālos: «Tittar-nāk, d-tikutawen-nāk, əwwāɖnāt Māssināy, wār kāy-in-ittəwa, ⁵ šəmmišəl āmāra meddən s-Žafa i-ad-hak-dd ayrən Simyon wa s-itawānna Bəṭrus, ⁶ əzzubbāt yur-Simyon wa isafalān ilāmawān s-t-illa ehān-net dāy-asālim n-ejərew wa səmmān.»

⁷ Ifāl-t ānjālos wa hasān-imməjrāddān yas, issāyrā-dd Kārnəlyus əssin dāy-inaxdimān-net, əsdāw-tān d-əssārdasi əddinān dāy-wi āylāfnen ehān-net, ikna taflest. ⁸ Ijā dāy-sān isālan n-a-wa ijān iket-net təzzar, āšmašāl-tān s-Žafa.

⁹ Hārwa han tabarāt ašāl wa iyyāɖān, ad-iwwān Bəṭrus afālla n-ehān s-tarāhut, ad-itəddal Māssināy. ¹⁰ Itəddal Māssināy dihen-dāy a-s ālluz, əsdārhan a ikša. Samājnen-as əddināt imənsiwān dihen-dāy a-s t-irmās hārāt, ¹¹ ojja isənnawān a-s dd-āmerān, ifāl-tān-dd əssārer māqqoorān ātiwāttāfān s-əkkoz išrutān-net, insā-dd data-s. ¹² Əssārer-en, iskar fālla-s a-wa t-illān dāy-irəzzejan d-izlulam d-igɖad.

¹³ Inn'-as eməsli iyyān ālwāqq-wen: «Bəṭrus, āyrəs, ākš.» ¹⁴ Inn'-as Bəṭrus: «Fāw Emāli! Nākk, wār kāla əkšey a xāramān wāla a āmmiɖāsān.» ¹⁵ Inn'-as eməsli dāy: «Wār kāy-iwer asāxrəm n-a-wa issāxlāl Māssināy.» ¹⁶ Itajj ānjālos mājrad-wənnin-dāy i-Bəṭrus har kāraɖ ihāndəggaŋ təzzar, imməɖkāl data-s əssārer s-isənnawān.

¹⁷ Iqqān a-wen-dāy eyāf-net, ad-isiməktəw, itassān ad-ijrāh ālmāyna n-a-wa has-dd-ānfalālān. Tamāzāyyat-ten-dāy a dāy-dd-əbdādān meddən dār-s sastannen dat-emm n-ehān wa n-Simyon-i yur-əzzubbāt, ¹⁸ əssəstānān s-afālla kunta ehān-wen-dāy a dāy-izzay Simyon wa s-itawānna Bəṭrus.

¹⁹ Isiməktəw Bəṭrus dāy-isālan n-tānāfalilt-ta-dāy a-s has-innā Unfas Šəddijān: «Sastanān dār-k kāraɖ meddən, ²⁰ wār təsmāsāndādād tidawt dār-sān ed nākk a tān-dd-āšmašālān sār-k.»

²¹ Āzzubbāt-dd sār-sān Bətrus, āzozāy-tān iman-net, issəstān-tān d-āddālil wa fāl dār-s sastanān. ²² Ēnnān-as: «Kārnəlyus wa n-kābtān n-Roma a hanāy-dd-āšmašālān sār-k, āhaləs n-āmaydal n-āmaksad n-Māssināy, āssiimyārān kāl-Ālyāhud iket-nāsān a āmoos. A ilan išilan d-has-dd-ānfalāl ānjālos n-eməššeddəy n-Māssināy t-āsmātārān d-ad-kāy-dd-isəssāyār, isəjəd i-a-wa has-mad-tənnəd afāl t-dd-tosed.»

²³ Āsbārrākāt Bətrus meddēn wi dd-āšmašāl Kārnəlyus, āsmājarāt-tān. Āffāw yas, ārkābān, āddewān dār-sān hārāt dāy-ayətma-sān dāy-āddin əzzaɣnen Žafa.

Ājəyh wa ija Bətrus dat-āddināt wāren āmoos dāgg-Ālyāhud

²⁴ Ēwwāḍān-in ašāl wa iyyāḍān Qāyšāra. A-s hin-osān, iqqal-asān Kārnəlyus ənta d-kāl-eyewən-net d-inaflišān-net. ²⁵ Irās-dd Bətrus ehān yas, ilkād-as-dd Kārnəlyus, oḍa daw-iḍarān-net, irkāy data-s ²⁶ māšan, issəbdād-t-dd Bətrus, inn'-as: «Ahaa, wār jed a-di, nākk-dāy āgg-adəm yas a āmoosāy.»

²⁷ Ādiiwānnen har-əjjāšān fāl-ālžamayāt wa āqqiimān dāy-ammas n-ehān. ²⁸ Iḍkāl Bətrus mājrad, inn'-asān: «Təssanām kāwāneḍ iman-nāwān a-s āssixrām alāmār wa n-kāl-Ālyāhud i-iiyān dāy-sān uješ n-ehān, wāla təmmidəwa d-ere d-wār-oher āddin māšan, nākk-i-hi, inn'-ahi Māssināy a-s wār ley s-ad-səjrāhāy āwadəm wāl' iyyān i-ad-t-ājāy a xāramān wāla a āmmiḍāsān. ²⁹ Təssəba n-a-wen-dāy afāl wār jey āsarū wāl' iyyān i-ad-wār kāwān-dd-əkkey, lāyātāt-ahi āmāra, āddālil wa fāl hi-dd-təssāyram.»

³⁰ Inn'-as Kārnəlyus: «A ilan kāraḍ išilan, s-āssayāt šund-wa-dāy, təddalāy Māssināy s-tezzar dāy-ehān-in, har šik-dāy, ibdād-dd āhaləs ilsan imālsan āsimāymāynen dat-i, ³¹ inn'-ahi: 'Kārnəlyus, tittar-nāk d-tikutawen-nāk, əwwāḍnāt Māssināy, wār kāy-in-ittəwa, ³² šəmmišəl āmāra meddēn s-ayrəm wa n-Žafa i-ad-dd-idawān d-āhaləs s-isəm-net Simyon wa s-itawānna Bətrus, āzzubbāt dāy-ehān n-Simyon wa isafalān ilāmawān, ehān-net, ih' asālim n-ējārew wa səmmān.' ³³ Āšmašālāy-in sār-k ālwāqq-wen-dāy meddēn-in, irāš-ak Māssināy ass wa hi-dd-jed. Āmāra, iket-dāy-nānāy da-dāy, Māssināy a dāy-nəjar āttāma, nəsijād dāy iket-nānāy i-a-wa s-hak-inna Emāli ad-hanāy-t-səlmədād.»

³⁴ Iḍkāl Bətrus mājrad, innā: «Tidət-dāy a-s, iket əjrāhāy a-s, Māssināy, wār-izley āddināt, ³⁵ ānn-ak, e d t-illām ere t-āksuḍān, itamašal erhet-net s-iqqud, tawset t-təlāt-dāy, ijrāz-as. ³⁶ Māssināy, āssawāy-dd s-tizarāt mājrad-net i-kāl-Išrayil i-ad-tān-isəlməd s-ālser wa tān-mad-ākf Yisa* Ālmasex*-i n-Emāli n-e d t-illām āgg-adəm.

³⁷Təssanām a-wa ijän dəy-Galila d-Älyähudəyāt ɖarāt asəlməy wa ij' Exya i-əddināt dəy-aman. ³⁸Yisa wa n-Nəşirāt, əsnəfrän-t Məssināy, ikf'-e Unfas, issəylāy-dd əkall iket-net, itajj əlxe, izizuy əddināt iket-nəsən wi əssirməy Iblis.

³⁹Nəjjəyh i-a-wa ija iket-net dəy-teje ta n-Älyähudəyāt d-ayrəm wa n-Yərusəlam hundəy har əşəl wa d-t-ərməsən kəl-Älyähud, əşləbən-t fəll-tajəttewt ⁴⁰məšan, issənkar-t-dd Məssināy s-tərna-net jer-inəmmuttan əşəl wa s kəraɖ i-ad-t-ənhəyən əddināt, iddar, ⁴¹wədden əddināt iket-nəsən a t-ənhəyən, wər t-inhey ar wi əsnəfrən ənta iman-net i-a-wen. Əddināt-en, nəh'-en nəkkəneɖ-i ohərnen isəksə d-isəswa d-Yisa ɖarāt a-s t-dd-əssinkər Məssināy jer-inəmmuttan. ⁴²Ənta-en-dəy a hanəy-əsnəfrənən, omər-anəy s-axəttab n-isəlan-net i-əddināt, nəselməd-tən a-s Yisa a əsnəfrən Məssināy i-ad-işrəy e d t-illəm əgg-adəm, wi əba hakd wi əddərnen. ⁴³Dəy-isəlan-net ənta-en-dəy a dəy-əjjəyhən, ənnən ənnəbitən iket-dəy-nəsən a-s, ere sər-s omənən-dəy, ad-ijrəw tenəşse n-ibəkkaɖən-net s-tərna n-isəm-net.»

Ajəraw wa jän inəzzulam i-Unfas Şəddijän

⁴⁴Ijanna Bətrus a-wen-dəy a-s dd-əzzubbət Unfas Şəddijän fəll-əlžəməyāt-en iket-net. ⁴⁵Iqqən a-wen eyəf n-imumənən wi n-kəl-Älyähud əmələynen əddewnen d-Bətrus ed ənhəyən Unfas Şəddijän* har dd-əzzubbət fəll-əddināt s-aləşəl-nəsən, inəzzulam a əmoosən. ⁴⁶Sallən-asən dəy əmmiirədən awalən əynaynen, samyarən Məssināy. ⁴⁷Inn'-asən Bətrus ɖarāt-a-wen: «Ak, ma igdalən i-əddināt fəll-dd-əzzubbət Unfas Şəddijän s-əmmək wa s-fəlla-nəy dd-əzzubbət ad-ətwəsəlməyən dəy-aman?» ⁴⁸Omər əlwəqq-wen-dəy s-ad-ətwəsəməyən dəy-aman s-isəm n-Yisa Əlmasex.

İttər Kərnəlyus d-əlžəlməyāt-net dəy-Bətrus ad-yur-sən isəssikəy a lən işilan.

İsəlan wi ija Bətrus dat-imumənən wi n-Yərusəlam

11 Əslən inəmmušal d-ayətma wi iyyəɖnen hənen teje ta n-Älyähudəyāt a-s iyyəɖ dəy-inəzzulam† omənən s-məjrəd n-Məssināy. ²Əlwəqq wa dd-iqqəl Bətrus Yərusəlam, əmzəyzyən-t imumənən wi n-dəgg-Älyähud jənen amili hərət, ənnən-as: ³«Kəy, ma kəy-əsihələn uješ n-ehən n-əddināt wəren əmələy tihərəd dər-sən imənsiwən?»

†11:1 — Yur-kəl-Älyähud, ere wərən əmoos əgg-Älyähud s-aləşəl mey ere wərən ilkem i-əddin-nəsən, iket-net, ənəzzalim a əmoos. A-wen-dəy a fəl tiwsaten ti iyyəɖnen iket-nəsnət, ti n-inəzzulam.

— Əşəl-i-dəy, ənəzzalim, əkafər (ere wərən issen s-Məssināy).

⁴Issənt'-asən Bətrus afəssār n-isālan s-iiyān-iiyān yur-alāṣāl-nāsān har aṣāl-i-dāy, inn'-asān: ⁵«Hey ayrəm wa n-Žafa, təddalāy Māssināy a-s dd-hey oḡey, irmās-ahi hārāt, ānfalāl-ahi-dd āssärer dd-ifalān išənnawān ⁶fäll-ənsanāt taysiwen d-tawāqqast d-iḡlulam d-iḡḡaḡ. Zajəzzey a-wa insān fäll-āssärer-en-dāy ⁷a-s əsley i-eməsli hi-innān: 'Bətrus, āyrəs, ākš' ⁸māšan, ənney-as: 'Fāw Emāli! Nākk, wār kāla əkšey a xāramān wāla a āmmiḡāsān.' ⁹Inn'-ahi eməsli-ənnin day: 'Wār kāy-iwer asāxrəm n-a-wa issāxlāl Māssināy.'

¹⁰Itajj a-wen har kāraḡ ihāndəggaṇ təzzar, imməḡkāl dat-i āssärer s-išənnawān.

¹¹Iqqan a-wa ijān eyāf-in dihen-dāy a-s dd-əbdādān kāraḡ meddēn dd-falnen Qāyṣāra dat-emm n-ehān wa yur-āzzubbey, ¹²inn'-ahi Unfas Šāddijān* ad-dār-sān idawāy šik. Āddewāy dār-sān, āddeewāy day d-sāḡis ayətma wi t-əllānen data-wān āmāra-dāy s-ehān n-Kārnellyus-i hi-dd-issāyrān.

¹³Nāwwāḡ-in yas, ija dāy-nāy Kārnellyus isālan n-əmmək wa s-has-dd-ānfalāl ānjālos wa has-innān: 'Šəmmišəl āmāra āwadəm s-ayrəm wa n-Žafa i-ad-dd-idaw d-āhaləs s-isəm-net Simyon wa s-itawānna Bətrus. ¹⁴Afāl dd-osa, ad-hak-āllāyāt əmmək wa s-mad-tāyləsād kāyy d-eyewən-nāk.'

¹⁵Āmmiijrādāy-asān dihen-dāy, a-s fälla-sān dd-āzzubbāt Unfas Šāddijān iket-nāsān s-əmmək wa s-fälla-nāy dd-āzzubbāt nākkāneḡ aṣāl āzzarān. ¹⁶Əktey-dd ālwāqq-wen mājrad n-Emāli Yisa a-s inna: 'Exya, issəlmāy dāy-aman māšan, kāwāneḡ, ad-tətwəsəlmāyām dāy-Unfas Šāddijān.' ¹⁷Yas šāmad ij'-asān Māssināy ihuk šund wi hanāy-ija a-s nomān s-Emāli Yisa* Ālmasex,* mi āmoosāy timsəgəggiyāy d-Māssināy?' ¹⁸Isl' ālžāmayāt i-isālan-win-dāy yas, sāmməḡ ənniyāt-net ad-tiimələn Māssināy, jannen: «Itbat a-s inəzzulam-dāy, ikf-en Māssināy turhajāt n-ad-utabān, amənān sār-s, əjrəwān əntāneḡ-dāy təmudre ta n-tidət.»

Ātwājjān isālan n-ālxeḡ dāy-tayrəmt ta n-Intyuš

¹⁹Imumənān wi əmmāhāšnen ḡarāt tissust ta təlkāmāt i-tamāttant n-Stifan,[†] əkkān dāy-sān iyyāḡ ākall wa n-Finisya, əkkān iyyāḡ awtəl wa n-Qəbrus, əkkān iyyāḡ ayrəm wa n-Intyuš, māšan wār xəṭṭəb təššəm-nāsān ar i-kāl-Ālyāhud. ²⁰Dāy-a-wen-dāy a dāy-sān əkkān iyyāḡ əwanen dāy-ākall wa n-Qəbrus d-wa n-Libya ayrəm wa n-Intyuš, ad-xəṭṭābān dihen isālan n-ālxeḡ n-Emāli Yisa i-kāl-Ālyunan. ²¹Idhal-tān Emāli dāy-a-wa tājjān. Omānān āddināt ājjootnen dāy-a-wen-dāy, əkfān iman-nāsān i-Emāli.

[†]11:19 Jannen-as iyyāḡ: Ālmuštafa.

²²Təsl' ālkānisāt* ta hāt Yārussālam i-a-wen ɣas, təšmašāl-dd Bārñabbas s-aɣrəm wa n-Intyuš. ²³Osa-hin, inhāy tihusay n-ānnyūmāt n-Māssināy ɣas, āsdāwāt-t a-wen, ad-isamātar imumənān d-ad-əknən uḍəf n-Emāli s-ulhawān əjlaynen. ²⁴Āmoos ənta iman-net āhaləs n-emāssārho, iḍnay Unfas Šāddijān,* āššoohāt day dāy-immun-net. Išilan-en-dāy, omānān āddināt ājjootnen s-Emāli. ²⁵Dāy-a-wen-dāy ad-ikka Bārñabbas taɣrəmt ta n-Tarša itammāy i-Sawəl, ijrāw-t ɣas, ilwāy-t-dd s-Intyuš. ²⁶Jān dihen awātay imdan ānnixdāmān d-ālkānisāt* n-aɣrəm-en, saɣr'-en tamətte tājjet. Aɣrəm-wen-dāy n-Intyuš a dāy-ātwāyrān inəṭṭulab n-Ÿisa s-isəm wa n-ālməssexitān s-tizarāt.

²⁷Āzzāman-en-dāy ad-dd-fālān ānnābitān iha Āggābbas aɣrəm wa n-Yārussālam, əkkān-dd Intyuš. ²⁸Ənta-en-dāy a ibdādān, ālolāy s-tārna n-Unfas Šāddijān n-a-s ilkam ad-āj laɣ lābasān fāl-ārori n-ākall iket-net. Ija day a-wen s-əmmək-wen-dāy s-tān-innā dāy-āzzāman wa d-āmoos Kəlod āmānokāl n-ākall. ²⁹Təssəba n-a-wen-dāy a fāl, ānmānnakān imumənān wi hānen Intyuš i-ad-arəj hak iyyān dāy-sān s-a-wa ittāf d-a-wa s-āddoobāt i-ayətma-sān dāy-āddin wi hānen Ālyāhudəyāt. ³⁰Əjān a-wen s-əmmək-en-dāy təzzar, jān tasəssiwit-ten-dāy jer-ifassān n-Bārñabbas d-Sawəl i-ad-tāt-in-səssiwəḍān inušāmān n-ālkānisāt ta hāt Ālyāhudəyāt.

Iylās-dd Māssināy Bəṭrus dāy-taməttant

12 Āzzāman-wen-dāy, ad-izzān āmānokāl Harudəs Āgribba s-iiyāḍ dāy-āddināt n-ālkānisāt* ta hāt Yārussālam, ad-tān-itiyəzzəbut. ²Dāy-a-wen-dāy, ad-inyā s-tākoba Yaqub wa n-ānḡa-s n-Exya. ³Inhāy a-s a-wa ija, ijrāz i-kāl-Ālyāhud ɣas, āstārmās Bəṭrus ašāl n-āmudd wa n-Faška*-i-dāy tattān āddināt tijəlwen ti wār ha tāzza, ⁴ij'-e dāy-takārmūt təzzar, issəbdād əkkoḗāt taggayen n-əkkoḗ-əkkoḗ əssārdusa i-ad-t-āyləfān ed irha ad-t-dd-isəbdəd dat-kāl-āššəreyā afāl okāy ašāl wa n-Faška.

⁵Iha Bəṭrus takārmūt-en-dāy māšan, a-s ija a-wen-dāy, ālkānisāt* ənta, təžžiiimāy, tajāynan dat-Māssināy, tattār dāy-s ad-t-dd-āswāyyān. ⁶Dāy-ehāḍ wa n-dat-wa d-ila Harudəs ad-t-išrāy, insa Bəṭrus dāy-takārmūt jer-əssin əssārdusa dāy-s janen sānatāt tišəm, əbdadān day əssārdusa iyyāḍ dat-emm n-takārmūt.

⁷Har šik-dāy, osā-dd ānjālos n-Emāli edāgg-en, āmlāwlāw səllul wa iha, ākrəttāt ānjālos tasāja n-Bəṭrus, issənkār-t, inn'-as: «Tārmaḍ, əbdəd šik!» Sārnāt fälla-s tišəm āssayāt-wen-dāy, oḍānāt. ⁸Inn'-as ānjālos day: «Tārmaḍ, əjbəs taməntəka-nāk, əsəl tifādelen-nāk, uhən, āj anākābba-nāk, əlkəm-ahi.» Ija Bəṭrus a-wa has-innā ānjālos iket-net.

⁹Izjār-dd Bətrus takārmuṭ, ilkām i-ānjālos māšan har āməra-dāy, ija yur-s a-s tāharjit yas a-wa-dāy iket-net. ¹⁰Ēkkān-dd edes i-əssārdusa wi āzzarnen, əkkān-dd day edes i-taggayt ta s-sānatāt har dd-ohāžān tashārt ta n-tāzoli təkfāt emm-net ayrəm, tāmera d-iman-net data-sān, əzjārān, əjjāšān ammas n-tāšarrit yas, ifāl ānjālos Bətrus.

¹¹Ālwāqq-wen-dāy, ad-t-dd-iqqāl ənniyāt-net, ikkās āššāk a-s Māssināy a sār-s dd-āšmašālān ānjālos-net i-ad-t-dd-ikkəs jer-ifassān n-Harudəs, d-a-wa lābasān s-ārhan kāl-Ālyāhud ad-has-t-əjən.

¹²Ijrāh tayārha-net āməra yas, ikkā ehān n-Māryāma ta n-ma-s n-Exya wa s-itawānna Marqəs, āzziimmāyān yur-s imumənān əjjootnen təddalnen Māssināy. ¹³Ikkəwkāw emm n-ehān, tošāl-dd sār-s tāmawaqt n-tānaxdimt s-isəm-net Roda, təssəstān-t d-ere wa āmoos, ¹⁴təzzāy temāslāyt-net māšan, tēja tedāwit-ta-dāy fāl hin-təttəwa wāla-dāy ad-has-tarr emm n-ehān, tošāl, tāqqāl ammas n-ehān, tēja isālan dāy-ālžāmayāt n-a-s Bətrus a itakāwkawān emm n-ehān. ¹⁵Ēslān i-a-wa jānna yas, əjān-tāt tenəbbeddəlt, ənnān-as: «A-di ānjālos-net yas a-s təsled.» Māšan, tənn'-asān: «Tidət-in, əjlayāy a-s ənta.»

¹⁶Jannen a-wen-dāy, itakāwkaw-asān Bətrus emm n-ehān. Ēglān, orān-as-t, əqqālān-dd yas, tof-en tākunt n-a-s tidət-dāy a-s ənta a-wa. ¹⁷Āswār-asān assəkāḍ emm-net, āstafāy-asān d-ad-susəməān, ad-hasān-itajj ḍarāt-a-wen isālan n-əmmək wa s-t-dd-ikkəs Emāli dāy-takārmuṭ. Inn'-asān day: «Āglāt, əjāt āməra isālan dāy-Yaqub d-ayətma-nāy dāy-āddin wi iyyāḍnen.» Ifāl-tān ḍarāt-a-wen, ikk' edəgg iyyān.

¹⁸Āffāw yas tēja tāmḍārway māqqoorāt dāy-əssārdusa, hak iyyān isastan amidi-net d-a-wa ija Bətrus. ¹⁹Āssomāy-asān-t Harudəs māšan, āba-hasān-t-dd. Issāyrā-dd əssārdusa wi s-kāla t-āylāfān, omār s-ad-ətwəsəstənan təzzar, āmmātān. Ifāl Harudəs ḍarāt-a-wen teje ta n-Ālyāhudəyāt, ikk' ayrəm wa n-Qāyşara i-ad-dāy-s isəssikəy a lān išilan.

Taməttant n-āmānokāl Harudəs

²⁰A-s itājj a-wen-dāy, ih' aḍkār n-iyārman wi n-Tir d-Sāyda āmānokāl Harudəs. Təssəba n-ad-əj ālxeṛ ḍār-sān a fāl dd-āšmašālān iyārman-en ālžāmayāt n-ālyafyāt. Ānmānnakān d-Blastas-i ānnihāḍān dāy-ehān n-āmānokāl Harudəs d-a-wa t-dd-iqqālān iket-net. Ēnta-en-dāy a dāy-əttārān ad-ilyəd āmānokāl i-ad-əj ālxeṛ ed isudar-nāsān teje-ten-dāy fāll-ixkān Harudəs a dd-təffalān. ²¹Ašāl wa d-əlān s-ad-sətbətən ālxeṛ jere-sān, āssahāy-dd Harudəs ašāl dāy-isəlsa-net wi n-təmmənukəla, āqqima fāll-tasāqqaymut-net ta n-təmmənukəla, imməjrād i-tamətte. ²²Təsla tamətte i-məjrād-net yas, təsyāyya dāy-işənnawān, ad-janna: «Ašāl-i, Māssināy iman-net a hanāy-āmmijrādān, wādden āgg-adəm.»

²³Diha-däy d-tənna tamətte a-wen-däy, ad-has-əzzuggät änjəlos n-Mässināy ed unjäy ikfa Mässināy semyar wa dār-ānihāja. A-s t-in-əjrāhān äddināt, əfradnāt däy-s tiwəkkawen har ämmut.

²⁴Intāj mājrad n-Mässināy däy-idəggan əjjootnen, omānān äddināt däy-išilan-win-däy. ²⁵Assawāḍ-in Bärnābbas d-Sawəl āmašal-nāsān i-kāl-Yārussālam ƴas, əqqālān siha s-dd-hān, äddeewān āmāra d-Exya wa s-itawānna Marqəs.

Asikəl wa əzzarān ija Sawəl äddew d-Bärnābbas

13 Älkānisāt* ta hāt ayrəm wa n-Intyuš, ännābitān-net d-imäsāyran-net da: Bärnābbas, Simyon wa s-itawānna «Ekāwel», Lisyus wa n-ākall wa n-Qərwan, Mānahin wa s-ənta d-Harudəs Intibbas a ədwälnen däy-iyān n-ehān d-Sawəl.

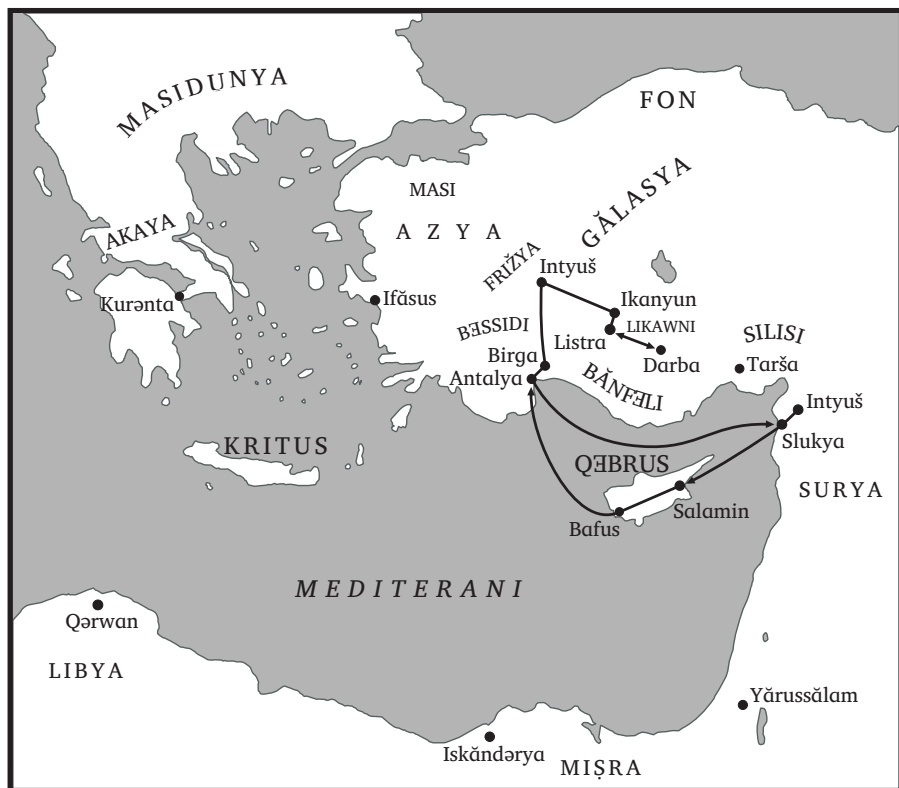
²Ašāl wa n-älyibadāt n-Emāli, əzuuman imumənān, äžziimmāyān däy-iyān n-edəgg, ƴabbādān Emāli a-s hasān-innā Unfas Šäddijān:* «Äjät-ahi Bärnābbas d-Sawəl s-edes i-āmašal wa s-tān-dd-äyrey.»

³Əzumān, dälān Mässināy təzzar, əswārān ifassān-nāsān Bärnābbas d-Sawəl, oyyān-tān, əglān. ⁴Oyād-tān Unfas Šäddijān, äzzubben s-ayrəm wa n-Slukya təzzar əjjāšān turāft n-aman, jān tamdujt ta n-Qəbrus; ⁵əwwāḍān-in tayrəmt s-isəm-net Sälamin ƴas, jān isālan n-mājrad n-Mässināy däy-ihānan n-äddin wi n-kāl-Älyāhud,* āmoos-asān Exya Marqəs āmadhal.

Yəlimas wa n-emässāxär

⁶Əjlāyān awtəl wa n-Qərwan iket-net har Bafus, əjrāwān dihen ägg-Älyāhud n-emässāxär s-isəm-net Bärƴisa, ijanna s-bahu, ännābi a āmoos, ⁷izzay ƴur-Saržus Buləs-i n-āmānokāl n-awtəl, ähaləs, a-wen, iknan terše n-tayətte. Isla āmānokāl Bärnābbas d-Sawəl ƴas, issāyr'-endd däy-derhan n-ad-t-səslən mājrad n-Mässināy. ⁸Iggäd-dd Yəlimas wa n-emässāxär, a-wen isəm-net däy-Tälyunanit, äšmäšäkkāt-asān mājrad, ad-itattär ad-hin-išəšləl āmānokāl fäll-isālan n-immun. ⁹Ibdäd-dd sār-s Sawəl-i s-itawānna day Buləs, idkar-t Unfas Šäddijān, ikna asəns n-akāyad-net fäll-Yəlimas, ¹⁰inn'-as: «Əyya isəm n-ägg-İblis, kāyy wār təḍneyād a sāl amsud d-təlmənufāya, ašānjo n-a-wa oyādān a tāmoosād, isəm n-eməkkerrəs, ƴas äba-hak a kāy-išilləwān ar asəfray n-tabarāt ta toyādāt n-Emāli. ¹¹Ämāra, səjəd-ahi: ad-fälla-k isāns Emāli äfuss-net, täddäryälād, tāhajəd wār tənheyād täfukt s-tittawen-nāk.» Wārnat tihay d-tāhozt tittawen-net ässayāt-wen-däy, ad-isikluluf siha d-siha, itammāy i-ere t-ilwāyān.

¹²Inhäy āmānokāl n-ākall a-wa ijan ƴas, omān, təḍäs teyäre ta s-islä fäll-Emāli ulh-net.

ASIKĒL N-BULƏS WA ĀZZARĀN

Ālxuṭbāt wa ija Buləs dəy-tayrəmt ta n-Intyuş

¹³Ijjāš Buləs d-imidiwān-net turāft n-aman dəy-Bafus, əkkān ayərəm wa n-Bırğa dəy-əkall wa n-Bānfəli, dihen-dəy a dər-sān ibḍa Marqəs, əssof ad-iqqəl Yărussālam. ¹⁴Fālān Bırğa, əkkān Intyuş ta n-teje ta n-Bəssidi. İj'-en ašāl wa n-əssəbət dihen ɣas, əkkān ehān n-əddin wa n-kāl-Ālyāhud.* ¹⁵Āqqimān dihen-dəy, itawāyra alāmār n-Māssināy d-a-wa ənnān ānnābitān dəy-əlkəttabān ɣas, ənnān-asān imizārān n-ehān wa n-əddin: «Meddən, ayətma-nāy, kunta lam isəmməterān s-tārham ad-tān-təjəm i-əddināt, āxtəbāt-asān.»

¹⁶Āstafāy Buləs i-ālžəmayāt, ibdād, inn'-asān: «Kāl-İsrayil d-imaksaḍān n-Māssināy, səjdāt-ahi. ¹⁷Māssināy n-tamətte-ta-dəy n-İsrayil, ənta a əsnāfrānān abbatān-nānāy, əsset'-en hārwa han əkall wa n-Mişra təzzar, izzəzjār-asān-t-dd s-tārna n-əfuss-net, ¹⁸wār t-illa erk ālxal wār has-əjješān māšan, āzzāydār fälla-sān har jān əkkozāt timərwen n-awātay dəy-tenere. ¹⁹Ḍarāt a-s tān-ikfa tārna fəll-əssa əddəwəlān dəy-Xāna a tān-ikfa tākasit

ta hasān-āmoos ākall-wen-dāy. ²⁰Okāy ɖarāt-a-wen a ojārān əkkozāt timaq n-awātay d-səmmosāt timərwen təzzar, ikf-en ālqallitān-i fālla-sān āmnakālān hundāy har āzzāman wa n-ānnābi Sumāyla. ²¹Ənta-en-dāy a dāy-əttārān kāl-Iṣrayil ere fālla-sān āmnakālān, ij'-asān a-wa dāy-s-əttārān, ikf-en Mässināy Sayəl ägg Kis wa n-tawset ta n-Bānyamin. Āmnakāl fālla-sān əkkozāt timərwen n-awātay ²²māšan, innāɖ fālla-s Mässināy, ijā-dd Dawəd ägg Yasa-i s-ənta a fāll inna Mässināy:

‘Əjrāwāy Dawəd ägg Yasa,
ənta a-s āhaləs-wa s-ulh-net ilkam i-wa-nin,
ad-āmašāl erhet-in iket-net.’

²³Ijəllan n-Dawəd-en-dāy a dāy-dd-ikkās Mässināy Yisa-i s-ənta a-s Āmaylas wa s-ijjāš ārkāwāl-net i-kāl-Iṣrayil. ²⁴Yisa, a-s ija Exya isālan-net hārwa wār-issənta āmašal-net ālwāqq wa d-ixaṭṭāb asəlmay dāy-aman i-ad-umas a-wen ašāmol n-tātubt i-tamətte n-Iṣrayil iket-net. ²⁵Ālwāqq wa dd-tohāz taməttant n-Exya, innā i-tamətte: ‘Mi s-tordam āmoosāy-t? Wār teyalāt nākk a-s ātwānna ilkam a dd-asāy; wa s-ātwānna ilkam a dd-ass, imal-dd, ənta-en, wār-ānhājjāy wāla-dāy d-ad-əkkəsāy tifadəlen dāy-iɖarān-net.’

²⁶Ayətma-y wi n-ihāyawān n-Ibrahim, kāwāneɖ-i āksuɖnen Mässināy, nākkāneɖ a-s dd-āssawāy Emāli mājrad wa n-əlyəllas.

²⁷Əduuttāt a-s Yārussālam d-imizārān-net, əžžəzhālān iman-nāsān i-Yisa, wār t-illa a əfhamān dāy-a-wa ənnān ānnābitān dāy-əlkəttabān wi titwāyrinen hak əssəbət n-ālyibadāt dāy-ihānan n-āddin, āswārān Yisa uɖlem, ittārmās, ²⁸a-s ija a-wen, wār t-illa uɖlem fālla-s āttijrāwān, hək d-a-wen-dāy, əttārān dāy-Bilatəs ad-ətwəjjən iman-net. ²⁹Əssəbātān a-wa fālla-s ənnān əlkəttabān yas, əkkāsān-t-dd fāll-tajəttewt, jān-t dāy-azəkka ³⁰māšan, issənkār-t-dd Mässināy jer-inəmmuttan. ³¹Ānfalāl-dd i-āddināt əjjootnen dāy-wi dār-s āddewnen wa-dāy n-Galila har Yārussālam, ija išilan əjjootnen ill'-e jere-sān. Āmāra, āddināt-win-dāy s-dd-ānfalāl a tajāyhanen i-isālan-win-dāy data-wān.

³²Nākkāneɖ āmāra, nətajj'-awān isālan-win-dāy n-ālxe s-ātwājja ārkāwāl-nāsān i-abbatān-nānāy. ³³Ārkāwāl-en, nākkāneɖ-i āmoosnen ihāyawān-nāsān a-s t-ijjāš Mässināy ənta-i dd-issənkārān Yisa jer-inəmmuttan s-əmmək wa s-iktāb dāy-əlxəsəb-wa s-əssin n-əlkəttab wa n-Əzzābur, innā Mässināy dāy-isālan n-Yisa:

‘Kāyy a-s Rure-y, orāwāy-kāy ašāl-i-dāy.’

³⁴Āywa, Yisa ya, Mässināy iman-net a innān, a t-dd-issənkārān jer-inəmmuttan hārwa wār-inhey mārkhaw wa n-azəkka. A-wen-dāy day a fāl innā dāy-isālan-net:

‘Ad-kāwān-ākfāy ālbāraka wa šāddijān itbātān
s-jeɣ ārkāwāl n-ad-t-ākfāy i-ānnābi Dawəd.’

³⁵ Iktab day a-s:

‘Wār-e təyyəd Eməššeddəj-nāk irakkāh dāy-azəkka.’

³⁶ Təssanām a-s Dawəd ənta iman-net əməšāl a-wa fälla-s irha Məssināy dāy-əzzāman-net təzzar, əmmut, inhāy mārkhaw wa n-azəkka šund a-wa jān abbatān-net wi has-dd əzzarnen ³⁷ māšan Yisa ənta, wār-inhey mārkhaw-wen-dāy ed, issənkār-t-dd Məssināy jer-inəmmuttan.

³⁸ Ayətma, əlmədāt a-s Yisa-i, ənta a yur-hawān-t-təlla tenāšše n-ibākkaḍān, ənta a-s sāmdo n-a-wa hawān-ihān alāmār wa dd-əzzābbāt Məssināy fäll-ānnābi Mosa iket-net, ³⁹ ənta a yur-ijarrāw e d t-illām amumən idəm dat-Məssināy, ⁴⁰ a-wen-dāy a fāl, agəzāt iman-nāwān iket-di d-wār fälla-wān oḍa āššar-wa s-ənnān ānnābitān. Innā Məssināy:

⁴¹ ‘Ənhəywāt, kāwāneḍ-i əḍnāynen kəssən,

tərməset-kāwān tāqqān n-eṣāf,

ibāhet-kāwān fāl-a-s

ad-əjən ijitān dāy-əzzāman-nāwān s-kud-dāy

ij’-awān əwadəm isālan-nāsān, wār mad-t-təfləsām.’ »

⁴² Izjār-dd Buləs d-Bārnābbas ehān n-əddin ʔas, əttārān dāy-sān əddināt a dd-aləsān uyəl əssəbət-wa ilkāmān i-ad-hasān-aləsən iji n-isālan-wi-dāy. ⁴³ Immāhāš əlžāmayāt ʔas, əlkāmān-asān kāl-Əlyāhud əjjootnen d-iyṣād əlkamnen i-əddin wa n-kāl-Əlyāhud, ədwānnen dār-sān, sisibuyunān-tān, sikusān-tān āššāk n-ad-əqqāymən əṭṭafān ənnuymət n-Məssināy.

Ija Buləs d-Bārnābbas isālan n-əlxer i-əddināt wären əmoos dāgg-Əlyāhud

⁴⁴ Ijā ašāl wa n-əssəbət-i n-tāsonfat ʔas, əddew-dd aṣrəm iket-dāy-net i-ad-isəjəd i-mājrād n-Emāli. ⁴⁵ Ənhāyān kāl-Əlyāhud əjut n-tamətte ʔas, osāmān, ad-šimšəkken mājrād i-Buləs, jannen isikufor.

⁴⁶ Buləs d-Bārnābbas əmoosān meddən ozjanen s-itbat immun-nāsān, ənnān-asān: «Kāwāneḍ a-s āniihājja ad-hawān-itwāxtəb mājrād n-Məssināy s-tizarāt māšan, tunjāyām sār-s ed, wār tāsnaḥājjām iman-nāwān d-tāmudre ta tāylālāt, a-wen-dāy a fāl əməra, əlmədāt a-s ad-nənnāḍ s-inəzzulam.† ⁴⁷ Ənta-den-dāy a-wa s-hanāy-omār Emāli dāy-əlkəttab-net a-s innā:

‘Jeṣ kāy-ənnur i-tiwsaten

i-ad-hin-səssiwəḍəd

†13:46 — Yur-kāl-Əlyāhud, ere wārān əmoos əgg-Əlyāhud s-alāšāl meṣ ere wārān ilkem i-əddin-nāsān, iket-net, ānəzzalim a əmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsāt, ti n-inəzzulam.

— Ašāl-i-dāy, ānəzzalim, əkafār (ere wārān issen s-Məssināy).

əlyəllas ifäyyän n-əkall iket-net. › »

⁴⁸ Əslän inəzzulam i-a-wen ƣas, əddəwen, ad-timələn məjrād n-Emāli, omānān wi s-ətiwatās ad-əjrəwān tāmudre ta təylälāt iket-nāsān. ⁴⁹ Intāj məjrād n-Emāli dəy-əkall iket-net. ⁵⁰ Jān käl-Əlyāhud erk iman dəy-tiḏeḏen ātiwāsāmƣārnen d-imuzārān n-aƣrəm, oḏā-dd əlyizabāt səmmān fäll-Buləs d-Bärnābbas, əsmāhəḏān dəy-sān əddināt i-ad-əzjārān isəylyay n-əkall-nāsān.

⁵¹ Əbbəkəkān əboqqal n-iḏarān-nāsān fäll-aƣrəm-en təzzar, əkkān aƣrəm wa n-Ikanyun. ⁵² Əqqimān-dd inəṭṭulab wi n-Intyuš ḏarāt tekle-nāsān, əknān dəy-tedāwit, iḏnay-tān dəy Unfas Šəddijān.

Ija Buləs d-Bärnābbas isālan n-əlɣer dəy-Ikanyun

14 Olās Buləs d-Bärnābbas dəy-Ikanyun iji n-a-wa s-əzzāyān iji-net dəy-əzzāman-en-dəy, əjjāšān ehān n-əddin wa n-käl-Əlyāhud,* jān dəy-s məjrād-wa-dəy fāl omānān käl-Əlyāhud əjjootnen d-tamətte təjjeet dəy-ta n-käl-Əlyunan,† ² māšan, əssənkārān-dd käl-Əlyāhud wi s-əqquārān ulhawān-nāsān inəzzulam, jān dəy-sān erk iman i-ad-əššunjen əddināt-wi omānān s-Ƴisa. ³ Ədwānnāt Buləs d-Bärnābbas ḏar-sān har jān əzzāman, təjjān-asān məjrād ədduutten, təjəyhen-asān fäll-Emāli. Ikf'-en dəy Məssināy ənnuymāt s-təjjān ijitän n-Məssināy d-hārātān əssuksəḏnen, wār t-illa a tān-əssirmāyān, ed əsiwār-tān Emāli tārna-net.

⁴ Təbḏa tamətte n-aƣrəm iket-net, əlkāmān iyyāḏ i-käl-Əlyāhud, əlkāmān wi iyyāḏnen i-inəmmušal. ⁵ Əjjāšān-dd erk iman inəzzulam d-käl-Əlyāhud iyyāḏ d-imizārān-nāsān, ad-tattārān əmmək s-əsmāḏrāyān Buləs d-Bärnābbas, əkfən-tān səmməjori n-tihun, ⁶ əlməḏān inəṭṭulab s-a-wen ƣas, əjewəḏān s-Likawni d-Listra d-Darba d-attayān n-tidbi-tin-dəy.

Ija Buləs d-Bärnābbas isālan n-əlɣer dəy-Listra

⁷ Jān isālan n-Ələnzil* dəy-iƣārman-win-dəy iket-nāsān. ⁸ Aƣrəm wa n-Listra, ih'-e əhaləs n-anəbdon s-a dd-iwa-dəy, ibdan. ⁹ Islā i-Buləs əmmijrād ƣas, əsjād-as. Inhāy Buləs dəy-tiṭṭawen-net a-s ila immun t-əzozāyān, iyləs ƣas, ¹⁰ inn'-as s-afālla: «Əbdəd fäll-iman-nāk.» Iggəḏ əhaləs, irjəš.

¹¹ Ənhāyān əddināt a-wa ija Buləs ƣas, əsyāren, ənnān dəy-tawalt ta n-Likawni: «Ašāl-i, məssaw-nāy dd-falnen išənnawān dəy-tayəssa n-dəgg-adəm a dd-əzzubbātten fälla-nāy.»

†14:1 Itawann'-asān: Gəriktān. (Les Grecs dəy-Təfrānsit). Əzəyān Erobba dəy-əkall wa itawānna: Gəris (La Grèce dəy-Təfrānsit). Tawalt-nāsān: Təlyunanit.

¹² Jān i-Bārnābbas isəm Zuss,[†] jān i-Buləs isəm Armas[†] ed, ənta a əmmijrādān əssayāt-wen-dāy.

¹³ Ošāl-dd u-tikutawen wa n-Zuss ila ehān-n-āmudd wa ihān emm n-ayrəm, ilwāy-dd iwdesān d-tāboyt n-isəhhəska, ad-itattār ənta d-tamətte əmmək s-jān hārātān-win-dāy takute i-Buləs d-Bārnābbas.

¹⁴ Əlmādān inəmmušal s-a-wen ʔas, əşyārrawen inkubba-nāsān fäll-iman-nāsān, ošālān s-tamətte əseyāren, ¹⁵ jannen: «Ya meddēn! Wār jem a-di, ma āmoos a-wa s-tābokām iji-net? Nākkāneḍ dāgg-adəm ʔas a nāmoos, wār t-illa a dār-wān nəzlay. Isālan n-ālʔer a hāwān-nāwway i-ad-təbḍəwām d-mālayāyḡna, tutabām s-Māssināy-i n-Āmaylāl dd-ixlākān išənnawān d-ākall d-ijərwan d-a-wa tān-ihān iket-net. ¹⁶ Ibda, oyya əzzurəyyatān-ti okāyənən əlkamnāt i-erhet n-iman-nāsāt ¹⁷ māšan hakd a-wen-dāy, wār hin-issəbdād fälla-snāt əlʔer-net. Ənta a fälla-wān dd-əzzābben ijənnawān, iymār-kāwān s-əzzāmanān olaynən, ikʔ-iwān isudar, ij' əlʔer dāy-ulhawān-nāwān.» ¹⁸ Jannen-asān a-wen-dāy māšan, šārnaš d-əgdālān tikutawen-ti s-ārhan əddināt a tānāt-əjən dāy-təssəba-nāsān.

¹⁹ Osān-dd hārāt dāy-kāl-Ālyāhud dd-falnen Intyuš d-Ikanyun, əzzānān s-Buləs. Əkfān-t səmmājori n-tihun təzzar, əšrāwrāwān-t har t-əzzəzjārān ayrəm ed, əyēlān āba-t. ²⁰ Əlkāmān-as-dd inəṭṭulab-net, əyḷāyḡālāyān-t ʔas, inkār-dd, olās uʔəš n-ayrəm. Āffāw ʔas, əddew d-Bārnābbas s-Darba.

Iqqāl-dd Buləs d-Bārnābbas tayrəmt ta n-Intyuš

²¹ Āslānʔen ayrəm-wen-dāy, jān dāy-s inəṭṭulab āwwāḍnen hārāt təzzar, əqqālān Listra d-Ikanyun d-Intyuš. ²² Samātarān inəṭṭulab dāy-idāggan-win-dāy d-ad-əṭṭəfān immun s-Māssināy ed, itbat a-s uʔəš n-Təmmənəya n-Māssināy, əddeew dāy d-əlyizabāt əjjeen.

²³ Ālkānisāt* əmmārān-dāy, a dāy-s səbdədān inušāmān, ədələn-asān Māssināy, uʔamān təzzar, səyḷəfān-tān i-tārna n-Emāli-i somānān i-ad-dāy-sān əj əlbāraka.

²⁴ Əjlāyān ɖarāt-a-wen teje ta n-Bəssidi, okāyān s-ta n-Bānfəli, ²⁵ əxtābān dāy-ayrəm wa n-Birga təzzar ātrarān s-Antalya. ²⁶ Əjjāšān turāft n-aman dihen, jān tamdujt ta n-Intyuš-i-dāy dd-əmešālān ɖarāt a-s əssiiylāfān imumənān i-ānnuymət n-Māssināy.

²⁷ Osān-in ʔas, əsdāwān-dd əlkānisāt, ad-siyulān i-imumənān isālan n-a-wa s-tān-ikfa Māssināy turhajāt n-iji-net, d-əmmək wa s-ora Māssināy emm n-ehān n-immun i-inəzzulam. ²⁸ Āhojān ɖarāt-a-wen əzzayān ʔur-inəṭṭulab wi n-dihe.

[†] 14:12 A-wa ismawān n-hārāt dāy-asmel n-imakrašān wi jan kāl-Ālyunan i-iman-nāsān.

**Mäjrād wa ikkān jer-imumənān dāy-isālan
n-a-wa iyallāsān**

15 Äzzāman-en-dāy a dd-fālān meddēn iyyāḍ teje ta n-Älyāhudāyāt, ad-sayren imumənān n-a-s ere wārān āmelāy s-ālyadāt wa dd-ooya ānnābi Mosa, wār-e iyləs.

² Ija dār-sān Buləs d-Bārnābbas tamyənnant täšsoohet təzzar, ānmārḍān imumənān fāl ad-sukən Buləs d-Bārnābbas d-hārāt dāy-meddēn n-ālkānisāt-nāsān Yārussālam i-ad-əjən isālan n-tamyənnant-ta-dāy i-inəmmušal d-inušāmān wi t-əllānen dihen i-ad-hasān-tāt-arən. ³ Äsofāḍān-tān-in imumənān n-ālkānisāt ta n-Intyuš-i tān-tāšmašālāt s-tizarāt, rāsān teje ta n-Finisya d-ta n-Sāmari, siyulān isālan n-əmmək wa s-ātubān inəzzulam[†] i-Mässināy. Ämoos umār wa tān-dd-jān a iknan asəddəwi n-ayətma-sān dāy-āddin dāy-idāggan-win-dāy.

⁴ Əwwāḍān-in Yārussālam, täsbārrāk-tān ālkānisāt d-inəmmušal d-inušāmān, jān dāy-sān isālan n-a-wa s-tān-ikfa Mässināy turhajāt n-iji-net s-ifassān-nāsān. ⁵ Əggādān-dd meddēn iyyāḍ hanen taggayt ta n-kāl-faris* təglāt fäll-tidət n-iman-net, ənnān əflasān a-s ämoos amili d-alkum i-alāmār wa n-ānnābi Mosa a ifraḍān fäll-inəzzulam i-ad-əjjəšān Təmmənəya n-Mässināy.*

⁶ Əžžəmmāyān inəmmušal d-inušāmān i-ad-əjrəwān äddābara dāy-isālan-wi-dāy. ⁷ Təja dāy-sān taməzayt täšsoohet. Dāy-a-wen-dāy, ad-dd-ibdād Bəṭrus jere-sān, inna: «Ayətma-y, təssanām a-s äru d-hi-āsnāfranān Mässināy jere-wān i-ad-sāslāy inəzzulam isālan n-Älənžil* i-ad-amənān s-Mässināy.

⁸ Mässināy i issānān a-wa ihān ulh n-ägg-adəm a hasān-imməjrādān, ikf-en Unfas Šāddijān s-əmmək wa s-hanāy-t-ikfa nākkāneḍ-i n-kāl-Älyāhud, ⁹ wār t-illa a-s hanāy-ažimāzläy dār-sān ed, immun s-Mässināy a iššəsdājān ulhawān-nāsān.

¹⁰ Šāmad tidət a-wen, adiš mafāl tirəməm Mässināy, tājām fäll-errawān n-inəṭṭulab āzuk s-nākkāneḍ wāla abbatān-nānāy, indār-anāy ālānji-net? ¹¹ Wādden ānnuymāt n-Emāli Yisa-i s-nomān, iylās-anāy, ənta dāy a-s omānān əntāneḍ-dāy.»

¹² Tässosām tamətte iket-net, äsjādān äddināt ḍarāt-a-wen i-Bārnābbas d-Buləs siyulān isālan n-ijitān n-Mässināy wi jān d-hārātān wi ässuksāḍnen jān jer-inəzzulam. ¹³ Əssəmdān mājrad

[†]15:3 — Yur-kāl-Älyāhud, ere wārān ämoos ägg-Älyāhud s-alāšāl mey ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānəzzalim a ämoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsāt, ti n-inəzzulam.

— Äsāl-i-dāy, ānəzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Mässināy).

yas, idkāl-t Yaqub, inna: «Ayətma-γ, səjdāt-ahi. ¹⁴ Ija dəγ-nāy Simyon Bətrus isālan n-əmmək wa s-dd-āšbašāj Mässināy s-inəzzulam i-ad-dāγ-sān isənnəfrən tamətte təlcamāt i-isəm-net ed, ¹⁵ āmoos a-wen a ānimānnakān d-a-wa ənnān ānnābitān ed, iktab a-s, innā Mässināy:

¹⁶ ‘Ḍarāt-a-wen, ilkam a dd-āqqələy
i-ad-aləsāy edey n-ehān n-Dawəd-wa oḍān,
səbdəddāy-t-dd dəγ-timšar-net, ādyāy-t.’

¹⁷ A-wen, dəγ-təssəba n-ad-immāy a-wa t-illān dəγ-āddināt i-Emāli, əmmāynāt-as day tiwsaten-ti fäll-itawāyra isəm-in. A-wen, Emāli a tān-innān, erhet-net day den-dāy ənta-i ilān tārna n-iji n-hārātān-win-dāy day den-dāy, ¹⁸ wār t-illa day a has-idrajān dəγ-a-wen-dāy, ed issān-t yur-alāšāl-net.

¹⁹ Təssəba n-a-wen-dāy a fāl hawān-janney a-s, wār təsmāyatārām inəzzulam-wi maden-utab s-Mässināy ²⁰ māšan, nəktəbet-asān tākarḍe n-tamātert i-ad-əbḍəwān d-hārāt iket-net āddooben asəmmāḍəs-nāsān, əbḍəwnet d-ālyibadāt n-āššānāmān d-əzzəna d-tetāte n-māysoy d-tesāse n-ašni. ²¹ Ādduuttāt a-s ila ānnābi Mosa dəγ-əzzurəyatān-ti-dāy hakd-dāy ti-okāynen āddināt dəγ-iyārman iket-nāsān yarrānen əlkəttabān-net hak əssəbət-i n-tāsonfat dəγ-ihānan n-āddin.»

²² Ānmānnakān inəmmušal d-inušāmān d-ālkānisāt* ḍarāt-a-wen fäll-ad-sənnəfrənān hārāt dəγ-meddēn-nāsān maden-idaw d-Buləs d-Bārnābbas s-Intyuš, āsdāwān dār-sān day Yahudəs wa itawāyren s-isəm Bārsabas d-Sillas, əssin meddēn a-wen ātiwāsāmyārnen jer-ayətma-sān dəγ-āddin. ²³ Ēkfān-tān tākarḍe əktabān s-ifassān-nāsān. Ənnān dəγ-s:

A-wa nākkāneḍ inəmmušal d-inušāmān wi n-ayətma-wān dəγ-āddin. Nāhuul-in ayətma-nāy wi s-kāla āmoosān inəzzulam hānen Intyuš d-Surya d-Silisi.

²⁴ Ijmaḍ-t āššāk a-s nəššəwwāš a-s nəslā ass wa kāwān-in-jān meddēn hanāy-in-falnen wār hin-nāšmašāl, nəssan a-s, ənxāsān iman-nāwān. ²⁵ A-wen-dāy a fāl nohār iyyān n-āddābara iket dəγ-nānāy i-ad-kāwān-in-nəsuk meddēn nāsidadaw d-Bārnābbas d-Buləs-i nəkna tārha ed, ²⁶ āmoosān meddēn jānen iman-nāsān dəγ-miši fāl təssəba n-isəm n-Emāli-nānāy Yisa* Ālmasex.* ²⁷ Nāšimašāl-in day sār-wān Yāhudəs d-Sillas i-ad-hawān-aləsān asuyəl n-isālan-wi-dāy. ²⁸ Issəlmād-anāy Unfas Šāddijān, nārḍa day s-ad-wār nətəjj fälla-wān āzuk wāl’ iyyān sāl wa āmoosān fārəḍ, ²⁹ a-wen a t-āmoosān, asāxrəm n-tetāte n-takute jat i-āššānāmān, asāxrəm n-tesāse n-ašni d-tetāte n-māysoy d-tābḍəḍawt d-iji n-əzzəna. Afāl təṭṭāfām iman-nāwān fäll-

hārātān-win-dāy, ad-təjəm a āhuusken ed, wār mad-iyšəd isəm-nāwān dat-āddināt.

Nāhuul-kāwān-in, wāssālam!

³⁰ Ārkābān ɖarāt-a-wen, əqqālān Intyuš, āwwayān tākarɖe-tənnin-dāy. Ɖwawāɖān-in ɣas, āsdāwān-dd ālkānisāt,* əkfān ālžāmayāt tākarɖe, ³¹ tāt-wāyɣa, āmoosān isālan-wi tāt-hānen əssəbab n-tedāwit māqqoorāt.

³² Āsmātār-tān dāy Yāhudəs d-Sillas ed ānnābitān a āmoosān s-iməjridān əjjootnen, sasmaɖān ulhawān n-imumənān, sišuhun-tān dāy-immun-nāsān. ³³ Āssakāyān hārāt n-išilan dihen ɣas, fālān-tān imumənān-wi dd-fālne Yārussālam dāy-ālxer, əqqālān ālkānisāt ta tān-dd-tāšmašālāt [³⁴ māšan, āqqima Sillas ɖara-sān]. ³⁵ Izzāy Buləs d-Bārnābbas dāy-Intyuš-en-dāy, sayɣ'-en əntāneɖ d-iyyāɖ, xatṭābān s-ālxalān əjjootnen isālan n-Emāli.

Tābəɖɖawt n-Buləs d-Bārnābbas

³⁶ Hārāt n-išilan ɖarāt-a-wen, innā Buləs i-Bārnābbas: «Nāqqəlet ayətma-nāy dāy-āddin wi hānen iyārman wi dāy-nəja isālan n-mājrād n-Emāli, nəssən əndek əmmək-nāsān.»

³⁷ Ittār Bārnābbas a-dār-sān aləs Exya Marqəs tādiwt ³⁸ māšan, wār has-irɖa Buləs s-a-wen. Inn'-as, wār-ānhājja a-dār-sān idaw ed, ənta iman-net a hin-iytāsān iman-net dār-sān a-s ɖara-sān ibɖa dāy-Bānfəli.

³⁹ Tākkus talɣa jere-sān har dd-orāw a-wen-dāy tābəɖɖawt-nāsān s-iyyāt. Āddew Bārnābbas d-Marqəs ɖarāt-a-wen, əjjāšān turāft n-aman, əkkān Qəbrus. ⁴⁰ Iyɣā-dd Buləs Sillas s-iman-net, iglā ɖarāt a-s t-āsseylāfān ayətma-s dāy-āddin ānnuyṃāt n-Emāli.

⁴¹ Immār Buləs ākall wa n-Surya d-Silisi, isišuhut immun n-ālkānisāten dāy-idāggan-win-dāy iket-nāsān.

U-Māsidunya wa ittārān tinahāyən dāy-Māssināy

16 Immār Buləs ayɣəm wa n-Darba d-wa n-Listra, ill'-e dihen-dāy a-s ānāṭtalib iyyān da-dāy s-isəm-net Timoti, ma-s tamumənt lan kāl-Ālyāhud māšan, ti-s, i n-kāl-Ālyunan,[†] ² jannen fālla-s imumənān wi n-Listra hakd-dāy wi n-Ikanyun a āhuusken. ³ Iyɣ'-e-hi-dd Buləs s-iman-net i-ad-dār-s idaw māšan, āsmalāy-t təzzar i-ad-wār jārɣwān kāl-Ālyāhud wi t-əllānen dihen a fālla-s ənnān ed, əssanān iket-nāsān a-s abba-net, i n-kāl-Ālyunan.[†] ⁴ Ayɣəm

[†]16:1 Itawann'-asān: Gərikṭān. (Les Grecs dāy-Təfrānsit). Ɖzayān Erobba dāy-ākall wa itawānna: Gəris (La Grèce dāy-Təfrānsit). Tawalt-nāsān: Tālyunanit.

[†]16:3 Gərik (Grec) dāy-Təfrānsit.

ASIKƏL N-BULƏS WA S-ƏSSIN

əmmārən-dəy dərat-a-wen, ad-dəy-s səmmətārən imumənən dəy-alkum d-uḍəf n-əddəbaratən-wi hasən-əytəsən inəmmuṣal d-inuṣāmən dəy-Yəruşsəlam. ⁵Samətarən əlkənisäten i-ad-iṣṣuhət immun n-inəṭṭulab, isajat-dd Məssinəy hak aṣəl əddinət əynaynen dəy-əlkənisət əkfanen iman-nəsən i-Eməli.

⁶Ijləy Buləs d-imidiwən-net Frižya d-teje ta n-Gələsya məşən, wər hasən-irḍa Unfas Şəddijən* jan isəlan dəy-əkall wa n-Azya, ⁷əwwəḍdən-dd Masi, əttārən ad-əkkən Bətni məşən, igdal-asən dəy Unfas n-Yisa s-a-wen, ⁸əjləyən Masi, əzzubben dəy-Tərwəs. ⁹Əllan-t dihen-dəy a-s əhhurjət Buləs u-Masidunya iyyən t-iyarrən, ibdad, iddal Məssinəy, ijann'-as: «Ya Məssinəy! Şəmmişəl-dd sər-nəy ere hanəy-ohəyən tinahəyən, nəyləs.»

¹⁰Nəfhəm s-a-wen-dəy dd-ənfałəłən i-Buləs, a-s irha fəlla-nəy Məssinəy ad-nəsəllənžət teje-ten-dəy, ad-nətaməy ya i-əmmək s-nəkka Masidunya. Yur-dihen-dəy ad-tən-dd-əjjəşəy, ohərəy d-Buləs asikəl nəkk-i iktəbən isəlan-wi-dəy.

¹¹Nəjjäš turäft n-aman dāy-Tārwas, nəja s-iyýāt tamdujt ta n-Somātras, äffāw nəkka Näyyabolis; ¹²nəfāl dihen, nəkka ayrəm wa n-Fəlibb-i s-ənta a itammār ere dd-ijjāšan Masidunya s-tizarāt, āmoos day ayrəm fäll-ixkam Roma, nāssakāy hārāt n-išilan dihen.

Ija Buləs isālan n-älxer dāy-tayrəmt ta n-Fəlibb

¹³Ašāl wa n-əssəbət-i n-tāsonfat, nəzjār ayrəm, nəkka asālim n-ejārew ed, norda s-ad-dāy-s nəjrəw edāgg ištārān dāy-nədāl Māssināy, nogāz-in dihen tiḏeḏen āžziimmāyən, nəqqima ad-hasnāt-nətajj isālan.

¹⁴Təsjād-anāy tiyyāt dāy-snāt n-tāmaksəqt n-Māssināy s-isəmənet Lidya, tu-mamālat n-ayrəm wa n-Təyatir hin-žānset māšār wa n-nefran n-ini šəggāyān. Orā Emāli ulh-net, tomān s-a-wa has-ijānna Buləs, ¹⁵tāt-wāsālmāy dāy-aman ənta d-kāl-ehān-net. Tənnā i-Buləs d-imidiwān-net ḏarāt-a-wen: «Kunta təflasām a-s tamumənt n-Emāli a āmoosāy, məjurətāt-ahi». Laqqād-anāy har hanāy-tāšhāššāl s-a-wen.

¹⁶Noləs day nəkka edāgg n-tittar a-s hanāy-dd-təlkād tənaxdimt tiyyāt ih' alšin iknan tāllābāst, tāmoos i-məssaw-s əssəbab n-ərrəzāy ed, itiləyut alšin wa tāt-ihān a-wa ilkāmān, təzzālān-as āddināt. ¹⁷Tənhāy-anāy yas, təltāy-anāy, e-s nəkka-dāy təseyārāt ḏara-nāy, janna: «Ya āddināt, əlmədāt a-s meddən-wi-dāy hannāyām, eklan n-Māssināy wa iknān aḏkul, isālan n-tabarāt ta n-əlyəllas a-s dd-osān i-ad-tān-əjən.»

¹⁸Təj'-anāy alkum-wen-dāy har ja išilan, təglā fāw har təsyāf Buləs; əmlāllāy-dd sār-s, āsmāhād fäll-alšin wa tāt-ihān, inn'-as: «Omarāy-kāy s-isəmə n-Yisa Ąlmasex, əsjār-tāt!» Izjār-tāt alšin əssayāt-wen-dāy.

¹⁹Ənhāyān məssaw-s a-s taklit-nāsān ābas-hasān-dd-saysal ehāre yas, ərmāsān Buləs d-Sillas, əlwāyān-tān s-eýāryār wa n-tamyənnant s-itawānna Larofāz dāy-itamār āššāreya, əssəbdādān-tān dat-əlqallitān, ²⁰əssəknān-tān ḏarāt-a-wen day i-kāl-āššāreya wi n-Roma, ənnān-asān: «Meddən-i n-kāl-Ālyāhud hannāyām, wār dd-āwweyān a sāl āḏḏārora s-ayrəm-nānāy, ²¹sasāyren āddināt əlyadatān s-nākkāneḏ-i n-kāl-Roma wār hanāy-t-illa uḏəf-nāsān wāla alkum-hasān.»

²²Təsla tamətte i-a-wen yas, təzzān sār-sān. Ənnān kāl-āššāreya, ətwəkkəsnet isəlsa dāy-Buləs d-Sillas, ättāwätnet.

²³Əknān-tān asəsnan təzzar, jārān-tān-in dāy-takārmūt dāy-a-s ənnan i-əssārdusa ad-hasān-əknən iji n-ənniyāt. ²⁴Ātwānnā a-wen i-emānnāhād n-takārmūt yas, ija dāy-sān tišəm, ij'-en dāy-səllul.

²⁵Ebre n-ammas n-ehād, irmās Buləs d-Sillas əsahāy n-təmmal i-Māssināy, əsijādān-asān kāl-takārmūt wi iyyāḏnen.

²⁶ A ɛndərrān-dāy āškāḍkāḍ-dd ākall daw-sān s-āṣṣahāt hār āsnāhāynāhāy issas n-takārmuṭ, āmerān isāyfal n-takārmuṭ iket-dāy-nāsān āssayāt-wen-dāy, āmerānāt day tiṣəm-nāsān. ²⁷ Inkār-dd emānnāhād n-takārmuṭ dāy-eḍas, inhāy tishar n-takārmuṭ āmerānāt yaṣ, ilbāy-dd takoba-net i-ad-sār-s idəj iman-net ed, āyēl kāl-takārmuṭ wi iylāf, əjmaḍān.

²⁸ Māšan, āsyārāt-as Buləs s-afālla, inn'-as: «Ahaa! Wār jed a-di, nəll'-e diha iket-nānāy.»

²⁹ Irmās-dd emānnāhād n-takārmuṭ emāmmāl n-efew s-inhāy data-s, oṣāl-dd, irkāy dat-Buləs d-Sillas āṣikāḍkāḍ, ³⁰ ikkās-tān-dd dāy-ammās n-takārmuṭ təzzar, inn'-asān: «Meddən, ma s-leṣ s-ad-t-ājjāy i-ad-āyləsāy?» ³¹ Ğnnān-as: «Amən kāyy d-ejādāṣ-nāk s-Emāli Yisa, ad-tāyləsām.»

³² Āxtābān-as mājraḍ n-Emāli ɛnta d-kāl-ehān-net ālwāqq-wen-dāy.

³³ Ilwāy-tān dāy-tākkāwālt n-ehād-en-dāy s-ehān-net, issəfār ibuyəsān-nāsān, ātwāsālmāy dāy-aman ɟarāt-a-wen ɛnta hākd kāl-ehān-net iket-nāsān. ³⁴ Āsmājarāt-tān dāy-a-s ikna tedāwit ɛnta d-kāl-ehān-net n-a-wa s-omānān iket-nāsān s-Māssināy.

³⁵ Āffāw yaṣ, āšmašālān-dd kāl-āṣṣāreya meddən s-emānnāhād n-takārmuṭ i-ad-hin-isəwwəy Buləs d-Sillas. ³⁶ Ija dāy-sān emānnāhād isālan n-a-wa ɛnnān kāl-āṣṣāreya māšan, ³⁷ inn'-as Buləs: «Fāw, šāmad jān dāy-nāy tiwit dat-tamətte, a-s ija a-wen, wār nātwašrāy, nākkāneḍ-i āḍḍinnen fāll-Roma, jārān-anāy-in dāy-takārmuṭ s-əmmək-wa-dāy, āmāra ārhan ad-hin-nətwəyy dāy-ufār, wār nārḍa s-a-wen, asənet-dd ɛntāneḍ iman-nāsān, səwwəyyən-anāy-in.»

³⁸ Ēqqālān meddən-wi dd-āmešālnen, āssoyālān isālan n-a-wa inna Buləs i-imānnāhādān. Ēslān i-isālan n-a-s Buləs d-Sillas āḍḍinān fāll-Roma yaṣ, ārmāyān. ³⁹ Osān-tān-dd ɟarāt-a-wen ɛntāneḍ iman-nāsān, ɛttārān tenāṣše dāy-Buləs d-Sillas, əkkəsān-tān-dd dāy-takārmuṭ dāy-a-s dāy-sān ɛttārān ad-əfələn ayṛəm-nāsān.

⁴⁰ Ēzjārān-dd takārmuṭ yaṣ, əkkān ehān wa n-Lidya, ad-samātarān dihen ayəṭma-sān dāy-āddin d-alkum i-Māssināy təzzar, əglān.

Buləs d-Sillas dāy-ayṛəm wa n-Tāslonika

17 Ējlāyān Ānfibbolis d-Abuləbbis, osān-dd Tāslonika yaṣ, ijjāš Buləs ehān n-āddin wa n-kāl-Ālyāhud* ²ed a-wen-dāy a-s izzay ad-t-āj. Ija dihen kāraḍ əssəbətān itidwənnit d-kāl-Ālyāhud dāy-isālan n-a-wa ɛnnān əlkəttabān n-Māssināy. ³ Itafāssar-asān-tān, isatbat-asān a-s iktab dāy-sān a-s Ālmasex,* ilzam-t ad-inhəy tersəmmawen, āmmāt təzzar, inkār-dd jer-inəmmuttan. Ijann'-asān day a-s Yisa-wa hasān-ixatṭāb a-s Ālmasex.

⁴ Ēkkāsān iyyāḍ dāy-sān āššāk dāy-a-wa hasān-ijanna, əlkāmān-asān dāy kāl-Ālyunan[†] ājjootnen āddinnen d-tiḍeḍen ājjootnen lanen isəm dāy-ayrəm.

⁵ Māšan, osāmān fälla-sān kāl-Ālyāhud, əglān, āsdāwān-dd hārāt dāy-erk āddināt, āsmāḍārwayān ayrəm təzzar, əkkān ehān wa n-Yazun, əmmayān i-Buləs d-Sillas i-ad-tān-səbdəḍān dat-tamətte, təšrāy-tān. ⁶ Wār tān-in-ogežān dihen yaş, oḍān fäll-Yazun iman-net, āšrāwrāwān-t ənta d-imumənān iyyāḍ, əssəbdəḍān-tān dat-imānnāhəḍān n-ayrəm, ad-tān-sawarān kāl-Ālyāhud uḍlem, jannen: «Āddināt-wi-dāy, ākall iket-net a āsnāxānbālān siha d-siha təzzar, əwwāḍān-anāy-dd āmāra, ⁷ əntāneḍ-da-dāy āsmājarāt Yazun, ad-tajjān hārātān əşlaynen i-a-wa innā āmānokāl wa māqqārān ed, jannen ill'e āmānokāl sāl Qāyşār s-isəm-net Yisa.»

⁸ Wār-əjrezān isālan-wi-dāy i-tamətte wāla i-imānnāhəḍān n-ayrəm, ⁹ āyṭāsān i-Yazun d-imumənān wi iyyāḍnen āddāyyāt s-lan s-ad-t-əzələn i-əlxəkum təzzar, ətwəyyən-in.

Buləs d-Sillas dāy-ayrəm wa n-Biri

¹⁰ Ənhāyān imumənān tukəse n-talya-ta-dāy yaş, əssəjmāḍān Buləs d-Sillas ehāḍ-wen-dāy, āssokān-tān ayrəm wa n-Biri. Əwwāḍān-in dihen yaş, əkkān ehān n-āddin wa n-kāl-Ālyāhud. * ¹¹ Əssəknān-tān kāl-ayrəm wa n-Biri tārha tojarāt ta n-kāl-Tāslonika, ed əntāneḍ, əslān i-mājrād n-Māssināy yaş, omānān sār-s šik, ad-yarrān hak ašāl əlkəttabān, tassānān a-wa hasān-itawānnen tidət mey. ¹² Omānān dāy-sān āddināt ājjootnen hanāt tiḍeḍen ājjootnen n-Tālyunaniten lanen isəm d-meddən dāy ājjootnen.

¹³ Əslān kāl-Ālyāhud wi n-Tāslonika a-s itajj Buləs isālan n-mājrād n-Māssināy dāy-Biri yaş, əlkāmān-as-dd, ad-tattārān dāy asənkār n-tamətte fälla-s ənta d-imidiwān-net; ¹⁴ əssəglān imumənān Buləs ḍarāt-a-wen dāy-armuḍ, əssəjmāḍān-t ayrəm s-aşrut wa n-əjārew māšan, āqqimā-dd yur-sān Sillas d-Timoti. ¹⁵ Āddewān meddən wi hin-āsofoḍānen Buləs har hin-əwwāḍān ayrəm wa n-Atinya təzzar, ənnāḍān-dd, āssawāy-tān Buləs āmaşāl i-ad-has-dd-ilkəm Sillas d-Timoti dāy-armuḍ.

Buləs, dāy-ayrəm wa n-Atinya

¹⁶ Isimāqqul-asān Buləs dāy-Atinya dihen-dāy a-s inxās a-wa ihannāy iman-net fāl əjut-i-dāy jān āşşānāmān dāy-ayrəm-en-dāy. ¹⁷ Iglā, ādwānnāt d-kāl-Ālyāhud dāy-ehān n-āddin-nāsān, ad-

[†] 17:4 Itawann'-asān: Gəriktān. (Les Grecs dāy-Təfrānsit). Əzayān Erobba dāy-ākall wa itawānna: Gəris (La Grèce dāy-Təfrānsit). Tawalt-nāsān: Tālyunanit.

itidwənnit day hak ašāl d-inaybadān n-Mässināy wi hānen eyāryār wa n-tamyənnant s-itawānna Larofaž. ¹⁸ Ādwānnen dār-s dihen kāl-fālšafa wi s-itawānna kāl-Ibbikur* d-iiyāḍ s-itawānna kāl-Stoyis.* Jannen dāy-sān iyyāḍ: «Ak i n-iləs šejren-wa, ma ijanna?» Jannen wi iyyāḍnen: «A-wa məssaw-nāy iyyāḍ fäll-wār nəssen əzzaynen išənnawān a-s hanāy-ixatṭāb isālan-nāsān.» Jannen a-wen fāl-a-s ij'-asān Buləs isālan n-ālxeer n-Yisa d-isālan n-tanākra jer-inəmmuttan.

¹⁹ Ārmāsān Buləs ḍarāt-a-wen, əlwāyān-t s-Larofaž, ənnān-as. «Sāsəl-anāy ya āmāra isālan n-teyəre ta tāynayāt dār-hanāy-dd-tosed ²⁰ fāl-a-s kāyy, tikunen ti s-hanāy-sāsled, wār kāla hasnāt-nəsla dāy-āddunya, fāssār-anāy ālmāyān-nāsān.»

²¹ Āzzāman-en, kāl-Atinya hakd-dāy imājarān-nāsān, wār t-illa ere s-wādden issan a-s wār-oren timəzzujen ar dāy-umay n-isālan d-iji-nāsān.

²² Ibdād-dd Buləs dāy-āmmas n-Larofaž, eyāryār wa n-tamyənnant, innā: «Ya kāl-Atinya, dāy-a-wa hannāyāy, ijmaḍ-t āššāk a-s təjlayām hullan dāy-āddin wa hām, ²³ əssāylāyāy-dd dāy-ayrəm-nāwān, əkney azəjjəzz n-idəgga n-ālyibadāt-nāwān, əgleṽ fāw har oḍey fäll-edəgg n-tikutawen-nāwān fäll-iktāb:

‘I-Āmakraš wa wār nəzzey’.

Əlmədāt ašāl-i, a-s Wa yabbādām wār t-təzzeyām a-wa hawān-ija ālžāhalāt, ənta a-s hawān-tajjāy isālan-net.

²⁴ Mässināy-i dd-ixlākān āddunya d-a-wa tāt-ihān iket-net, ənta-i n-Emāli n-išənnawān d-ākall, wār-itəzzāy ehān dayān ifassān-n-āgg-adəm, ²⁵ wār-āmyātār s-tadhəlt n-ifassān n-āgg-adəm wāla s-hārāt wāl’ iyyān ed, ənta a ihakkān e d t-illām āgg-adəm tāmudre, ənta day a ihakkān unfas d-tāmudre i-hārāt iket-net. ²⁶ Ənta a dd-ixlākān āhaləs-wa dd-āshāyāwān e d t-illām āgg-adəm iwarān ārōri n-ākall, ənta a iytāsān tākost n-ikallān wi tazzaṽyān, ənta day a hanāy-dd ijān āzzāmanān.

²⁷ A-wen, ij'-e Mässināy i-ad-has-əmmāyān āddināt kud-dāy s-ekālelaf i-ad-t-əjrəwān ed, ijmaḍ-t āššāk a-s Mässināy, wār hanāy-iha i ujəj. ²⁸ Ənta a hanāy-ikfān tāmudre d-emāremar d-tumast. Mājrād-wen-dāy, tāsdāttāt tāsawit-nāwān ta tənnāt:

‘Nolāh dār-s ed nāmoos arātān-net.’

²⁹ Yas, šāmad nāmoos arātān-net, adiš tələš fälla-nāy torda n-a-s Mässināy ānifāqqa d-a āmoosān orāy meṽ azrəf meṽ tāhūnt meṽ āṭṭāšwer dd-izjarān tāhore wāla tayətte n-āgg-adəm.

³⁰ Əlmədāt a-s Mässināy, iwətyan-wi āssakāyān āddināt dāy-ālžāhalāt, wār tən-ixseb fäll-errawān-nāsān, a-wen-dāy a fāl āmāra,

omar i-e d t-illām ägg-adəm dāy-e d-t-illām edägg s-ad-utab ³¹ fäl-a-s ässiibdād ašāl dāy-mad-išrāy äddunya-ta-dāy s-āhaləs-wa āsnāfrān tat-madān-išrāy s-iqqud. A-wen, issətbāt-t Mässināy i-tamətte iket-net s-əmmək wa s-dd-issənkar Yisa jer-inəmmuttan. »

³² Təslā tamətte i-isālan n-tanakra jer-inəmmuttan yas, jān-t iyyād tekāškāšt, ənnān-as iyyād: «Əgləw, təqqəlād-anāy-dd ašāl iyyān sāl wa i-ad-naləs asjəd i-isālan-wi-dāy. » ³³ Ifäl Buləs jere-sān ālwāqq-wen-dāy māšan, əlkāmān-as iyyād omānnen s-a-wa innā. ³⁴ Äddināt-en, ih'-en Denis wa ijān ənniyāt i-Larofaž d-tamāḍt tiyyāt s-isəm-net Dāmaris d-iyyād dāy sāl-win-dāy.

Akilas d-Briska

18 Ifäl Buləs Atinya ḍarāt-a-wen, ikkā ayərəm wa n-Kurənta. ² Ämmoqqās dihen d-ägg-Älyāhud n-ākall wa n-Fon s-isəm-net Akilas. Iket-dd ifäl İtali ənta d-hānne-s s-isəm-net Briska fäl-a-s äzziizjār-dd əmānokāl n-ākall Kəlod alāmār dāy-iktab a-s, əzjārnet käl-Älyāhud iket-nāsān Roma. ³ Ämedāw Buləs d-Akilas ed oharān ālxidmāt wa n-iji n-ihəktan.

Buləs d-Sillas, dāy-ayərəm wa n-Kurənta

⁴ Hak əssəbət-i n-tāsonfat, isatbat Buləs isālan i-äddināt dāy-ehān n-äddin i-kāl-Älyāhud* hək-d-dāy käl-Älyunan.† ⁵ İwwāḍ-dd Sillas d-Timoti Buləs, falān-dd Masidunya yas, oyyā iji n-ihəktan, ikfā iman-net axāṭab n-mājrād n-Mässināy, itajāyha i-kāl-Älyāhud a-s Yisa a-s Älmasex.*

⁶ Äšmāšākken a-wa hasān-ijanna, ad-sikuforān. İbbəkbāk Buləs isəlsa-net, inn'-asān: «Əḍmanān dāy-wān iman-nāwān, ābas dāy-i əḍmanān, āmāra, inəzzulam a-s e-ənnāḍāy, ājāy-asān isālan. »

⁷ Ifäl Buləs dihen, ikk' ehān n-āhaləs s-isəm-net Titus İstus, ānaybad n-Mässināy s-ānimāltay ehān-net d-wa n-äddin. ⁸ Dāy-a-wen-dāy, ad-omān Krisbus wa n-ālfāqqi n-ehān n-äddin s-Emāli ənta hək d-ejādāš-net d-kāl-Kurənta ājjootnen āsijādnen i-Buləs; omānān, ad-titwəsəlmiyān dāy-aman.

⁹ Ehād iyyān, ānfalāl-dd Emāli i-Buləs, inn'-as: «Buləs, wār kāy-isārmayət hārāt, mājrād, wār tāssosāmād, ¹⁰ əlley-t edes-hək, ədhalāy-kāy, wār t-illa ere hək madān-iyšəd hārāt fäl-a-s ley tamətte tājjeet s-ārheey ad-tāt-āyləsāy dāy-ayərəm-wa-dāy. » ¹¹ İzzāy Buləs dihen har ija awātay d-sāḍis orān, isayra äddināt mājrād n-Mässināy.

† **18:4** İtawann'-asān: Gəriktān. (Les Grecs dāy-Təfrānsit). Əzayān Erobba dāy-ākall wa itawānna: Gəris (La Grèce dāy-Təfrānsit). Tawalt-nāsān: Tālyunanit.

¹² Āzzāman wa d-āmoos Galyon gəfar n-Akaya, ānmānnakān käl-Ālyāhud fäll-Buləs, āyrān-t s-ālqallitān i-ad-t-əšrāyān. ¹³ Āswārān-t uđlem dat-gəfār, ənnān-as: «Āhaləs-i, isayra əddināt ālyibadāt n-Mässināy s-ālyadāt ānimāšrayān i-a-wa innā alāmār.»

¹⁴ İttār Buləs ad-arr emm-net i-ad-āmmājrad yas, innā Galyon i-käl-Ālyāhud: «İnnār anməšri i-āššāreya mey erk āmašal a fäl hi-dd-təkkām i-ad-hawān-arāy āššāreya-net, ājāy-awān-t ¹⁵ māšan, šāmad a-wa tamādašt jat fall-tijəttewen n-teyəre-nāwān d-ismawān wi əktābnen dāy-alāmār-nāwān, wār-ərhey ad-umasāy ālqallī-nāwān dāy-isālan-win-dāy, əšrāyāt-tān kāwāneđ iman-nāwān.»

¹⁶ Āsfäl-tān Galyon ehān wa n-āššāreya ɖarāt-a-wen. ¹⁷ Təzzān tamətte iket-net s-Sustin wa n-ālfāqqi n-ehān n-əddin, ad-t-təggatān dat-ālqallitān māšan, wār t-illa a hasān-inna Galyon wa n-gəfār.

¹⁸ Āhoja Buləs dāy-Kurənta təzzar, āssällām fäll-imumənān, əkfān-t turāft n-aman ijjāš s-ākall wa n-Surya, igla, əddew d-Briska d-Akilas. Əwwāɖān-in ayrəm wa n-Sānkərya yas, āstābālbāl Buləs i-ad-umas a-wen a əssitbātān ārkāwāl wa ijjāš. ¹⁹ Osān-dd ayrəm wa n-İfāsus yas, ibɖa dār-sān Buləs, ijjāš ehān n-əddin, ad-itidwənnit d-käl-Ālyāhud. ²⁰ İttārān dāy-s ad-yur-sān āhaj ²¹ māšan, wār hasān-irɖa s-a-wen ed, inn'-asān: «Kunta otās Mässināy a-wen, ilkam ad-kāwān-dd-āqqələy.» İfāl-tān, ijjāš turāft n-aman, ²² āzzubbāt dāy-Qāyşara ɖarāt-a-wen. İjjāš ayrəm, āssällām fäll-ālkānisāt* təzzar, okāy s-İntyuš. ²³ İja hārāt n-İşilan dihen yas, ijlāy s-teje ta n-Gālasya d-ta n-Frižya. Edəgg immār-dāy, ad-dāy-s isəmmətār inəttulab i-ad-isəşşuhət immun-nāsān.

İsālan n-Ābbāloš

²⁴ A-s itājj a-wen-dāy, ayrəm wa n-İfāsus, ih'-e āhaləs n-əgg-Ālyāhud il' ayrəm wa n-İskāndərya s-isəm-net Ābbāloš. Ālyalim iknan musnāt n-mājrād a āmoos, ikna dāy teyəre n-a-wa ənnān əlkəttabān. ²⁵ Han-t isālan n-tabarāt n-Emāli, ijlay hullan dāy-a-wa iha, itamājrād, isayra s-ālmāyna oyadān isālan n-Yisa dāy-a-s wār t-təha tijya ar ta n-asəlmay dāy-aman wa n-Exya. ²⁶ Təsl'-as Briska d-Akilas a-s ixtāb s-tihusay dāy-ehān n-əddin wa n-İfāsus yas, āyrān-t-dd s-iman-nāsān, ad-t-sasayadān, tafāssarān-as tabarāt n-Mässināy. ²⁷ Āsdārhan Ābbāloš ɖarāt-a-wen tikawt n-ākall wa n-Akaya, ədhālān-t imumənān dāy-derhan-net wen-dāy, əkfān-t tākərɖe i-inəttulab wi n-ākall-en i-ad-t-səbbārrəkān afāl tān-in-iwwāɖ. İwwāɖ-in yas, āmoos tadhəlt māqqoorāt i-əddināt-wi omānnen s-ānnuymāt n-Mässināy. ²⁸ İsibəggut s-tayətte käl-Ālyāhud dat-tamətte, isasājrah-tān a-s Yisa a-s Ālmasex.*

Ijjāš Buləs aȳrəm wa n-Ifāsus

19 Āzzāman-wen-dāȳ d-ihā Ābbāloš Kurənta, ad-ijlāȳ Buləs ejārew s-afālla n-ākall, ikka Ifāsus. Ijrāw dihen hārāt dāȳ-inəṭṭulab, ²inn'-asān: «Ak kāwāneḍ, a-s tomānām, təjrāwām Unfas Šāddijān?» Ēnnān-as: «Wār kāla nəslā fāw a-s t-illa a-s itawānna Unfas Šāddijān.» ³Inn'-asān: «Adiš ma āmoos asəlmāȳ wa hawān-ātwājjān?» Ēnnān-as: «Asəlmāȳ wa n-Exya.» ⁴Inn'-asān Buləs: «Exya, issəlmāȳ tamətte dāȳ-aman i-ad-umas a-wen ašāmol n-tātubt-nāsān māšan, illāȳāt i-āddināt a-s ilkam iyyān wār-āmoos, a-wen a t-āmoosān Ȳisa, ənta-en-dāȳ a-s lan āddināt ad-sār-s amənān.»

⁵Əslān meddən-en i-mājrād-wen-dāȳ ȳas, əttārān ad-ətwəsəlmāȳān dāȳ-aman s-isəm n-Emāli Ȳisa. ⁶Əswār-tān Buləs ɖarāt-a-wen ifassān-net, āzzubbāt-dd Unfas Šāddijān fālla-sān, ad-tamājrādān tawalen āynaynen, tamajradān dāȳ-isālan n-Māssināȳ. ⁷Meddən-en, mārāw-essān d-əssin.

⁸Itakk Buləs ehān n-āddin wa n-kāl-Ālyāhud,* ixaṭṭāb dāȳ-s tidət s-āššahāt har āssakāȳ dihen kāraḍ orān, itidwənnit d-āddināt, isatbat-asān isālan wi n-Təmmənəȳa n-Māssināȳ.* ⁹Māšan, āȳārān iyyāḍ dāȳ-sān ulhawān-nāsān, unjāȳān omānān s-a-wa ijanna, əġlān fāw har jannen a lābasān fāll-tabarāt-ta-dāȳ s-itājj Buləs isālan-net dat-tamətte. Ikkās-dd Buləs iman-net dāȳ-sān, ad-isayra hak ašāl inəṭṭulab dāȳ-lākkol n-āddin ora āhaləs s-isəm-net Tiranus.

¹⁰İšl'-e a-wen-dāȳ dihen har əssin iwətyan, əmmək-wen-dāȳ a-s əslān kāl-Aȳa iket-nāsān i-mājrād n-Emāli jer-wi n-kāl-Ālyāhud-nāsān hakd-dāȳ wi n-kāl-Ālyunan.† ¹¹Itajj Māssināȳ s-ifassān n-Buləs tikunen ājjootnen, āqqannen eyāf, ¹²tišələn-dd āddināt sār-s, tazāwen imālsan d-ikāršāȳān t-ɖasnen, sānsen-tān fāll-imarhinān, tazāȳān, zājjārān dāȳ alšinān iməlšan.

¹³Əġġādān-dd imāssāxārān n-kāl-Ālyāhud takkānen jer-ikallān, ad-ȳarrān əntāneḍ-dāȳ fāll-iməlšan isəm n-Emāli Ȳisa-wa ixaṭṭāb Buləs.

¹⁴Meddən-wi išla a-wen-dāȳ, əssa-essān, abba-nāsān u-tikutawen* s-isəm-net Žibba. ¹⁵E-d əttārān teȳäre n-isəm n-Ȳisa fāll-iməlšan, ad-hasān-ānn alšin: «Nākk ȳa əzzaȳāȳ Ȳisa, əssanāȳ dāȳ a-wa āmoos Buləs-i t-ixaṭṭābān māšan kāwāneḍ, mi tāmoosām?»

¹⁶Oḍa fālla-sān amālšon iyyān, iknās-tān ed irn'-en āššahāt, ikn'-en asəlmāḍ hundāȳ har a-s əzjārān ehān-en-dāȳ, əzzafān, šarān.

¹⁷Əslān kāl-Ālyāhud hakd kāl-Ālyunan-wi hānen Ifāsus i-isālan-en-dāȳ ȳas, ārmāȳān ad-samȳarān isəm n-Emāli Ȳisa. ¹⁸A dd-tisən

† **19:10** Itawann'-asān: Gəriktān. (Les Grecs dāȳ-Təfrānsit). Əzzaȳān Erobbā dāȳ-ākall wa itawānna: Gəris (La Grèce dāȳ-Təfrānsit). Tawalt-nāsān: Tālyunanit.

ASIKĒL N-BULĒS WA S-KĀRAD

āddināt ājjootnen omannen s-Māssināy, safākkarān-dd terk timaşalen-nāsān. ¹⁹ Āwwāyān-dd imāssāxārān ājjootnen əlkəttabān-nāsān, ad-tān-saryen dat-tamətte iket-net, āḍkāḍān ālqim n-a-wen-dāy iryān, osān-t, iwwāḍ səmmosāt timərwen n-efāḍ n-ārriyal n-aḗrəf. ²⁰ Ēmmək-wen-dāy a-s təntām tārna n-Māssināy d-āşşahāt n-mājrād n-Emāli dāy-ulhawān n-āddināt, ad-nattājan dāy isālan-net.

²¹ Ijjāş-dd ḍarāt-a-wen ənniyāt n-Buləs tārha n-ad-ijlāy Masidunya d-Akaya, ākk Yārussālam, ijanna dāy-iman-net a-s afāl-hin-iwwāḍ dihen, ad-ittār əmmək s-ikka Roma. ²² Āşmaşāl Timoti d-Errast wi n-imadhalān-net s-Masidunya, ija ənta āzzāman dāy-Azya.

Aḗwi n-iji n-isālan dāy-Ifāsus

²³ Āzzāman-en-dāy ad-təja tamdərwayt māqqoorāt fāl təssəba n-tabarāt n-Emāli-ta isayra Buləs. ²⁴ Iggād-dd enhāḍ iyyān s-isəm-net Dimitrus, ikanna āṭṭaşwerān n-aḗrəf fāll-āşşiwwwār idəm n-temālit tiyyāt s-isəm-net Artamis, āmoos a-wen a ih' ālfāyda māqqoorān

i-inhādān ed, itiirəw-dd sār-sān ehäre n-tikunen. ²⁵ Āsdāw-dd inhādān-wi dār-ohār ālxidmāt, inn'-asān: «Meddēn, nəhlāk, təssanām a-s ālxidmāt-nānāy, a-s terše-nānāy, wādden hannāyām, sallām day dāy-Ifāsus hakd-dāy dāy-Azya iket-net a-s Buləs-wa-hi, ²⁶ āsmāttāy tamətte tājjeet ed edāgg osa-dāy, ad-dāy-s ānn a-s: 'Imakrašān wi nəkann s-ifassān-nānāy, mālayāyna yas.' ²⁷ Āmoos-anāy a-wa t-išlān sābxas, āmoos-t day i-ehān n-āmudd wa n-Artamis fāl-a-s išwar āba s-tāt-āssimyārān āddināt wi tāt-yabbādnen dāy-Ifāsus d-ikallān n-āddunya wi iyyādnen.»

²⁸ Ēslān i-a-wen yas, ijjāš-tān aḍkār, ad-sayāren dāy-išənnawān, jannen: «Artamis ta n kāl-Ifāsus, ənta a-s māssa-nāy ta tojārāt dāy-išənnawān d-ākall.»

²⁹ Āmdārway ayrəm iket-net, ad-dd-tidaw tamətte s-ehān wa n-āddāl d-ižəjraz. Təzzān tamətte s-Gayəs d-Aristarāq wi n-Masidunya n-imidiwān n-Buləs dār-ohār asikəl, əlwayān-tān. ³⁰ Ittār Buləs ənta-dāy ad-ākk ehān wa n-āddāl d-ižəjraz māšan, əgdalān-as inəṭṭulab s-a-wen, ³¹ āsmātārān-t day imizārān n-Azya n-imidiwān-net t-əllanen dihen-dāy d-ad-wār-ikka ehān-en. ³² A-s itājj a-wen-dāy, təseyārāt tamətte dāy-išənnawān, āmidārway a-wen-dāy iket-net s-iyāran, wār t-illa-i s-olāhān iyāran-net d-wi n-amidi-net, fāl-a-s təššəm n-tamətte-ten-dāy, wār təssen wāla-dāy āddālil n-tamdərwayt-ta-dāy təjāt. ³³ Ēmhālān-dd kāl-Ālyāhud āhaləs s-isəm-net Ālxaḍer i-ad-iməl dat-tamətte, jān-as isālan n-a-wa ijān, āstafāy-asān i-ad-hasān-āmmājrād ³⁴ māšan, təlmād tamətte a-s i n-kāl-Ālyāhud yas, ad-sayāren, jannen: «Artamis ta n-kāl-Ifāsus, ənta a-s māssa-nāy ta tojārāt dāy-išənnawān d-ākall.» Təseyāyya tamətte s-əmmək-wen-dāy hundāy har okāyān əssin āssayātān.

³⁵ Iggād-dd ālmer n-ayrəm wa n-Ifāsus, ad-isasmaḍ tamətte, ijann'-as: «Ya kāl-Ifāsus, mi wārān issen dāy-āddunya a-s nəkkāneḍ-i-dāy n-Ifāsus a iylafān ehān wa-dāy titwāybid Artamis ta tojārāt, ənta d-tele-net ta tāššiwwārāt dāy-tāhunt ta dd-tātrākket dāy-išənnawān? ³⁶ Yas, šāmad a-wen, wār t-ih' āššāk, adiš, sānsāt ənniyāt-nāwān, wār tājjāt a išlayān, ³⁷ meddēn-wi dd-tāwwāyām, wār-āskafārān, wār-ənnen day a lābasān fāll-māssa-nāy, ³⁸ kunta āyşadān a lābasān i-Dimitrus d-imidiwān-net, adiš, əqqəlnet i-išilan wi dāy-itayātās āššāreyā ed, əllan-t ālqallitān i-a-wen, əškəwnet sār-sān; ³⁹ kunta day tāsiwārām-tān uḍlem sāl wen-dāy, ad-itwāyṭəs āššāreyā-net dāy-ālzāmayāt wa ilān s-a-wen. ⁴⁰ Afāl wār nəlkem i-āddābara-wen-dāy, ad-hanāy-isəwār əlxəkum uḍlem ed aḍəmmāy-nānāy āməra-dāy, wār-ila āddālil.» ⁴¹ Innā ālmer a-wen yas, innā i-tamətte, ad-tāmmāhāš.

Asikəl n-Buləs s-Masidunya d-Ālyuna

20 Tokāy tamdərwayt, sāmmiḍ tanfust ʔas, issāyṛā-dd Buləs inəṭṭulab, ad-tān-isamātar, isasmaḍ ulhawān-nāsān, issəllām fälla-sān ɖarāt-a-wen, ikkā teje ta n-Masidunya. ²Issāylāy-dd dāy-s iket-net, isamātar imumənān. Ifāl dihen, ikk' ākall wa n-Ālyuna,[†] ³āssakāy dihen, kāraḍ orān; ālwāqq wa d-itəffal ākall-en, ākk wa n-Surya, əjjāšān-t isālan n-tayḍārt ta s-ārḥān kāl-Ālyāhud ad-has-tāt-əjən ʔas, olās uṡəl n-teje ta n-Masidunya, ⁴āddeew d-Subatir āgg Birus wa n-ayrəm wa n-Biri, d-Aristarāq d-Skāndus wa n-Tāslonika d-Gayəs wa n-Darba d-Timoti, d-Tuṣik d-Tirfim wa n-teje ta n-Azya. ⁵Āzzarān-as meddēn-win-dāy, əqqālān-asān dāy-ayrəm wa n-Tārwas, ⁶okāy-anāy āmudd wa dāy-tattān āddināt tijəlwen ti wār ha tāzṣa ʔas, nəjjāš turāft n-aman dāy-ayrəm wa n-Fəlibb, nāssakāy səmmos isīlan fäll-ejārew təzzar, nāwwāḍ-tān-in dāy-Tārwas-i-dāy nāssakāy əssəboy imdan.

⁷Ij'-anāy ašāl wa n-ālxad-i n-ašāl wa āzzarān dāy-əssəboy dihen ʔas, nəžžimāy iket-nānāy, nətatt amənsi wa n-tasāktot šāddijān. Issan Buləs, a-s ašāl wa ilkāmān i-wen, iglā. Dāy-təssəba n-a-wen-dāy a fāl āssakāy ehāḍ-wen-dāy, ādiwānnāt d-imadhalān-net d-āddināt. ⁸Nāžžimmāy iket-nānāy fäll-afälla n-ehān n-soro āsimālāwlawānāt tiftəl əjjootnen, ⁹ādiwānnāt Buləs i-ālzāmayāt dihen-dāy, a-s ija a-wen-dāy, āsihātāl āmawaḍ s-isəm-net Itikus fäll-fənetār āmerān. Āmmiijrād Buləs ehāḍ-en-dāy a-s hin-ilyād eḍəs Itikus, ātrākkāt-dd fäll-afälla n-soro wa s-kāraḍ. A-s sār-s dd-āzzubben imumənān, əjmaḍān-t iman. ¹⁰Āzzubbāt-dd sār-s Buləs ənta-dāy, ibdād jənnəj-s, irmās-t-dd s-āfuss təzzar, innā i-āddināt: «Ānset ənniyāt-nāwān, iddar.» ¹¹Iqqāl ɖarāt-a-wen afälla n-ehān, āṣun amənsi wa n-tasāktot šāddijān, olās-asān edāwānne har tānfārarāw tifawt. ¹²Iqqāl āmawaḍ ənta ehān-net, iddar-iyas. Āmoos a-wen əssəbab n-tedāwit āssismāḍān ulhawān n-tamətte iket-net.

Ifāl Buləs Tārwas, ikkā Milati

¹³Nāzzar nākkānəd i-Buləs, nəjjāš turāft n-aman, nəkka Asus-i dār-s nohār ed, āssof ənta ad-āj asikəl-en fäll-iḍarān-net. ¹⁴Iwwāḍ-anāy-dd dāy-Asus ʔas, nāmohār dār-s asikəl har nāsjan dāy-Mittilān, ¹⁵nokāy ašāl wa iyyāḍān s-Šayo, təzzar, nokāy s-Samos d-Milati. ¹⁶Āssof Buləs ad-wār-immer ayrəm wa n-Ifāsus i-ad-wār t-āwwəyān dāy-s āddināt wi n-teje ta n-Azya ed, ārorād Yārussālam i-ad-dāy-s isəssikəy āmudd wa n-Fantākawt.*

[†]20:2 Gəris (Grèce) dāy-Təfrānsit.

**Isəmməterān wi ija Buləs i-inuṣāmān
n-ālkānisāt ta n-Ifāsus**

¹⁷ Ālwāqq wa d-nāsjān dāy-Milati, āssoka Buləs inuṣāmān n-ālkānisāt ta n-Ifāsus.

¹⁸ Osān-t-dd yās, inn'-asān: «Təssanām kāwāneḍ iman-nāwān tāmudre ta əttāfāy yur-wān dāy-a-wa əkkāsāy əlley jere-wān ašāl wa d-kāwān-dd-osey dāy-teje ta n-Azya, ¹⁹ təssanām əmmək wa s-āsrāsāy iman-in data-wān dāy-ālxidmāt wa hey i-Emāli. A-wen, jey-t s-imeṭṭawān d-ahānay n-talyiwen sāmumnen sār-i dd-orawān kāl-Ālyāhud. ²⁰ Təssanām dāy a-s wār t-illa a hawān-əffarāy, āxtābāy-awān, əssāyrāy-kāwān dāy-ihānan-nāwān hakd tifārrawen a-wa hawān-ihā ālfāyda iket-net, ²¹ wār kāla hi-okāy ašāl d-wār-āsmātārāy kāl-Ālyāhud hakd inəzṣulam† d-ad-utabān i-Māssināy, əjən immun-nāsān dāy-Emāli Yisa.

²² Āmāra nākk da-hi, izzəlzām Unfas Šāddijān tikawt n-Yārussālam, wār-əssenāy a hi-iqqālān dāy-s ²³ māšan, ikkas-ahi Unfas Šāddijān dāy-taydārt n-a-s tayrəmt ose-y-dāy, ājāyət fāl-ujəš n-tiṣəm d-ahānay n-ayāna. ²⁴ Diha t-əlley, wār-əje-y tāmudre-nin hārāt, wār fālla-s ārme-yāy ed, wār hənnəyāy a sāl ittus wa s-ošalāy i-ad-hin-səssi-wəḍāy amāšal wa hi-issāylāf Emāli Yisa, āxtābāy isālan n-Ālənžil*-i hān isālan n-ānnuymāt n-Māssināy. ²⁵ Āmāra, kāwāneḍ-i jer-āxtābāy isālan n-Təmmənəya n-Māssināy,* əssanāy a-s ābas ilkam ad-tənhayām idəm-in, ²⁶ əkkasāy-kāwān dāy-taydārt iket-dāy-nāwān, ābas dāy-i əḍmanān iman-nāwān ed, a-wa āmoosān ālmāy-na n-əlyəllas n-Māssināy wa hawān-irha, ²⁷ əssāyrāy-kāwān tayətte-net iket-net, wār dāy-s-in-oyyey hārāt. ²⁸ Āmāra, ājāt ənniyāt i-iman-nāwān, tagəzām dāy ālžamayāt n-imumənān wa kāwān-issāylāf Unfas Šāddijān, umasāt šund imāḍanān āyḍalnen, agəzāt ālkānisāt* n-Māssināy ta ikfā iman-net s-ašni-net wa inyālān. ²⁹ Əssanāy a-s afāl kāwān-əfālāy, ad-jere-wān dd-əlmuməsnāt tiyəs wāren-e-aḍən tāhanint i-tahrut ta n-imumənān. ³⁰ Ad-kāwān-dd-əzjārān meddən n-inəsbuha maden-əttār ere āslālān ḍara-sān, ³¹ a-wen-dāy a fāl, ājāt ənniyāt, əktəwāt-dd a-s kāraḍ iwətyan-wi əkkāsāy jere-wān, ehāḍ d-ašāl, samātārāy-kāwān s-iyān-iyān, dehiyyān fāw, imeṭṭawān a-s jey a-wen.

³² Āmāra, ayətma, əssiylāfāy-kāwān i-Māssināy d-ānnuymāt n-mājrād-net, Māssināy a ilan tārna n-ad-kāwān-isədwəl dāy-immun-

†20:21 — Yur-kāl-Ālyāhud, ere wārān āmoos āgg-Ālyāhud s-alāšāl me-y ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāzṣalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsāt, ti n-inəzṣulam.

— Ašāl-i-dāy, ānāzṣalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).

nāwān, isətbət tākasit ta itwār i-iməššeddəjan iket-dāy-nāsān. ³³ A-s t-əllej jere-wān, wār-āsdārhanāy azrəf wāla orāy wāla isəlsa n-wāl' iyyān dāy-wān, ³⁴ səjrāhāt ifassān-in, təssanām kāwāneḍ iman-nāwān a-s ifassān-in a-s āxdāmāy i-a-wa s-āmiyatārāy, nākk d-meddēn-wi dār-i āddewnen, ³⁵ əssəknāy-kāwān hak ašāl a-s a-wen-dāy a-s təlam s-ad-t-təjəm i-ad-tədhəlm tilāqqiwen. Əktəwāt-dd a-wa innā Emāli Yisa a-s innā:

‘Ojār ālxer ihān isuf uhən ajāraw.’ »

³⁶ Issəmdā Buləs d-timtār-tin-dāy ɣas, ārkāyān iket-dāy-nāsān, ad-hasān-itəddal Mässināy. ³⁷ Hallān iket-dāy-nāsān, tikrirəyān dāy-s, tisəsān-t dāy-idmarān-nāsān, ³⁸ āsniinān iman-nāsān fāll-a-wa s-hasān-innā, ābas ilkam ad-t-ənhayān. Āssofāḍān-t-in ɖarāt-a-wen hundāy har ijjāš turāft n-aman təzzar, əqqālān.

Tikawt n-Buləs d-imidiwān-net i-Yārussālam

21 Nəbḍa dār-sān ɣas, nəjjāš turāft n-aman, nārmās tamdujt n-awtəl wa n-Kus, āffāw-anāy, nokāy s-Rudus təzzar, nəkkā Batara.

² Nəjrāw dihen turāft n-aman tiyyāt təkkat teje ta n-Finisya, nəjjāš-tāt, ³ nohāz-in awtəl wa n-Qəbrus, noyy'-e fāll-tāšalje-nānāy, nokāy s-Surya, nəzzubbāt dāy-ayrəm wa n-Tir-i dāy-la turāft s-ad-zəzzubbət ilalān wi tāt-əhānen.

⁴ Nəjrāw hārāt dāy-inəṭṭulab, nəssakāy ɣur-sān əssa išilan. Nəll'-e ɣur-sān dihen-dāy a-s tən-dd-imhāl Unfas Šāddijān s-Buləs, ad-t-salyadān d-ad-wār-ikka Yārussālam.

⁵ Okāyān-anāy išilan-en-dāy dihen ɣas, āssofāḍān-anāy-in imumənān-win-dāy, meddēn, tiḍeḍen d-aratān har nəzjār ayrəm, nārkāy dāy-asālim n-əjārew, ad-nəṭəddal Mässināy. ⁶ Nəssəmdā tittar d-isənnāylaf dār-sān ɣas, nəjjāš turāft n-aman, əqqālān əntāneḍ ihānan-nāsān. ⁷ Nəfāl nəkkāneḍ Tir, nəkkā Bātlomis. Nəsjan dāy-s ɣas, nəkkā ayətma-nāy dāy-āddin wi t-əllānen dihen, nəssāllām fālla-sān təzzar, nəssakāy ašāl ɣur-sān.

⁸ Āffāw-anāy ɣas, nəkk' ehān wa n-Filəbb wa n-amāllānzal,[†] izzay ayrəm wa n-Qāyšāra, ənta a-s iyyān dāy-meddēn wi n-əssa ənnəfrānnen dāy-Yārussālam, nəzzubbāt ɣur-s. ⁹ Ila əkkozāt tilyaḍen wāren əzzey meddēn, jarrāwnāt məjrād ɣur-Mässināy i-ad-t-in-səssiweḍnāt āddināt. ¹⁰ Nəssakāy hārāt n-išilan dihen-dāy a-s hanāy-dd-osa ānnābi dd-ifalān Ālyāhudəyāt s-isəm-net Āggābbas. ¹¹ Os'-anāy-dd ɣas, iḍkāl taməntəka n-Buləs, osāy sār-s ifassān-net d-iḍarān-net, innā: «Ənta da a-wa innā Unfas

[†]21:8 — Isəm n-āwadəm wa ikkəläf Mässināy dāy-ālkānisāt d-ālxuṭbāt n-Ālənzil.

— Afāl əjjəṭān a hasān-itawānnen: Imāllānzālān.

Šāddijān: māssi-s n-taməntəka-ta-dāy, ilkam ad-t-əkrədān kāl-Ālyāhud s-əmmək-wa-dāy dāy-Yārussālam, əjən-t jer-ifassān n-inəzzulam.[†]»

¹²Nəslā i-isīlan-win-dāy ɣas, ad-nəlaqqād nəkkāneḍ hakd imumənān wi əzzāyḡen Qāyşāra Buləs i-ad-wār ikkā Yārussālam

¹³māšan, inn'-anāy: «Ma āmoos a-wa kāwān-işlān, naxxāsām ulh-in s-imetṭawān-nāwān? Nəkk, diha t-əlley, āsidāwāy i-tişəm hakd-dāy i-tamāttant dāy-Yārussālam fāl təssəba n-isəm n-Emāli Yisa.»

¹⁴Issəndār-anāy ɣas, nəkf'-e ālyafyāt, nənn-as: «Ija Māssināy erhet-net.»

¹⁵Nāssakāy āzzāman dāy-Qāyşāra təzzar, nəsdāw, nəjoṣāy s-Yārussālam. ¹⁶Āssofāḍān-anāy-in hārāt dāy-inəṭṭulab n-aṣrəm-en, āwwāyān-anāy s-ehān n-amumən s-isəm-net Mānasun ila awtəl wa n-Qəbrus, nəzzubbāt ɣur-s.

Amuqqəs n-Buləs d-Yaqub

¹⁷Nāwwāḍ-in Yārussālam ɣas, āsbārrākān-anāy dāy-s ayətma-nāy dāy-āddin s-tedāwit. ¹⁸Āffāw, nəddew d-Buləs s-ehān wa n-Yaqub-i ɣur-āzzimmāyān inuşāmān n-ālkānisāt* iket-nāsān. ¹⁹Nānmājja dār-sān isofan təzzar, illāyāt-asān Buləs isīlan s-iyāyān-iyāyān n-a-wa ija Māssināy iket-net jer-inəzzulam s-ālxidmāt wa ija jere-sān.

²⁰Ēslān i-isīlan-en-dāy ɣas, ad-tiimələn Māssināy. Ēnnān-as ḍarāt-a-wen: «Āḡḡa-nāy Buləs, ənhəy ɣas afdān fāl-afḍān n-kāl-Ālyāhud wi omānnen s-Māssināy, əṭṭafān iket-dāy-nāsān alkum i-alāmār wa n-Mosa dāy-isīlan n-asəmmili n-aratān d-ālyadatān wi-iyāḍḡnen; ²¹nəssan a-s āmāra d-əslān a-s dd-tosed, ilkam dāy-sān tənna n-hārāt ed əslān a-s kāyy, tānimāşrayād i-alāmār wa n-Mosa. ²²Nārha fālla-k āmāra ad-tān-təkkəsād dāy-tāqqān n-eṣāf-ten-dāy.

²³Āmāra, āddābara-nānāy hak da: hann-anāy əkkəz medḍən əjjaşnen ārkāwāl, ²⁴idawnet dār-k s-edāgg wa dāy-şasḍajān āddināt iman-nāsān, şəşḍəjad iman-nāk dār-sān, təkkəsād-asān ehāre wa n-asəttəbəl-bəl-nāsān, dihen, ad-əlmədān āddināt a-s a-wa fālla-k itawānnen, wādden a ijan ed, a-wa mad-təjəd, āsijāyha a-s wār tānmāşrayād i-alāmār wa n-Mosa. ²⁵Dāy-isīlan n-inəzzulam wi s-āmāra, omanān s-Ālmasex, nəktab-asān tākarḍe n-tamātert dāy-hasān-nənnā, wār tāttānet isan āmoosnen takute i-āşşānām, wār sāsşānet aşni, wār tāttānet māysoy, əbḍəwnet d-e d t-illām a isamāḍasān tayəssa.»

[†]21:11 — ɣur-kāl-Ālyāhud, ere wārān āmoos āgg-Ālyāhud s-alāşāl mey ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyāḍḡnen iket-nāsān, ti n-inəzzulam.

— Aşāl-i-dāy, ānāzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).

²⁶ Äffāw, äddew Buləs d-meddən wi n-əkkož, ijjäš dār-sān edägg wa n-təšədje, illäyāt i-äddināt tāqqān ta mad-səssikəyən təzzar išdajān, təzzar äkt hak iyyān dāy-sān fäll-iman-net.

Atärməs n-Buləs

²⁷ Išwar imda əssəboγ wa n-təšədje-nāsān, ənhäyān härät dāy-kāl-Älyāhud n-ākall wa n-Azya Buləs dāy-ehān n-āmudd wa māqqārān* γas jān-dd erk iman dāy-tamətte, toḍa fälla-s, ²⁸ sayären äddināt, jannen: «Ya kāl-Išrayil, əyyāwāt! Ənhəywāt əwadəm-wa s-edägg osa-dāy, išinməšrəy tamətte-nānāy s-a-wa ixatṭāb fäll-alāmār wa n-Mosa d-a-wa ijan fäll-ehān n-āmudd wa māqqārān, ənhəywāt-ak, igla fāw har dd-äššojäš dāgg-Älyunan† iyyäḍ ehān n-āmudd wa māqqārān, äsmäḍās-t.» ²⁹ Ənnān a-wen fäl-a-s innin, ənhayān Tirfim wa n-İfäsus äddeew d-Buləs dāy-ammās n-aγrəm, äγelān, äššojäs-t-dd ehān n-āmudd wa māqqārān.

³⁰ İwäs aγrəm-ənnin-dāy iket-net, tošāl-dd tamətte, ärmäsān äddināt Buləs, äšräwrāwān-t har t-əzzəzjārān ehān n-āmudd təzzar, äyfälān tishar-net ḍara-sān. ³¹ Tattārān iji n-iman-net dihen-dāy a-s osān isālan n-tamdərwayt ta jat dāy-aγrəm kumānda wa ännihäḍān dāy-əssärdusa wi n-kāl-Roma hānen Yārussālam. ³² İssäγrā-dd älwäqq-wen-dāy kābtānān d-əssärdusa, äddew dār-sān šik s-tamətte. Tənhäy-t tamətte imal-dd ənta d-əssärdusa-net γas, əbḍān d-Buləs. ³³ İkkā-dd kumānda Buləs, omār s-ad-dāy-s ətwəjjənāt sənātāt tišəm təzzar, issəstān-t d-ere wa ämoos d-a-wa iyšād. ³⁴ Täsiyārāt tamətte iket-net, hak äšrut-dāy wār-oher d-amidi-net iyāran, indār i-kumānda ad-isəl i-a-wa has-ijanna Buləs. Omār ḍarāt-a-wen s-ad-ättälwāy Buləs s-ehān wa n-əlyəškār.

³⁵ Älwäqq wa d-itiwən Buləs asəggaggən wa išijušān əwadəm ehān wa n-əlyəškār, amsiwi a t-əjān əssärdusa fäl təssəba n-ašunəj-i-dāy sār-s təja tamətte i-ad-t-tāny. İssəntā Buləs uješ n-ehān, təzzān sār-s tamətte har dd-əqqälān əssärdusa jan-as afāraj. ³⁶ Täsiyārāt tamətte iket-dāy-net, janna: «Ämmätet, ämmätet.»

Ämewāy Buləs s-ehān wa n-əlyəškār

³⁷ Älwäqq wa d-äbok Buləs uješ n-ammās n-ehān wa n-əlyəškār, innā i-kumānda: «Ak äddobəy ad-hak-ännāy härät meγ?» Inn'-as kumānda: «Käh! γas käyy təssanād Tälyunanit? ³⁸ Adiš käyy, wādden u-Mişra-wa s-a äynayān d-äsfälläg əkkož afdān n-əwadəm wi has-əlkāmmen s-tenere?» ³⁹ Inn'-as Buləs: «Näkk, ägg-Älyāhud,

†21:28 Gərik (Grec) dāy-Təfrānsit.

əwey dāy-tayrəmt ta n-Tarša dāy-teje ta n-Silisi, a-wen tayrəmt təlat isəm. Āmāra, ārheey dāy-k, ad-hi-təkfəd turhajāt n-ad-ājāy hārāt n-mājrād i-tamətte-ta-dāy.»

⁴⁰Ikf-e kumānda mājrād yas, ibdād Buləs, ikkā-dd tamətte, ibdād fäll-isəgguggan n-ehän, illäf i-tamətte i-ad-susəm, tässosəm. Imməjrād-asän älwäqq-wen dāy-Yābranəyya, tawalt ta-dāy ənkäsän. Inn'-asän:

Mājrād wa ija Buləs i-ad sār-s iyləs iman-net

(Ijitān 9:1–9; 26:12–18)

22 «Ayətma-y, abba-tān-in, sājdāt āmāra i-mājrād wa s-ārhey ad-hawān-t-ājāy i-ad-sār-s əkkəsāy uḍlem fäll-iman-in.»
²Ēslān a-s Yābranəyya-ta-dāy əttādān a dāy-hasān-āsəwāl, əttāfān ṭābb, āsjādān-as. Inn'-asän: ³«Nākk, āgg-Ālyāhud, əwey dāy-tayrəmt ta n-Tarša təhāt Silisi māšan, ayrəm wa n-Yārussālam a dāy-ədwälāy. A-wa əlmādāy iket-net, əlmādāy-t daw-təlyuləma n-Gamālyāl. Ēnta a hi-issāyrān alkum i-a-wa innā alāmār n-abbatān-nānāy iket-net. Ējjəluyāt-in dāy-tuksəḍa n-Māssināy a hi-iwwāyān s-əššənju n-tabarāt ta-dāy n-Ŷisa* s-əmmək wa s-tāt-tāššunjəm ašāl-i-dāy. ⁴Ēgley dāy-əššənju wa has-jey har tajjāy iman n-āddināt wi əlkāmnen i-zābo-wen-dāy, tajjāy tišəm dāy-iyyād, təjjarāy-tān dāy-takārmūt, wār-əzleyāy meddēn d-tiḍēden. ⁵A-wen, ājjəyh'-as āmānokāl n-kāl-tikutawen, ājjəyhān-as day inušāmān wi yattāsnen āššāreya ed əntāneḍ iman-nāsān a hi-əkfānen tikarḍiwen əkkanen kāl-Ālyāhud wi n-ayrəm wa n-Dāmašāq i-ad-əjrəwāy tabarāt n-asəttārməs n-āddināt-wi əlkāmnen i-tabarāt-ta-dāy, ājāy dāy-sān tišəm təzzar, əlwəyāy-tān-dd s-Yārussālam.

(Ijitān 9:1–19; 26:12–18)

⁶Āssokalāy dāy-isālan n-a-wen-dāy har hin-ohāzāy Dāmašāq. Diha-dāy tāt-in-ohāzāy s-tarāhut, wāla a hin-əjrāhāy, a-s fäll-i dd-āzzubbāt ānnur, dd-ifalān isənnawān, ijan amləwləw n-tikunen, ⁷əhey-dd oḍey, əsley i-eməsli hi-innān: 'Sawəl, Sawəl! Ma kāy-orāmān sār-i, tiyəzzubud-ahi?' ⁸Ēnney: 'Emāli, mi tāmoosād?' Inn'-ahi: 'Nākk a-wa Ŷisa wa n-Nāširāt tiyəzzəbud.'

⁹Ēnhāyān meddēn wi dār-āddewāy ānnur wa dd-āmlāwlāwān māšan, wār-əslen i-eməsli wa hi-āmmijrādān. ¹⁰Ēnney-as: 'Emāli! Ma s-leḡ s-ad-t-ājāy?' Inn'-ahi Emāli: 'Ēbdəd, ākk ayrəm wa n-Dāmašāq, ad-hak-itwənn dihen a-wa s-led s-ad-t-təjəd.'

¹¹A-s itājj a-wen-dāy, wār t-illa a hannāyāy ed, āsdāryāl-ahi ānnur wa fäll-i dd-āzzubben. Ēlwāyān-ahi imidiwān-in s-āfuss har nəjjāš Dāmašāq. ¹²Ill'-e dihen āhaləs āddiinān dāy-a-wa innā

alāmār wa n-Mosa, āssiimȳārān kāl-Ālyāhud s-isəm-net Ānanyas, ¹³ənta-en-dāy a hi-dd-osān, āzozāy-ahi iman-net, inn'-ahi: 'Āṇṇa-ȳ Sawəl, arr tiṭṭawen-nāk'. Āmerānāt-dd tiṭṭawen-in, ənhāyāy-t.

¹⁴Inn'-ahi day: 'Māssināy-i s-əlkāmān abbatān-nānāy a-s āru d-kāy-āsnāfrān i-ad-kāy-isəlməd erhet-net, tənḥəyād wa s-itawānna Āmaydal, təsləd i-a-wa fälla-k irha s-emm-net, ¹⁵tumasād tajuhe-net dat-dāgg-adəm, tāllāyed-asān a-wa tənḥəyād d-a-wa s-təsled iket-net. ¹⁶Āmāra, ma kāy-iwwayān? Ēbdəd, tətwsəlmāyād dāy-aman, sāyləfād iman-nāk Māssināy i-ad-kāy-išəšdəj dāy-ibākkaḍān-nāk.'

¹⁷Ālwāqq wa d-āqqālāy Yārussālam ḍarāt-a-wen, təddalāy Māssināy dāy-ehān n-āmudd wa māqqārān* ašāl iyyān a-s hi-tāssoda tānāfalilt dd-falāt Māssināy. ¹⁸Ēnhāyāy Emāli, inn'-ahi: 'Tārmaḍ, əzjār Yārussālam šik fāl-a-s wār mad-ārḍən imuzāyān-net s-tajuhe ta fäll-i mad-təjəd.' ¹⁹Ēnney-as: 'Emāli, wādden, əssanān imumənān əmmək wa s-əkkey jer-ihānan n-āddin wi n-kāl-Ālyāhud,* naqqāy iyyād dāy-sān, tājāy tiwit s-ebārtāk dāy-iiyād, təjjarāy-in wi iyyāḍnen dāy-takārmut. ²⁰Ašāl wa d-inyāl ašni n-Stifan†-i n-tajuhe-nāk, əbdadāy, taqqāsāy i-wi t-naqqānen, nākk fāw a əssāylāfān isəlsa-nāsān.'

²¹Inn'-ahi Emāli ālwāqq-wen: 'Ēgləw, ad-kāy-sukāy tiwsaten n-inəzzulam† ti hānen ikallān wi uējnen.' »

Ujəš n-Buləs i-takārmut

²²Āsijādān-as āddināt hundāy har ten-dāy ȳas, āsyāren dāy-išənnawān, ad-jannen: «Ēlhəsāt fälla-nāy āwadəm-wa-dāy, wār-ilā s-ad-āqqayəm iddar.»

²³Naḍḍāwān iȳāran, tākkāsān isəlsa-nāsān fäll-iman-nāsān, nabbāsān-as ākall. ²⁴Omār kumānda ālwāqq-wen i-ad-t-šujəšan əssārdusa ammas n-ehān wa n-əlyəskār, əjən dāy-s tiwit i-ad-t-šəhhəššəlān tənna n-āddālil-wa fāl fälla-s saȳarat tamətte.

²⁵Karrādān-t əssārdusa dihen-dāy i-ad-dāy-s əjən tiwit a-s innā Buləs i-kābtān wa t-illān dihen: «Ajān, ijraw-awān ālqanun ad-təjəm tiwit dāy-u-Roma wār-āswār āššāreȳa uḍlem.» ²⁶Isla kābtān-en i-a-wen ȳas, ošāl s-kumānda, inn'-as: «Hekāyy! Āj ənniyāt i-a-wa s-tārḥed iji-net, āhaləs-i, i n-Roma.» ²⁷Ikkā-dd kumānda Buləs, inn'-as: «ȳas, tidət kāyy u-Roma?» Inn'-as Buləs: «Ēyya.» ²⁸Inn'-as kumānda: «Nākk, əzrəf

†22:20 Jannen-as iyyād: Ālmuṣtafa.

†22:21 — ȳur-kāl-Ālyāhud, ere wārān āmoos āgg-Ālyāhud s-alāšāl meȳ ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsān, ti n-inəzzulam.

— Ašāl-i-dāy, ānāzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).

ǎjjeen a zālāy i-ad-əjrəwāy tumast-ten-dāy.» Inn'-as Buləs: «Nākk, a əwey-dāy, āmoosāy-t.»

²⁹ Əššənkāšān fälla-s əssārdusa wi s-ihənnin ārhan ad-t-əkrədān, əjən dāy-s tiwit. Irmāy kumānda ed, ija tišəm dāy-ere la Roma iket-di d-ititwəšrey.

Ātwāyrā-dd Buləs s-imizārān n-kāl-Išrayil

³⁰ Āffāw yas, ad-itammāy kumānda i-āddālil n-āddārora wa t-āswārān kāl-Ālyāhud, ikkās Buləs dāy-tišəm, issāyrā-dd ɖarāt-a-wen imānokālān n-kāl-tikutawen* d-inušāmān-wi yattāsnen āššāreya təzzar, issāyrā-dd Buləs, ij'-e jere-sān.

23 Ikna Buləs akāyad n-inušāmān wi n-Sinhidrin[†] yattāsnen āššāreya təzzar, inn'-asān: «Ayətma-γ, wār t-illa a dāy-əššakāy iman-in, a-wa s-ila ägg-adəm s-iji-net dāy-isālan n-ta n-jere-s d-Māssināy, wār kāla has-ānmāšrāyāy har nākk-da-dāy.» ² Iggād-dd sār-s Ānanyas wa n-āmānokāl n-kāl-tikutawen, omār i-əssārdusa wi t-əllanen edes i-Buləs s-ad-has-ənfāzān, isusəm s-iiyāt. ³ Infāzān əssārdusa i-Buləs yas, innā i-āmānokāl n-kāl-tikutawen: «Infāz-ak Māssināy isəm n-erk āwadəm; ənde d-āmmukkān a-s kāyy-i s-āniihājja d-ad-hi-təšrāyād s-iqqud s-a-wa innā alāmār, kāyy-da-dāy āmāra has-itinməšriyān, sasānyed-ahi.»

⁴ Ēnnān-as äddināt: «Kāyy, ma kāy-āsihālān tigəggar n-āmānokāl n-kāl-tikutawen n-Māssināy?» ⁵ Inn'-asān Buləs: «Ayətma, ānšāt-ahi-dd, wār-əssenāy a-s ənta-i-dāy a-s āmānokāl n-kāl-tikutawen ed əssanāy a-s iktab a-s:

‘Wār tənned a lābasān fäll-āmānokāl-nāk.’»

⁶ Dāy-a-wen-dāy, ad-ilmād Buləs a-s ašrut n-tamətte iyyān, i n-taggayt ta n-kāl-sadus,* wa iyyāḍān, i n-ta n-kāl-faris.* Iḍkāl emāsli-net dat-kāl-Sinhidrin, innā: «Ayətma-γ, nākk u-faris n-ägg-u-faris a āmoosāy, kunta ill'-e uḍlem hi-iwarān ašāl-i-dāy, wār t-illa a āmoos kunta wādden wa n-āṭṭāma-i jārāy n-a-s təlkam tanākra jer-inəmmuttan.»

⁷ Innā a-wen yas, tənkar tamyənnant jer-kāl-faris d-kāl-sadus, tāzun tamətte. ⁸ Āmoos ašrut iyyān wa n-kāl-sadus-i jannānen wār təlkem tanākra n-inəmmuttan, wār t-əllen ānjālosān wāla alšinān; āmoos ašrut wa iyyāḍān wa n-kāl-faris-i əssiitbātān emel n-hārātān-win-dāy iket-nāsān.

⁹ Təwās tamətte iket-net, ja tākat. Əggādān ālyulam wi n-taggayt ta n-kāl-faris, əwārān s-āššahāt s-ašrut wa n-Buləs, ad-jannen: «Āhaləs-

[†]23:1 A-wa ālžāmaγāt n-inušāmān d-imizārān n-kāl-Išrayil wa itirən āššāreya, əntāneḍ a-s ālqallitān, osayān day tamətte d-əlxəkum d-āddin.

i-däy, wär t-illa uđlem fälla-s nəhannäy, ak mi issanān fāw kunta wādden a dd-ifalān isənnawān mey ānjālos iyyān a has-imməjrāddān?»

¹⁰Inhäy kumānda tukāse n-talya ta dd-təšrāyāt ɣas, irmāy fäll-ad-t-təməzəyɣə tamətte, tənəkādnəkāđ-t. Omār i-əssārdusa s-ad-t-əlwəyān s-ehān wa n-əlyəskār i-ad-t-səssijəjan tamətte.

¹¹Ehāđ wa ilkāmān i-wen, ānfalāl-dd Emāli i-Buləs, inn'-as: «Buləs, kuyəd, wär kāy-išāšlalet hārāt fäll-āmašāl wa kāy-əssāylāfāy, əmmək wa s-hi-tāmoosād tajuhe dāy-Yārussālam, əmmək-wen-dāy day a-s mad-hi-tumasād tajuhe dāy-Roma.»

Tayđärt ta s-əttārān käl-Ālyāhud ad-tāt-əjən i-Buləs

¹²Āffāw ɣas, hāđān käl-Ālyāhud n-a-s wär t-illa a mad-əkšən wāla a mad-əswən a əkkān wār-əssāyđārān Buləs, əjən iman-net. ¹³Əkkožāt timərwen n-āhaləs a jānen tahuđe-ten-dāy. ¹⁴Dāy-a-wen-dāy, ad-əkkān āmānokāl n-kāl-tikutawen* d-imānnāhāđān n-tamətte, ənnān-asān: «Nəj'-awān tahuđe, ilɣān-anāy day Māssināy kunta ill'-e a he-nākš wāla a he-nəsəw a nəkkās wär nəja iman n-Buləs. ¹⁵Nārha dāy-wān āmāra, ad-təttārām dāy-kumānda d-kāl-Sinhidrin, ad-dd-səbdədān Buləs data-wān dāy-āsaru n-a-s tārham asəstan-net, afāl təjām a-wen, ad-nāj nəkkāneđ əmmək fäll-has-in-nəssəmdā.»

¹⁶Təsla tejāše n-Buləs i-tayđärt-nāsān ɣas, ikka ehān n-əssārdusa wa iha Buləs, ija dāy-s isālan.

¹⁷Iyrā-dd Buləs iyyān dāy-kābtānān, inn'-as: «Əlwəy alyad-i-dāy s-kumānda fāl-a-s ila a-s irha ad-has-tān-ānn.» ¹⁸Āddew dār-s kābtān-en s-kumānda, innā i-kumānda: «Buləs wa n-u-takārmūt a hi-innān ad-sār-k dd-əlwəyāy āmawađ-i-dāy fāl-a-s āwway isālan s-irha ad-dāy-k tān-āj.» ¹⁹Ikkās-dd kumānda alyad s-takše təzzar, issəstān-t d-isālan wi āwwāy. ²⁰Inn'-as alyad: «Ānmānnakān käl-Ālyāhud fäll-ad-dāy-k əttārān ašəkka ad-dd-təyyəd Buləs sār-sān i-ad-t-səbdədān dat-kāl-Sinhidrin ālmāt ārhan ad-t-əknən asəstan d-a-wa iyšād, ²¹wär kāy-sās-wadnet fāl-a-s, a iwwāđān əkkožāt timərwen n-āhaləs a ihāđān n-a-s wär mad-əkšən, wär mad-əswən a əkkān wär jen iman-net, wär-āqqelān āmāra ɣas ar i-ad-sār-sān t-dd-təyyəd.»

²²Ālwāqq wa d-isigləw kumānda āmawađ-ənnin-dāy, āsmātār-t d-ad-wär ija isālan-wi-dāy i-āwadəm wāl' iyyān.

Ujəš n-Buləs i-takārmūt dāy-ayrəm wa n-Qāyşara

²³Issāyırā-dd đarāt-a-wen əssin kābtānān, inn'-asān: «Sādwāt-dd sənātāt-timađ n-əssārdusa, əssayāt timərwen n-əssārdasi dāy-wi nəynen ibəjwan d-sənātāt timađ dāy-wi ārjašnen, āwwayān allayān,

sədəwəm afāl okāynāt tisuḍəsen i-tikawt n-Qāyşāra, ²⁴əstəjāt i-tisnay, səssiwəḍām-in Buləs iddar-iylas Filiks wa n-gəfār.»

²⁵Iktāb kumānda tākarḍe ḍarāt-a-wen-dāy innā:

²⁶A-wa nākk Kəlod Lisyas hin-āhuulān gəfār Filiks-i əkney semyar.

²⁷Āhaləs-i-dāy sār-k-in-āssiiglāy, ārmāsān-t kāl-Ālyāhud, əttārān ad-əjən iman-net. Īlmāddāy a-s āḍḍiin fäll-Roma ʔas, āssokāsāy-t-dd jer-ifassān-nāsān s-əjhān n-əssārdusa. ²⁸Dāy-derhan-in n-almud n-a-wa fāl ārhān tenāye-net, əssəbdāddāy-t-dd dat-inušāmān-wi ʔattāsnen āššāreya i-ad-əlmāddāy āddālil n-uḍlem wa t-āsiwārān, ²⁹əlmāddāy a-s a ihalān ebre n-tijəttewen n-alāmār-nāsān ʔas, wādden a ānihājjān d-tamāttant wāla takārmuṭ. ³⁰Iket hi-əjjāšān isālan n-a-s ārhān kāl-Ālyāhud asāyḍār-net i-ad-əjən iman-net. Dāy-təssəba n-a-wen-dāy a fāl t-in-əssārmāddāy sār-k, səlmāddāy dāy wi has-dd-əškānen a-s kāyy a ānnihāḍān dāy-isālan-net.

Wəssālam!

³¹Ījān əssārdusa ālwāqq-wen-dāy a-wa hasān-innā kumānda, əglān d-Buləs ehāḍ-en-dāy har t-in-āssawāḍān tayrəmt ta n-Antibātris. ³²Āffāw ʔas, əqqālān əssārdusa wi ārjāšnen Yārussālam, āssofāḍān-in wi nāynen ibəjwan Buləs s-Qāyşāra.

³³Īwwāḍān-in ʔas, jān tākarḍe-tənnin-dāy ifassān n-gəfār, əssəbdāddān-dd dāy Buləs data-s.

³⁴Iyra gəfār tākarḍe təzzar, issəstān d-teje ta lāt Buləs. Īlmād a-s Silisi a t-lāt ʔas, inn'-as: ³⁵«Ad-kāy-dd-sāyṛāy afāl dd-əwwāḍān āddināt wi hak-dd-əškānen.» Omār ḍarāt-a-wen i-əssārdusa i-ad-t-əjən dāy-ehān s-ātiwājja ənniyāt, dāy-ehān n-təmmənukəla wa āsdāy āmānokāl Harudəs.

Tebādde n-Buləs dat-āmānokāl Filiks

24 Səmmos išilan ḍarāt-a-wen, osā-dd Ānanyas wa n-āmānokāl n-kāl-tikutawen* ifal-dd Yārussālam, āddeew d-hārāt dāy-inušāmān d-ānabdid s-isəm-net Tartāloš. Osān-dd ʔas, əškān i-Buləs s-gəfār.

²Ātwāyṛā-dd Buləs. Diha-dāy dd-osa, ad-sār-s āsonāj Tārtāloš, ad-t-isawar uḍlem, ijanna: ³«Āmānokāl-nānāy Filiks, nāmmoy-ak ālxal wa āhusken d-ālyafyāt wa s-tāzozāyāḍ ākall-nānāy, a-wen, wār t-illa āwadəm s-wādden issan sār-s. ⁴Āmāra, wār nārha asyəf-nāk s-mājrād ājjen, ārheey dāy-k dāy-milyaw-nāk, ad-hanāy-təkfəd āssayāt əndārrān n-mājrād. ⁵Āhaləs-i-dāy n-āgg-āḍḍārora, edāgg osa-dāy, ad-dāy-s isəffəlləg kāl-Ālyāhud, ittār ašənnəməşri-nāsān,

āmoos iyyān dāy-imizārān n-taggayt ta təglāt fäll-tidət n-iman-net s-itawānna ta n-kāl-Nāširāt. ⁶Dāy-təmyāre n-anməšri-i-dāy ija, ittār fāw ad-isəmmādəs ehān n-āmudd wa māqqārān. Nāstārmās-t s-a-wa innā alāmār-nānāy [⁷māšan, ohāy-t dāy-nāy Kumānda Lisyas s-āššahāt. ⁸Tāddobed kāyy iman-nāk ad-t-səstənnād d-uḍlem wa t-nāswār ed ənta iman-net, ill'-e diha].»

⁹Ohārān kāl-Ālyāhud wi iyyādnen iket-nāsān iyyān n-əmm, ad-jannen isālan-den-dāy.

¹⁰Āstafāy gəfār ɖarāt-a-wen i-Buləs, inn'-as ad-āmmājṛād. Iḍkāl Buləs mājṛād, innā: «Ēssanāy āmānokāl-in a-s kāyy āru tāmoosād āgg-āššāreya i-kāl-ākall-i-dāy, a-wen-dāy day a fāl əflasāy a-s ad-hi-təkkəsād tekāriḍt. ¹¹A ilan māraw isīlan d-əssin dd-əjjāšāy Yārussālam i-ad-dāy-s āybədāy Māssināy, tāddobed kāyy iman-nāk ad-səbbuyənād isālan-win-dāy, ¹²wār t-illa ere hi-inhayān əntajāy tamətte, wāla āmiyyānnaāy d-āwadəm dāy-ehān n-āmudd wa māqqārān,* wāla dāy-ihānan n-āddin wi n-kāl-Ālyāhud,* wāla dāy-ayrəm, ¹³wār t-illa day dāy-āddināt wi-hi-sawarnen uḍlem data-k-i āddooben asətbat n-a-wen ed, wār len tjuhawen. ¹⁴Hakd a-wen-dāy, hārāt iyyān, ādduuttāt, janney-t day data-k: nākk, Māssināy wa n-abbatān-nānāy a-s əlkamāy s-əmmək wa s-tān-innā alāmār d-əlkəttabān n-ānnābitān. A-wen-dāy a-s jannen əntāneḍ taggayt təglāt fäll-tidət n-iman-net. ¹⁵Māssināy a dāy-jarāy āṭṭāma, jarān-t dāy-s əntāneḍ-dāy n-a-s təlkam tanākra n-inəmmuttan, jer-wi olāynen, wāla wi lābasnen. ¹⁶Təssəba n-a-wen-dāy a fāl tattārāy, ad-wār-itəmmil a dāy-əššakāy iman-in, dat-Māssināy wāla dat-dāgg-adəm.

¹⁷A ilan iwətyan d-əzjārāy ākall-i-dāy, a-s t-dd-āqqālāy, āwwayāy takute n-a-zṛəf tāmoosāt tadhəlt i-imumənān n-ākall-in, āwwayāy day nākk a-wa s-ārhey ad t-əkətāy i-Māssināy. ¹⁸Ašāl wa d-əssəmdāy a-wa iktābān dāy-alāmār dāy-isālan n-təšədje-nin, əbdadāy dāy-ammās n-ehān n-āmudd wa māqqārān, wār yur-i t-təlla tamətte wāla tamdərwayt wāl'-iyyāt. Əbdadāy dihen-dāy a-s fäll-i toḍa tamətte. ¹⁹A-wa wār-ih' āššāk ənta da: kāl-Ālyāhud wi dd-fālne Azya a fäll-i oḍānen, a-wen-dāy a fāl āniihājja day a-s kunta ill'-e uḍlem hi-iwarān, əntāneḍ-en-dāy a lanen s-ad-hi-səwrən uḍlem data-k i-ad-səddəttun a-wa fäll-i itawānnen. ²⁰Kunta a-wen, wār-ija, adiš, lāyātnet meddēn-wi əbdādnen diha uḍlem wa hi-iwarān a-s dd-əbdadāy dat-kāl-Sinhidrin-wi† yattāsnen āššāreya. ²¹Wār t-illa uḍlem hi-iwarān sāl wa n-a-s ənney: təlkam tanākra jer-inəmmuttan, tənna day n-a-wen-dāy a fāl əbdadāy data-k ašāl-i-dāy.»

†24:20 A-wa ālžāmaqāt n-inušāmān d-imizārān n-kāl-Išrayil wa itirən āššāreya, əntāneḍ a-s ālqallitān, osayān day tamətte d-əlxəkum d-āddin.

²² Āsfāl Filiks äddināt iman-net ɖarāt-a-wen ed issan a äjjeen fäll-taggayt-ta-däy təglāt fäll-tidət n-iman-net, inn'-asān: «Afāl dd-osa Lisyas wa n-āmānokāl n-əssārdusa, ad-kāwān-dd-säyräy.»

²³ Omār ɖarāt-a-wen i-kābtān iyyān i-ad-āj ənniyāt i-Buləs māšan, äkfet-t turhajāt n-ad-t-dd-tisən äddināt-net, tassānān däy-s.

²⁴ Hārāt n-išilan ɖarāt-a-wen, iqqāl-dd Filiks äddeew d-Dərusil ta n-hānne-s lān kāl-Älyāhud. Issäyrä-dd Buləs, äsjād i-isālan-wi itāj fäll-immun s-Visa* Älmasex.*

²⁵ Itajj'-as Buləs isālan har dd-iwwād edägg-wa däy-has-ijanna əmmək wa s-ila ägg-adəm ad-sār-s iddār dat-Māssināy, ijrəw älyafyāt, isədəw i-äššäreya wa dd-imalān, ännāhād däy-iman-net yas, irmäy Filiks, innā i-Buləs: «Əgləw āmāra, afāl sār-k əjrāwäy, ad-käy-dd-aləsäy asäyär.»

²⁶ E-d ähoj a dd-isäyār Buləs, isəddəwənnət-t, däy-a-s, ijar ättāma n-ad-t-äkf Buləs a ila əzrəf.

²⁷ Ija a-wen-däy har okäyān əssin iwətyan, izjār Filiks Təmmənəya, ijjāš Bursəs Fistus edägg-net. Ässof ənta, ad-ittəf Buləs däy-takārmuṭ i-ad-izəjrəz iman-net i-kāl-Älyāhud.

Iyra Buləs Qäyşār i-ad-has-ikkəs tekäriṭ

25 Kāraṭ išilan ɖarāt a-s iḍkal Fistus tanāya, ifāl-dd Qäyşāra, teje ta fäll-ixkāṁ, ikkā Yārussālam. ²Əškān-dd sār-s imānokālān n-kāl-tikutawen* d-imizārān n-Älyāhud däy-isālan n-Buləs, ³laqqādān-t d-ad-hasān-dd-isəwwəyy Buləs i-ad-t-əsräyān däy-Yārussālam, jannen a-wen, a-s ija a-wen, äru d-əjān äddābara n-ad-t-säyḍārān däy-tabarāt, änyən-t kərəf.

⁴Inn'-asān Fistus: «Buləs iha takārmuṭ däy-Qäyşāra, ɖarāt-a-wen day, näkk iman-in, əkkey Yārussālam däy-išilan-i-däy, ⁵idawnet dār-i iyyād däy-wān təflasām i-ad-əbdədān fälla-wān, umasān tjuhawen-nāwān däy-isālan n-āhaləs-wa-däy sawarān uḍlem.»

⁶Ikkā Fistus Yārussālam, ija däy-s a t-illan jer-əttam təkkəd māraw išilan təzzar, iqqāl-dd Qäyşāra. Ašāl wa ilkāṁān i-wa n-uḡəl-net, issäyrä-dd Buləs s-edägg wa däy-iyattās äššäreya. ⁷Ijjāš-dd Buləs ehān-en yas, äyläyyäläyān-t-dd kāl-Älyāhud wi-dd fālne Yārussālam, ad-t-sawarān bahutān d-uḍlemān s-wār t-illa ere äddoben asəddəttu-nāsān.

⁸Iḍkāl Buləs mājrād i-ad-iḥəl iman-net, isəbbuggət a-wa fälla-s itawānnen, inna: «Wār t-illa uḍlem hi-iwarān, wār t-illa a lābasān äyşadäy wāla ənney fäll-alāmār n-kāl-Älyāhud, wāla fäll-ehān n-āmudd wa māqqārān,* wāla fäll-Qäyşār-i n-āmānokāl wa māqqārān.»

⁹Innā Fistus älwäqq-wen i-Buləs i-ad-ijrəz i-kāl-Älyāhud: «Ak tärḍəd s-ad-təkkəd Yārussālam i-ad-käy däy-s əsräyāy mey?» ¹⁰Inn'-as Buləs:

«Nākk, āmāra, Qāyṣār-i n-āmānokāl wa māqqārān ihān Roma, ənta a-s ārhey tebadde data-s i-ad-hi-iṣrāy. Kāl-Ālyāhud-i sār-k dd-əṣkānen, wār t-illa a hasān-āyṣadāy, a-wen, kāyy iman-nāk, hannāyād-t. ¹¹Kunta ill'-e a āyṣadāy wāla a jey lābasān, ārḏeey s-tamāttant māšan, kunta a wa fāll-i itawānnen bahu, adiṣ, wār-əley s-ad-ətwəjjāy jer-ifassān-nāsān. Āmāra, šāmad tanfust-da-dāy, āyrey Qāyṣār wa n-āmānokāl māqqārān.»

¹²Ānmānhāy Fistus d-inuṣāmān wi yattāsnen āššāreya təzzar, innā i-Buləs: «Šāmad kāyy iman-nāk a iyrān āmānokāl wa māqqārān, adiṣ, ad-hak-sukāy.»

Tebādde n-Buləs dat-Fistus d-Ġgribba

¹³Hārāt n-iṣilan ɗarāt-a-wen-dāy, osā-dd āmānokāl iyyān s-isəm-net Ġgribba āddeew d-wālātma-s s-isəm-net Berenis, jan-dd tāboṣājt s-Fistus dāy-Qāyṣāra. ¹⁴Jān iṣilan dihen yas, iɗkāl-asān-dd Fistus isālan n-Buləs, inn'-asān: «Ill'-e diha āhaləs dd-ooya Filiks dāy-takārmuṭ, ¹⁵əṣkān-dd sār-i fālla-s imānokālān n-kāl-tikutawen* d-inuṣāmān n-kāl-Ālyāhud, əttārān dāy-i ad-t-siɗəwāy dāy-āššāreya ¹⁶māšan, əllāyey-asān a-s ālqanun-nānāy nākkāneɗ-i n-kāl-Roma, wār hanāy-ijrew ad-nəsiɗəw āwadəm dāy-āššāreya ar s-ad-t-dd-nāssibɗād dat-āššāreya təzzar, nəlməd kunta a-wa fālla-s itawānnen tidət mey. ¹⁷Osān-ahi-dd dāy-Qāyṣāra yas, əssāyṙāy-asān-dd nākk iman-in āhaləs wa s-sār-i dd-əṣkān.

¹⁸Āyelāy dāy-a-wa fālla-s jannen, iṣṣad a māqqoorān māšan, oseyt wār-ija a-wen ¹⁹ed, isālan n-āddin-nāsān d-isālan əkkanen āhaləs iyyān āmmun s-isəm-net Yisa, s-orda ənta a-s inkār-dd jer-inəmmuttan, ənta-den-dāy a-wa ikkān jere-sān, ²⁰wār-əssenāy a has-e-ājjāy, əttārāy dāy-s ad-ākk Yārussālam i-ad-dāy-s itwəṣrāy ed, nākk iman-in, wār hənnəyāy uɗlem t-āswārāy ²¹māšan, āssof teyāre n-Qāyṣār wa n-āmānokāl māqqārān ed, ijrāw-as ālqanun-nānāy a-wen.»

²²Iggād-dd Ġgribba ālwāqq-wen, inna i-Fistus: «Āhaləs-wa-dāy, sāsl'-ahi-has nākk-dāy.» Inn'-as Fistus: «Aṣəkka, ad-t-dd-səbdədāy data-k, təsləd-as.»

²³Āffāw yas, āssahāy-dd Ġgribba aṣāl s-ālxal wa n-imānokālān ənta d-Berenis ta n-wālātma-s, əjjāṣān ehān wa n-āššāreya āddewān d-kumānda d-inuṣāmān n-ayrəm. Issāyṙā-dd Fistus Buləs, ittəlwāy-dd.

²⁴Imməjrād Fistus, innā: «Āmānokāl Ġgribba, kāwāneɗ-i dd-əžžəmmāyūnen diha-dāy aṣāl-i, āhaləs-i-dāy hannāyām, wār t-illa dāy-Yārussālam hakd diha-dāy, ere s-wādden innā, ābas ānihājja d-tāmudre. ²⁵Dāy-a-wa hi-dd-iqqālān nākk, wār t-illa uɗlem fālla-s əjrāwāy t-āsināhājjan d-tamāttant māšan, šāmad ənta iman-net a āsnāfrānān ad-t-iṣrāy āmānokāl wa māqqārān, adiṣ ad-has-t-sukāy

i-ad-t-išräy. ²⁶ Hakd a-wen-däy, wär-ärhey, ad-has-t-sukay ar s-ad-t-äsidäwäy d-täkarde däy-iktab uđlem wa t-iwarän. Təssəba n-a-wen-däy a fäl ässofäy ad-t-dd-səbdədäy data-k i-ad-hi-təkfəd tayətte n-a-wa mad-əktəbəy däy-täkarde i-ämānokāl wa məqqārān ɖarāt isəstanān wi t-mad-äjäy ²⁷ ed, wär-il' əmmək n-ad-sukay ämānokāl u-takārmuṭ s-wär-ätwässān a-wa iyšād.»

Edāwānne wa ija Buləs i-ad-ikkəs uđlem fäll-iman-net

(Ijitän 22:6–16; 26:12–18)

26 Iḍkāl Āgribba məjrād, inna i-Buləs: «Məjrād! Ēkkəs uđlem fäll-iman-nāk.» Iḍkāl Buləs äfuss-net i-ad-has-səjəd tamətte, innā: ²«Ämānokāl Āgribba, ämoos-ahi a məqqorān turhajāt n-məjrād wa hi-təkfəd ašāl-i-däy i-ad-əkkəsäy fäll-i uđlem wa hi-äswārān käl-Älyāhud wi hi-dd-əškānen sār-wān. ³Əssanäy a-s wär t-illa a hak-idrajān däy-älyadatān-nāsān, wāla däy-tijəttewen n-äddin-nāsān, a-wen-däy a fäl əttaräy däy-k tazidert n-ad-hi-səjədəd.

⁴Näkk, wär t-illa ägg-äkall-i-däy wārān issen a-s təmmädrit-in iket-net, jey-tāt jer-kāl-tumast-in däy-Yārussālam-i-däy ədwäläy. ⁵Äru əzzayān-ahi, əssanān day a-wa ämoosäy kunta äbokān i-a-wen, təmudre-nin iket-net, əjey-tāt däy-alkum i-a-wa sayra taggayt ta n-kāl-faris,* wär t-təlla taggayt tāt-tojārūt isəm, wāla älyādälāt däy-äddin-nānāy.

⁶Ašāl-i, əbdadäy dat-äššäreya fäl təssəba n-ättäma wa jāräy däy-ärkāwāl-wa ijjāš Mässinäy i-abbatān-nānāy wi n-ibda, ⁷ättäma-en-däy, a-s äqqalnāt tiwsaten-nānāy ti n-mārawāt d-sānatāt n-Išrayil ed, a-wen-däy a sār-snāt dd-orāwān älyibadāt n-Mässinäy ehäḍ d-ašāl. Ämānokāl-in, wär t-illa uđlem hi-äsiwārān käl-Älyāhud wi hi-dd-əškānen sāl wen-däy. ⁸Ak ajān ämoos-awān tākunt a-wa s-ilkam ad-dd-isənkār Mässinäy inəmmuttan?

⁹Däy-a-wa hi-dd-iqqälān näkk, wär t-illa a-wa-däy wär-əjey i-ad-hin-aləməy s-iyyəṭ isəm wa n-Yisa wa n-Nəširāt. ¹⁰A-wen, jey-t däy-ayrəm wa n-Yārussālam-i däy-hi-əjrāwān imānokālān n-kāl-tikutawen* asəttārməs n-e d t-illām ere ilkamān i-Yisa Älmasex, äjäy-t däy-takārmuṭ. Afäl ənhäyäy i däy-sān āniihäjjān d-tamättant, ifassān-in a-s tajjäy iman-net. ¹¹Əkkeṭ jer-ihānan n-äddin wi n-kāl-Älyāhud* i-ad-tān-sāknäy däy-sān ayāna, šahāššäläy-tān s-asəkkufār, däy-təmyäre n-aḍkār-nāsān wa hi-ihān, əhorey-tān har ikallān wi iyyāḍnen däy-əzzayān.

(Ijitän 9:1–19; 22:6–16)

¹²Däy-isālan n-a-wen-däy a fäl əkkeṭ Dəmašāq, äwwayäy tikarḍiwen hi-əkfān imānokālān n-kāl-tikutawen, hi-əjrawnen

tādabit n-a-wa s-ārhey iji-net. ¹³ Āmānokāl-in, əgley dāy-a-wen-dāy a-s hin-ohāzāy Dāmašāq s-ammas n-tarāhut, wāla a hin-əjrāhāy nākk d-imidiwān-in a-s ənhāyāy ānnur dd-ifalān išənnawān ojarān tāfukt amləwləw. ¹⁴ Nəhā-dd noḏa iket-dāy-nānāy, əsley dihen i-emāsli hi-innān dāy-Yābranəyya: ‘Sawəl, Sawəl! Ma kāy-orāmān sār-i, tiyəzzəbud-ahi? Ad-hak-indār amzəzzaj dār-i hārkuk.’

¹⁵ Ēnney-as: ‘Emāli, mi tāmoosād?’ Inn’-ahi Emāli: ‘Nākk a-wa Yisa wa tiyəzzəbud. ¹⁶ Āmāra, əbdəd fāll-iman-nāk, ānfalālāy-ak-dd i-ad-tumasād ānāmmaṣul-in, tumasād day tajuhe-nin dāy-a-wa tənḥāyād ašāl-i-dāy d-a-wa hak dd-madān-infiləl ḏarāt a-wa, ¹⁷ ad-kāy-dd-āyləsāy dāy-kāl-Ālyāhud d-inəzzulam† šəmmişəlāy-kāy sār-sān, ¹⁸ i-ad-tarəd tiṭṭawen-nāsān, əzjārān-dd tihay s-ānnur, əzjārān-dd tārna n-Iblis s-Māssināy, amənān sār-i i-ad-tān-ākfāy tenāšše n-ibākkaḏān i-ad-ahərən tākasit d-iməššeddəjān wi iyyāḏnen.’

¹⁹ Āmānokāl-in Āgribba, wār-ətterāy anməsri i-a-wa hi-dd-ānfalālān dd-ifālān išənnawān ed, Māssināy ad-dd-ifal. ²⁰ Ēmməjrādāy s-tizarāt i-kāl-Dāmašāq d-kāl-Yārussālam təzzar, okāyāy s-Ālyāhudəyāt d-iyarman wi iyyāḏnen hān inəzzulam, xatṭābāy-asān iket-dāy-nāsān isālan n-a-s lan s-ad-utabān, əjən tāmudre tāddewāt d-imārkedān olaynen əssiitbātne tiynəya ta dd-təšrāyāt fālla-sān. ²¹ Təssəba n-a-wen dāy, a fāl fāll-i oḏān kāl-Ālyāhud dāy-ammas n-ehān n-āmudd wa māqqārān,* əttārān tenāye-nin ²² māšan, idhāl-ahi Māssināy, ikkās-ahi-dd dāy-ifassān-nāsān i-ad-udabey tebādde, əjjayhāy fāll-isālan-net har ašāl-i-dāy i-wi lānen isəm hakd wi t-wären əla. A-wa jānney day ašāl-i-dāy, wār-āmoos a āynayān, āru dāy-s əssewālān ānnābitān d-Mosa-i əssətbātne a-s əlkamān isālan-wi-dāy hawān-tajjāy. ²³ A-wen a t-āmoosān, a-s ilkam ad-inhəy Yisa Ālmasex tersəmmawen təzzar, umas teyāfādde n-āddināt wi dd-maden-ənkār jer-inəmmuttan i-ad-ətwəjjən isālan n-ānnur n-əlyəllas i-kāl-Ālyāhud hakd inəzzulam.»

Ālwizab n-Āgribba i-Buləs

²⁴ Āmmiirād Buləs itakkās uḏlem fāll-iman-net dihen-dāy a-s idkāl Fistus emāsli-net, innā: «Kāyy Buləs, ābas təssanād a jānned, təkkas dāy-k təmyāre n-təlyuləma tayətte.» ²⁵ Inn’-as Buləs: «Āmānokāl-in Fistus, nākk yās ozja ənniyāt-in, əjrahāy a-wa hey; a-wa jānney iket-net, wār-āmoos yās ar tidət lat ujah. ²⁶ Kāyy day āmānokāl-in Āgribba, wār hak-ədrejān isālan-win-dāy, a-wen-dāy day a fāl wār-āksuḏāy

†26:17 — Yur-kāl-Ālyāhud, ere wārān āmoos āgg-Ālyāhud s-alāšāl mey ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānəzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḏnen iket-nāsāt, ti n-inəzzulam.

— Ašāl-i-dāy, ānəzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).

mājrād data-k, ed wār t-illa dāy-isālan-wi-dāy a-s wādden təssanād sār-s e-d, əkkasāy āššāk a-s isālan-wi-dāy, wār jen dāy-ufār. ²⁷ Āmānokāl-in Āgribba, tomanād s-a-wa ənnān ānnābitān, wādden?»

²⁸ Iggād-dd Āgribba ālwāqq-wen s-Buləs, inn'-as: «Kāyy, hannāyāy-kāy, a əndārrān Ƴas teƳalād āmoosāy ālməssexi.» ²⁹ Inn'-as Buləs: «Jer-a əndārrān wāla a hin-illan i-ad-tumasād a-wen, dalāy-ak Māssināy kāyy hakd ālžāmayāt wa hi-āsijādān, ad-dār-i taləhəm hārāt iket-net, a sāl tišəm-ti-dāy hi-hānen.»

³⁰ Issəmdā Buləs mājrād-wen-dāy Ƴas, ibdād āmānokāl Fistus hakd Āgribba d-Berenis, təlām-asān dāy tamətte, ³¹ zəjjārān āddināt, tinmənnin: «Āhaləs-i-dāy, wār t-illa a iƳšad t-āsināhājjān d-tamāttant wāla tišəm.»

³² Inna Āgribba i-Fistus ālwāqq-wen: «Ēnnār wādden teƳäre-i ija āhaləs-i-dāy i-Qāyšār wa n-āmānokāl māqqārān, itwəyy'-in.»

Asikəl n-Buləs s-Roma

27 Tāwwāḍ-dd tāqqān ta n-tikawt n-ākall wa n-Iṭali Ƴas, jān kāl-əlxəkum Buləs d-kāl-takārmuṭ wi iyyāḍnen dāy-ifassān n-kābtān s-isəm-net Yulyus, ənta a ānnihāḍān fäll-ejhān n-əƳəškār wa s-isəm-net: «Wa tān-ojārān». ² Nəjjāš turāft n-aman jat isəm Adāramit, nəkkā ākall wa n-Azya, nāddeew dāy-asikəl-nānāy d-Aristarāq wa n-Tāslonika.

³ Ašāl wa ilkāmān i-wen, nāsjān dāy-teje ta n-Sidon. Āmoos kābtān Yulyus āwadəm s-ikna Buləs əjjāruṣāt, iglā fāw har t-ikfā turhājāt n-ad-ākk imuzāyān-net wi hānen aƳrəm-en i-ad-has-arəjān dāy-asikəl. ⁴ Nəfāl dihen, nāllil asālim n-aman, nāmsadāy i-awtəl wa n-Qəbrus i-ad-nəmjušət d-aḍu d-tināzzāmāren-ti dd-bahhālnen i-turāft. ⁵ Nəjlāy ḍarāt-a-wen ejārew wa səmmān ošālān dāy-ākall wa n-Silisi d-Banfəli, nāsjān dāy-taƳrəmt ta n-Mira təhāt ākall wa n-Lisya. ⁶ Ijrāw kābtān-nānāy dihen turāft n-aman təkkat Iṭali, ij'-anāy dāy-s.

⁷ Nəjā išilan nāsilalām sollan fäll-aman har šārnaš d-nānmawāḍ d-aƳrəm wa n-Kānida, igdāl-anāy əṣṣuhu n-aḍu ad-nakəy Ƴas, nārmās tamdujt ta n-ajus n-ākall wa n-Kritus, nəkkā dawa-s har nāmsadāy d-Sālmuni. ⁸ Šārnaš d-nāllil asālim n-ejārew har dd-nāwwāḍ edāgg ijan isəm: tasjənt ta n-tihusay, a-wen edāgg, ānimahāḍān d-taƳrəmt ta n-Lazaya.

Anməntaš n-ejārew fäll-turāft n-aman ta iha Buləs

⁹ Nəja išilan s-əmmək-en-dāy a-s fälla-nāy ānməntaš ejārew, nəjjāš miši, okāy fälla-nāy dāy āḍum wa n-tajrəst. ¹⁰ Dihen-dāy, ad-āsmātār

ASIKĒL N-BULĒS S-ROMA

Buləs iməssukal wi iyyāḏnen hānen turāft n-aman, inn'-asān: «Meddən, hannāyay a-s asikəl-nānāy wār-mad-āj wāla šayšad d-miši; nākkāned hakd a-wa ihān turāft, nəha miši d-šayšad-wen-dāy.»

¹¹Māšan ojār tafləst ija kābtān a-wa has-innā u-tayāya-net a-wa innā Buləs. ¹²Enhāyān a-s edāgg-wa-dāy āšjanān wādden edāgg dāy-isasakay āwadəm tajrəst yas, āsoyālān tisdas n-turāft, ārmāsān tamdujt n-aṣrəm wa n-Fənikus daw-awtəl wa n-Kritus i-ad-dāy-s səssikəyān tajrəst. ¹³Ellan-t dihen-dāy a-s dd-isrāj aḏu dd-ifalān ajus, orān-dd turāft, ārkābān dāy-a-s āllilān tasāja n-ejārew ed, āyelān āylāsān dāy-āššar-net.

¹⁴A əndārrān ḏarāt-a-wen-dāy, toḏā-dd fālla-sān tāšikwalt tāšsoohet s-itawānna dāy-Tālyunanit: Erakilun. ¹⁵Izzəwāt āššahāt-net turāft, iglā dār-s emānān, ābas t-illa ere dāy-s ānnihāḏān. ¹⁶Ija a-wen-dāy har nokāy afālla n-awtəl wa n-Kluda, ij'-anāy aṣrəm-en eff yas, nəttār āddābara s-nānmawāḏ d-isāyilas wi hānen turāft. ¹⁷Əjrāwān meddən aḏkul n-asāyləs wa n-əndārrān ihān turāft, āstārākken-t dāy-aman, əkrāsān-t dāy-turāft s-iṣunan, nəḏkāl tisdas i-ad-tānāt-isəkəf aḏu i-ad-ābas hanāy-āzziwāt aḏu. Nāšinanāj s-əmmək-wen-dāy har nānmawāḏ d-Libya, noyya iman-nānāy s-ašrut wa dāy-wār šəjrətān aman.

¹⁸Okāy fālla-nāy ašāl imdan nəbbillān d-aḏu s-əmmək-wen-dāy, har hanāy-ilzām ašāl wa iyyāḏān, ad-hin-nəjār ilalān wi hānen

turāft i-ad-tifsas. ¹⁹ Ašāl wa s-kāraḍ, jārān-in inaxdimān a-wa āzzayān ihān turāft iket-net. ²⁰ Nəjā āzzāman wār nənhey tāfukt wāla etran, a ija a-wen-dāy, itiwwaḍ-dd fālla-nāy āššahāt n-aḍu har ābas hanāy-ihā ere ijarān āttāma n-tāmudre.

²¹ Išilan-win-dāy, nāssakāy-tān wār t-illa a nəkša, dāy-a-wen-dāy ad-dd-ibdād Buləs, innā i-āddināt: «Imidiwān-in, ənnār hi-tāsijāddām ihənnin a-s hawān-əmməjrādāy dāy-awtəl wa n-Kritus, wār nətəjjəš miši d-šāyṣad ogdāhān d-a-wa-dāy. ²² Ārheey fālla-wān āmāra, ad-hi-səjdəm: sānsāt ənniyāt-nāwān, əḍmanāy-awān a-s wār t-illa i dāy-nāy maḍ-iba māšan, turāft ənta, əkkəsāt āttāma-net. ²³ Ānfalāl-ahi-dd ānjālos n-Māssināy əndāhaḍ, ²⁴ inn'-ahi: Buləs, wār tarmeyād ed, wār t-illa ad-wār təbdeḍad dat-Qāyṣār wa n-āmānokāl māqqārān. Ad kāy-iyləs Māssināy kāyy d-iməssukal wi dār-tāddewād. ²⁵ Yas, imidiwān-in, kuyədāt, wār təkkesām āttāma, əflasāy a-s Māssināy a-wa hi-innā, ad-āj, ²⁶ ilkam dāy-nāy ad-nəsəjən fāll-awtəl iyyān.»

²⁷ Nəja ehād-nānāy wa s-māraw d-əkkoz māšan, āzziwāt-anāy aḍu hārwa fāll-ejārew wa səmmān s-itawānna Adərya, a-wen, dāy-ejārew wa səmmān māqqārān n-Miditerani. Ebre n-ammās n-ehād, ofrāyān kāl-tayāya n-turāft a-s ohazān edāgg dāy-wār əknən aman əjut. ²⁸ Jārān ayan dāy-aman i-ad-sār-s əkətən təššəjrət n-aman, osān aman jan təššəjrət n-kāraḍāt timərwen n-metār d-əssa. Əglān har dihen, olāsān day ejər n-ayan-ənnin dāy-aman, imāl-asān ider n-aman āmāra, dāy-sānatāt timərwen n-metār d-əttam. ²⁹ Āksuḍān kāl-tayāya ad-tiḍəw turāft-nāsān, təkəf i-tihun, yas, jārān əkkozāt tizolyawen dāy-aman i-ad-əhəlnāt turāft, əqqālān ḍarāt-a-wen i-tebādde n-ašāl. ³⁰ Dāy-a-wen-dāy, ad-tattārān kāl-tayāya əmmək s-əjmāḍān, āsrāsān dāy-aman asāyləs əndārrān, jān āsaru n-a-s ārhan ad-hin-šəššənkəšān tizolyawen ti jān dāy-aman i-ad-əknənāt antum, əttəfnāt turāft.

³¹ Ilmād Buləs fāll-amsud-nāsān yas, innā i-kābtān d-əssārdusa: «Ānn i-meddən-nāk, afāl wār-əqqimān meddən-wi-dāy dāy-turāft, adiš, əkkəsnet āttāma n-tāmudre.» ³² Āytāsān əssārdusa ḍarāt-a-wen iyunan n-asāyləs wa əndārrān, oyyān-t iglā, āwwāyān-t aman. ³³ A əndārrān dat-ābaqu n-tifawt, āsmātār Buləs imidiwān-net i-ad-əkšən hārāt fāl-a-s lan a iwwāḍān māraw išilan d-əkkoz wār t-illa a ikkan imawān-nāsān. ³⁴ Inn'-asān Buləs: «Ənfəwāt iman-nāwān s-hārāt iyyān, əfləsāt a-s wār t-illa dāy-wān-i s-maḍ-hin-iba wāla-dāy emzād iyyān yas dāy-eḡāf-net.»

³⁵ Inn'-asān Buləs a-wen-dāy yas, iḍkāl-dd tijəlwen, əmmoy i-Māssināy dat-āddināt wi hanen turāft, āzun-tānāt ḍarāt-a-wen, ad-itatt. ³⁶ Tokāy-tān tarəmmeyt, ad-tattān əntāneḍ-dāy. ³⁷ Dāy-turāft-en-dāy, nāwwāḍ sānatāt timaḍ n-āhaləs d-əssayāt timərwen d-sāḍis.

³⁸ Ālwāqq wa d-əyyəwānān āddināt, əssānyālān-in ālkāma dāy-ejārew i-ad-səfsəsān turāft.

³⁹ Ja tifawt, əšlāmān dāy-ijəj taymārt dāy-ijjət ākall māšan wār-əssenān ma āmoos ākall-wen-dāy. Ənnān ad-sār-s ənnāḍān turāft, səjnən-tāt dihen-dāy kunta āmmukkān a-wen. ⁴⁰ Əkkāsān isəssārān wi itṭāfnen turāft, oyyān-tān-in s-aman, orān iyunan wi n-tayāya sasayadnen turāft, jān tisdas i-aḍu s-data n-turāft i-ad-tān-in-imhəl aḍu s-edāgg wa āqqurān əšlāmān. ⁴¹ Diha-dāy d-əkkān s-data a əndārrān ad-oḍān fāll-hārāt n-tejeft, təntām-asān turāft dāy-ākall. Ittəytāy ākumkum-net dāy-ākall hundāy har ābas timtəkwəy, irṣā-dd dāy ajilal-net fāll-āšṣahāt wa ija anməntaš n-ejārew wa səmmān.

⁴² Ənhāyān əssārdusa a-wen ɣas, ānmānnakān i-ad-əjən iman n-kāl-takārmūt i-uday ad-ijmāḍ wāl' iyyān dāy-eššaf, ⁴³ māšan unjāy-asān kābtān s-a-wen fāl tārha-i ija i-Buləs. Dihēn-dāy ad-innā kābtān i-āddināt wi əssānnen eššaf, ad-əyyən iman-nāsān s-tizarāt s-aman, əšyəfān s-asālim. ⁴⁴ Innā i-wi iyyāḍnen, ad-əjən āddābara fāl nāyān iferəsān n-tisəjwen n-turāft wi dd-irṣa aḍu. Əmmək-wen-dāy a-s hin-əwwāḍān iket-dāy-nāsān asālim n-aman, əddarān-āyلاسān.

Təšjān turāft n-aman ta iha Buləs dāy-awtəl wa n-Malta

28 Nāylās-dd dāy-a-wen-dāy iket-dāy-nānāy, nəzjār-dd aman ɣas, nəslā a-s awtəl wa dāy-nəsjān, isəm-net Malta. ² Əsmājaren-anāy kāl-awtəl-en, əssāryān-anāy efew, nəzzāh sār-s iket-nānāy ed, iwat ajənnā, ija esāmeḍ.

³ Ikkəmāt-dd Buləs isuksukān s-āšhājəljləl efew māšan, tākwāttāt-t taššālt dd-təstəy tukəse n-efew, tārmām dāy-āfuss-net. ⁴ Ənhāyān kāl-awtəl a-wen ɣas, ad-tinmənnin: «Āhaləs-i-dāy, wār t-ih' āššāk a-s emājj n-iman, ənta da-dāy s-iket dd-iylās dāy-aman māšan, ilkām-as-dd əlyəḍār n-a-wa iyšād i-Māssināy.»

⁵ Irsāy-in Buləs taššālt ḍarāt-a-wen fāll-iman-net, ānnunnāzāt-tāt dāy-efew, wār t-illa a has-tāyṣad.

⁶ Ija a-wen ɣas, āsbālālāyān kāl-awtəl dāy-Buləs, ija ɣur-sān a-s a əndārrān ɣas a has-in-āqqimān ihḍəḍi, meɣ āmmut ālwāqq-wen-dāy. Āhojān wār t-illa a ijan dāy torda-nāsān ɣas, əqqālān s-a-wa ənnān, ad-jannen āmāra: «A-wa, hārāt dāy-imālan wi n-išənnawān.»

⁷ Edāgg-en, ohazān-t išəkraš n-āmānokāl n-awtəl s-isəm-net Bubləs. Isl'-anāy ɣas, āsmājarāt-anāy s-ehān-net, nəssakāy ɣur-s kāraḍ išilan. ⁸ Nəll'-e dihen-dāy a-s tārmās tenāde tāddewāt d-tanānāyāt abba n-āmānokāl. Os'-e Buləs, āswār-t ifassān-net, ittār-as dāy-Māssināy, izzāy. ⁹ Āwwāyān-dd kāl-ākall ḍarāt-a-wen imarhinān-nāsān, āzozāy-

tān Buləs əntāneḍ-dāy. ¹⁰Əssəmyārān-anāy kāl-awtəl en-dāy fāl təssəba n-a-wen-dāy. Nəssawāḍ tekle ʔas, jān-anāy əzzad igdāhān i-a-wa hanāy-in-əqqimān dāy-asikəl.

Ujəš n-Buləs i-ayrəm wa n-Roma

¹¹Šamad fälla-nāy okayān kərəḍ orān n-asikəl, ad-nəjrāw turāft n-aman tāššiwwärāt idmawān d-ismawān n-imālan n-eknewān wi s-itawānna: Kāstur d-Bolākəs dd-falāt Iskāndərya, nəjjāš-tāt, təssakāy dār-nāy tajrəst dāy-awtəl-wen-dāy. ¹²Nəfāl dihen, nəsjān kərəḍ išilan dāy-Sirakuz, ¹³təzzar nāllil asālim n-aman har Rajyo. Ašāl wa ilkāmān i-wen, inkār-dd fälla-nāy aḍu dd-ifalān ajus, izzəwāt-anāy emānān har nəsjān dāy-Bāzula. ¹⁴Nəjrāw dihen hārāt dāy-ayətma-nāy dāy-əddin, əsmājaren-anāy; nəssakāy ʔur-sān əssəboʔ imdan. ʔur-sān en-dāy, ad-nārməs tamdujt ta n-Roma. ¹⁵Əslān-anāy hārāt dāy-ālməssexitān n-Roma ʔas, əlkāḍān-anāy-dd s-əssuk n-ayrəm wa n-Abyud, əssəlkāḍān-anāy-dd day iyyāḍ s-əssuk wa n-ayrəm wa n-kərəḍāt tihənzubba. Inhāy-tān Buləs ʔas, irāš i-Məssināy, ikf'e a-wen-dāy āttāma d-əššahāt əynayān.

¹⁶Nāwwāḍ-in Roma ʔas, irḍa əlxəkum i-Buləs s-ad-ifār ehān n-iman-net, izzāy dāy-s ənta d-əssārdasi wa has-ijān ənniyāt.

Ajəyh wa ija Buləs dāy-ayrəm wa n-Roma

¹⁷Kərəḍ išilan ḍarāt-a-wen, issāyrā-dd Buləs inušāmān n-kāl-Əlyāhud wi əzzāyən Roma. Əžžəmmāyān-dd sār-s ʔas, inn'-asān: «Ayətma-ʔ, wār t-illa a ayšadāy s-animəšrāyāy i-tumast-nānāy, wāla i-ālyadatān-nānāy. Ayrəm wa n-ʔarussālam a dāy-dd-əttārməsāy, əjjāšāy dāy-s takārmuṭ, ātwājjāy jer-ifassān n-kāl-Roma, ¹⁸əttārān əntāneḍ almud n-a-wa ayšadāy ḍarāt a-s hi-əsiməjrādān məšan, wār t-illa āḍḍārora fāll-i əjrawān hi-əsinəhəjjān d-tamāttant, əttārān fāw adhin-səwwəyyən məšan, ¹⁹ənkarān-dd kāl-Əlyāhud dihen fāll-i, unjāyān ārḍān a-wa hi-əytāsān kāl-Roma. Ənhāyāy a-s wār t-illa a ārhan sāl tamāttant-in ʔas, təmoos-ahi teʔare n-Qəyṣār wa n-āmānokəl məqqārān ihān Roma təhaššilt. Məšan, hək d-a-wen-dāy, wār-iha ənniyāt-in n-ad-sāwrāy tumast-in uḍlem wāl' iyyān. ²⁰A-wa-dāy a fāl əsdārhanāy ahānay-nāwān, səfhəməy-kāwān a-s tišəm-ti-hey, wār tānāt-dd-orew sār-i a sāl āttāma wa ohārāy d-kāl-İsrayil iket-nāsān.»

²¹Inn'-as əlžəmayāt wa sār-s dd-əddewān: «Dāy-a-wa hanāy-dd-ıqqālān nəkkāneḍ, wār t-təlla tākarḍe hanāy-dd-tosat dd-falāt Əlyāhudəyāt hanāy-təjat isālan-nək, wār t-illa day ere nənhay dāy-ayətma-nāy dd-ifalān dihen hanāy-kāy-omalān wāla i hanāy-kāy-ozamān. ²²Əməra, nəssəf, ad-hək-nəsəll nəkkāneḍ iman-nānāy

ed taggayt ta hed təglāt fäll-tidət n-iman-net, nəssan a-s wär t-illa edägg s-wädden äššunjen-tāt dāy-s äddināt.»

²³Ohārān dār-s ɖarāt-a-wen ašāl dāy-t-dd-mad-äqqəlān äddewān d-äddināt ojārnen wi dd-osānen āsihe-wa. Osān-dd ašāl-en, imməjrād-asān wa-dāy n-tifawt har toɖa tāfukt, itafāssar-asān tijəttewen n-a-wa isayra, ixatṭāb-asān isālan n-Təmmənəya n-Māssināy* d-a-wa innā alāmār wa n-Mosa d-ännābitān wi iyyāɖnen, isafham-tān dāy a-wa ənnān fäll-Yisa* Ālmasex.* ²⁴Issətbāt ašrut iyyān dāy-sān tənna-net, āsyār-as ašrut wa iyyāɖān ulh-net, unjāyān omānān s-mājrād n-Māssināy.

²⁵A-s t-fälān äddināt, āzunān dāy-a-wa ordān fäll-Yisa Ālmasex. Inhāy Buləs tāzune ta jān yas, inn'-asān: «Ijmaɖ-t äššāk a-s tidət a-wa innā Unfas Šäddijān i-imārawān-nānāy s-emm n-ännābi Saya† a-s t-āšmašāl Māssināy. Äzzāman-en, inn'-as:

²⁶‘Əgləw, äkk äddināt-i-dāy, tənnəd-asān:

ad-sallām s-timəzzujen-nāwān māšan,
wār t-illa a mad-təfhəməm,
ad-təswaɖām s-tiṭṭawen-nāwān māšan,
wār t-illa a mad-tənhəyām

²⁷fäl-a-s tamətə-i, täsyār-ahi ulh-net,
täyfäl-ahi timəzzujen-net,
tāhār-ahi tiṭṭawen-net i-ad-wār hənnəy,
wār səll,
i-ad-wār t-illa a isalmaɖān ulh-net,
i-ad-sār-i dd-tənnāɖ, zuzəyāy-tāt.’»

²⁸Inn'-asān Buləs ɖarāt-a-wen: «Əlmədāt, yur-ašāl-i-dāy a-s, əlyəllas wa kāwān-ikfa Māssināy, ikf'-e dāy i-inəzzulam† -i has-e-səjədden.» [²⁹Issəmda Buləs tənna n-a-wen yas, fälān-t käl-Ālyāhud āmiiyānnān jer-iman-nāsān.]

³⁰Izzāy Buləs dāy-ehān-wen-dāy ifār har dāy-s ässakāy əssin iwətyan əmdanen. Ijraw iman-net, ehān-en-dāy, a dāy-t-dd-tisən äddināt iket-nāsān wi ārhanen ahānay-net, ³¹ixatṭāb-asān isālan n-Təmmənəya n-Māssināy,* isayr'-en, wār t-illa dāy ere has-igdalān tənna n-a-wa s-irha, ad-tān-ānn fäll-Emāli Yisa Ālmasex.

†28:25 A-wa ännābi dd-āzzarān i-Yisa, ālolāy dāy-isālan-net əssayāt timaɖ n-awātay dat-tiwit-net.

†28:28 — Yur-käl-Ālyāhud, ere wārān āmoos ägg-Ālyāhud s-alāšāl mey ere wārān ilkem i-äddin-nāsān, iket-net, ānəzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fäl tiwsaten ti iyyāɖnen iket-nāsāt, ti n-inəzzulam.

— Ašāl-i-dāy, ānəzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).